

Programmabegroting

2020

<u>Inhoudsopgave</u>	<i>blz.</i>
Raadsbesluit	3
Aanbieding	4
Financiële begroting	11
Programma's	
1. Participatie en ondersteuning	18
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	26
3. Woon- en leefomgeving	30
4. Bestuur en interne dienstverlening	50
Paragrafen	
1. Lokale heffingen	56
2. Weerstandsvermogen	61
3. Onderhoud kapitaalgoederen	67
4. Financiering	71
5. Grondbeleid	74
6. Verbonden partijen	79
Bijlagen	
1. Reserves en voorzieningen	90
2. Beleidstoevoegingen 2020 – 2023	91
3. Berekening EMU-saldo	93
4. Overzicht programma's en producten	94
5. Kerngegevens & indicatoren	98

Nr. 19-101

De raad van de gemeente Barneveld;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, nr. 19-101;

besluit:

De Programmabegroting 2020 vast te stellen en daarmee:

1. opdracht te verlenen aan ons college tot uitvoering van de programma's en deze vast te stellen met betrekking tot de doelstellingen en speerpunten;
2. de bijbehorende budgetten per beleidsproduct (en per programma) voor 2020 te autoriseren;
3. de belastingen, met uitzondering de reclamebelasting, de precariobelasting OZB niet-woningen, voor het jaar 2020 te verhogen met 1,00%;
4. de belasting tarieven voor de OZB niet-woningen (eigenaren en gebruikers) te verhogen met 25%;
5. de tarieven en heffingen de leges bestemmingsplannen, leges omgevingsvergunning en de leges burgerzaken (binnen het kader van de landelijke maximumtarieven) te verhogen met 1,00%;
6. de tarieven van de afvalstoffenheffing te verhogen met 5,00%;
7. de rioolheffing te verhogen met 1,50% (conform VGRP);
8. de tarieven van de grafrechten te verhogen met 7,00%;
9. akkoord te gaan met de uitvoering van de beleidstoevoegingen 2020 en de daarbij behorende lasten;
10. de geactualiseerde prognose meerjarenbegroting 2020 – 2023 vast te stellen;
11. de reserve precariobelasting op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene reserve;
12. de voorgestelde aanwendingen en stortingen in de reserves en voorzieningen (zie hiervoor paragraaf 3 en bijlage 1) te autoriseren;
13. de mandaten op het gebied van strategische grondaankopen en instellen van voorbereidingskredieten ten behoeve van de grondexploitatie aan het college toe te kennen (zie hiervoor paragraaf 5);
14. het incidentele begrotingstekort ad € 252.000 te onttrekken uit de algemene reserve.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 13 november 2019

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Aanbieding

A) Aanbieding

Hierbij bieden wij u de ontwerp-Programmabegroting voor 2020 aan, inclusief de meerjarenbegroting voor 2020-2023. Het komende jaar staat in het teken van gezonder leven in een duurzamere wereld onder onzekerder financieel gesternte.

Bij de Kadernota gingen we nog uit van een begrotingsoverschot van € 0,19 miljoen. Per saldo laat het begrotingsresultaat nu een nadelig saldo van € 0,25 miljoen zien. De belangrijkste oorzaak hiervoor ligt in hogere uitgavenniveaus in de drie hoofdgroepen van het sociaal domein: de WMO, jeugdhulp en de participatiewet. Ook andere gemeenten worden met hogere uitgaven in het sociaal domein geconfronteerd, waardoor begrotingstekorten ontstaan. Gemeenten om ons heen kiezen voor bezuinigingen: het sluiten van voorzieningen, het bijstellen van ambities.

U heeft in de Kadernota 2020-2023 keuzes gemaakt die de inkomsten van de gemeente verhogen. Deze en de extra accressen uit het gemeentefonds leiden tot een meerjarig sluitende begroting, waarbij we de kanttekening plaatsen dat er financiële tegenvallers kunnen komen.

De ambities in de Kadernota hoeven –vooralsnog- niet bijgesteld te worden. Wel geldt dat gewijzigde inzichten, wensen en omstandigheden het nodig kunnen maken om andere keuzes te maken en planningen bij te stellen.

B) Samenvatting Kadernota

In de in juni vastgestelde Kadernota staan prettig wonen, werken en recreëren centraal.

Wonen moet aantrekkelijk en veilig zijn in toekomstbestendige, gevarieerde wijken en dorpen en een gevarieerd voorzieningenniveau.

De gemeente is een aantrekkelijke, groene, duurzame gemeente, met zowel fysiek als sociaal een gezonde leefomgeving.

We streven naar een samenleving waarin iedere inwoner naar vermogen meedoet, waarin mensen zich met elkaar verbonden weten en samen redzaam zijn.

Ook moet er voldoende werkgelegenheid zijn. Bedrijven moeten goed bereikbaar zijn en voldoende duurzame ontwikkelingsmogelijkheden hebben, waarbij innovatie wordt gestimuleerd.

Initiatieven vanuit de samenleving worden gestimuleerd en, waar nodig, gefaciliteerd. Vroegtijdige betrokkenheid van de samenleving is belangrijk. Iedereen moet de kans hebben om mee te doen en na te denken over gezamenlijke waarden en ambities.

Onze rol schuift op van een beleidsbepalende naar een meer faciliterende. Daarvoor willen wij een transparante, innovatieve organisatie zijn, die de verschillende mensen en wensen in de samenleving met elkaar verbindt.

De samenleving is aan zet en de gemeentelijke organisatie is er voor de samenleving. Van de andere kant willen wij erop toezien dat de democratische legitimatie, met een transparante afweging van alle in het geding zijnde belangen, gewaarborgd blijft.

C) Uitwerking Kadernota en nieuwe ontwikkelingen in Programmabegroting

Grip op groei

In de Kadernota signaleerden wij dat de gemeente harder groeit dan waar bij het opstellen van de Strategische

Visie 2030 vanuit is gegaan. De grens van 70.000 inwoners wordt naar verwachting tien jaar eerder, rond 2030, bereikt.

In de Kadernota gingen we uit van een uitbreiding van gemiddeld 450 - 500 woningen per jaar. In deze programmabegroting is rekening gehouden met een toename van bijna 600 extra woningen in 2020 en meerjarig van een gemiddelde groei van 500 extra woningen. Hierbij plaatsen wij de kanttekening dat de stikstofimpasse hier invloed op heeft.

Stikstof

Het rapport 'Niet alles kan' van de commissie Remkes geeft aan dat er een grens is aan de economische activiteiten in ons dichtbevolkte en krap bemeten land. Het rapport van de commissie moet antwoord geven op de stikstofimpasse die sinds eind mei speelt. Toen haalde de Raad van State een streep door het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Ruim 18.000 projecten worden geraakt door de uitspraak.

De situatie rondom stikstof is te ingewikkeld voor een simpele oplossing. Het rapport doet voorstellen voor de bescherming van de door stikstof bedreigde natuur en het herstel van de biodiversiteit. Weinig van deze voorstellen zijn eenvoudig en snel uitvoerbaar. De bouwsector, provincies en gemeenten verkeren in onzekerheid over hoe zij gestrande bouwprojecten kunnen vlot trekken. Het kan nog maanden, zo niet langer duren voordat daar een oplossing voor komt. De gevolgen voor de groei van het aantal woningen zijn dan ook onduidelijk. De stikstofimpasse is als risico benoemd in paragraaf 2 Weerstandsvermogen.

Omgevingsvisie

Een snelle groei van het aantal inwoners heeft gevolgen, zowel voor het fysieke als het sociale domein. Dit betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden. In de Kadernota gaven wij aan dat wij in het najaar met een plan van aanpak komen voor het opstellen van een Omgevingsvisie. Daarin geven wij aan hoe wij de dialoog met de omgeving willen starten over de ontwikkeling van Barneveld en wat hiervan de keuzes en consequenties zijn. De ambities en de in de Strategische Visie 2030 uitgezette koers worden tegen het licht gehouden en waar nodig bijgesteld.

Sociaal Domein

Net als elders in het land is bij onze gemeente sprake van hogere uitgaven door een groter beroep op een aantal voorzieningen. In 2019 is gestart met de uitvoering van het Werkprogramma jeugd. Het doel is kostenreductie, daling van het aantal jeugdigen in verblijf en door middel van preventie te voorkomen dat specialistische jeugdhulp nodig is. Wij signaleren dat de uitgaven voor specialistische jeugdhulp stijgen, met name omdat de zwaarte van de problematiek nog steeds toeneemt. De eerste resultaten van de transformatieprojecten uit het Werkprogramma jeugd laten wel een verminderde stijging zien. Het doel is om tijdens de looptijd van het werkprogramma (2019-2021) de uitgaven volledig te stabiliseren.

Preventieactiviteiten vragen om een investering voordat ze wat opleveren. Samen met alle betrokken partners hebben wij één Platform Jeugd opgericht. Hierin werken deelnemers samen aan thema's die staan voor belangrijke levensgebieden van kinderen. Het gaat om een aanpak gericht op meer perspectief op normale maatschappelijke participatie en een gezonde ontwikkeling. Zo gaan we nauwer samenwerken met scholen en huisartsen, zodat we problemen met opvoeden en opgroeien eerder signaleren.

Wij verwachten een forse toename en uitgaven voor de Wmo-voorzieningen. Dit heeft te maken met een aantal factoren: een versnelde instroom vanuit de jeugdhulp, een verminderde instroom/toegenomen uitstroom uit verblijfsvoorzieningen voor mensen met chronische psychiatrische problematiek en een toename van het aantal kwetsbare ouderen dat zelfstandig blijft wonen. Niet alleen het aantal Wmo-cliënten neemt toe, ook de zwaarte van de problematiek.

Daarnaast is landelijk een uniforme lage inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor gebruik van Wmo-voorzieningen ingevoerd. Dit leidt tot minder inkomsten voor de gemeente, waarmee in de begroting rekening is gehouden. Niet uitgesloten is dat deze wijziging een aanzuigende werking gaat hebben, met andere woorden dat meer mensen gebruiken gaan maken van Wmo-voorzieningen. Gezien de onvoorspelbaarheid hiervan is hier in de begroting geen rekening mee gehouden. We zullen dit monitoren.

Zoals eerder gemeld in de Kadernota, is de doelgroep van de Participatiewet sterk veranderd. Een grotere groep inwoners heeft voor langere tijd ondersteuning nodig bij het vinden en behouden van werk. Ook nemen de uitgaven voor re-integratie instrumenten toe. Dit terwijl het goed gaat met de economie en er veel vacatures zijn. Werkzoekenden die relatief eenvoudig plaatsbaar zijn, hebben voor het overgrote deel al een plek op de arbeidsmarkt gevonden. Het plaatsen van werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt vraagt om extra inzet van begeleiding en instrumenten. Bij ongewijzigd beleid verwachten we de komende jaren een tekort op het BUIG-budget (een gebundelde uitkering van het Rijk voor het bekostigen van uitkeringen in het kader van onder meer de Participatiewet en levensonderhoud startende ondernemers) en een toename van uitgaven uit het re-integratiebudget. Dit leidt mogelijk tot andere beleidskeuzes in de toekomst. Met het door de raad gevraagde memo 'wijziging bijstandsbestand' geven wij inzicht in deze problematiek, waarna wij later dit jaar verschillende scenario's schetsen met de bijbehorende verwachte (financiële) gevolgen.

Duurzaamheid

De gemeente Barneveld heeft zich - door ondertekening van het Gelders EnergieAkkoord in maart 2015 - gecommitteerd aan een tussendoel van het Klimaatakkoord van tenminste 55% CO2 reductie in 2030. De gemeente moet aangeven hoe de landelijke opgave voor duurzame energieopwekking wordt vormgegeven. Dit in afstemming met de regio (via de Regionale Energie Strategie), waarbij wij nadrukkelijk samenwerking zoeken met lokale initiatieven van burgers en ondernemers. Aan de hand van de CO2-ladder beperkt de gemeente haar eigen CO2 uitstoot.

Eind 2019 start de gemeente met een zogenaamde dorpen-toer en gaat het energieloket ook de wijken in. Zo wordt ook gestart met enkele Wijken van de Toekomst, waarbij de gemeente met inwoners en andere betrokkenen uit een wijk om tafel gaat om een concreet wijk(warmte)transitieplan te maken.

Ook worden burgers en bedrijven geïnformeerd over klimateffecten en risico's en gestimuleerd om, net als de gemeente, maatregelen te treffen om (de gevolgen van) hitte, droogte en heftige buien te voorkomen.

Duurzaamheid omvat meer thema's dan alleen energie en klimaat. Naast het thema energie en klimaat werken we, programmatisch, aan de thema's circulaire economie, voedsel en asbest.

Buitengebied

Door de stikstofimpasse is het voor (veehouderij)bedrijven momenteel moeilijk om het bedrijf uit te breiden. Daar staat tegenover dat de stikstofimpasse ook kansen biedt voor verandering en innovatie.

Inmiddels is ook de uitvoering van de Regiodeal Foodvalley gestart, waarmee een impuls wordt gegeven aan de landbouwtransitie. Naar verwachting worden in 2020 grote stappen gezet in innovatie van emissiereductie, circulair veevoer en gezonde bodems. Binnen de netwerkorganisatie landbouwtransitie (Salentein) werken partners uit de agrosector samen aan een toekomstbestendige en duurzame agrarische (primaire) sector. De uitvoering van het Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij (luchtkwaliteit) loopt de komende drie jaar grotendeels via de Regiodeal Foodvalley. De uitvoering van de Voedselvisie gebeurt door Salentein.

De toekomstbestendige primaire sector en een gezonde leefomgeving krijgen in 2020 verder vorm via onder andere de 'stoppersregeling ammoniak' en de warme sanering varkenshouderij. Het verder opschonen van het vergunningenbestand zal een betrouwbaarder beeld gaan geven van de luchtkwaliteit.

De energietransitie leidt tot flinke ruimtedruk in het buitengebied, in de vorm van eventuele windmolens, zonnevelden en mestvergisting. Ook is de verwachting dat, als gevolg van maatregelen om uit de stikstofimpasse te komen, het buitengebied, zeker bij Natura 2000 gebieden, anders ingericht gaat worden. Daar liggen wellicht ook mogelijkheden voor nieuwe verdienmodellen.

Ontsierende leegstand en crimineel gebruik (ondermijning) wordt vanaf 2020 verder tegengegaan met het vernieuwde Regionale programma Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB). Ondermijning wordt bestreden door een project onder de vlag van het keurmerk veilig ondernemen in het buitengebied. De aanpak van ondermijning (de vermenging van de boven- en onderwereld) is momenteel één van de belangrijkste veiligheidsopgaven.

Recreatie en toerisme

Het programma Vitale Vakantieparken richt meer aandacht op toekomstgerichte herstructurering (verbetering) van parken. Hier ligt ook een relatie met de aanpak van criminaliteit en ondermijning.

Recreatie en toerisme zijn belangrijke pijlers van de Barneveldse economie. We willen een toeristisch aantrekkelijke gemeente zijn met voorzieningen voor recreanten, toeristen en inwoners. Evenementen dragen bij aan de beleving van inwoners en bezoekers. We willen daarom een gevarieerd, gedifferentieerd en aantrekkelijk aanbod aan evenementen.

Organisatoren kunnen ondersteuning van de gemeentelijke accountmanager stimuleren evenementen verwachten in de contacten met de gemeente en andere organisatoren. Daarbij sluiten we niet de ogen voor mogelijke overlast die evenementen kunnen veroorzaken. We verwachten dan ook van organisatoren dat ze toezicht houden bij evenementen.

Veranderende dienstverlening

Het belang van participatie in de gemeente is onomstreden en de meerwaarde wordt door alle betrokkenen gezien. Uit aanbevelingen van de raadswerkgroep Burgerparticipatie blijkt dat planmatiger met participatie om kan worden gegaan. Hierbij is belangrijk om vanuit een duidelijk afwegingskader te werken en te bepalen wat er aan capaciteit, expertise, tijd, en voorzieningen nodig is om tot goede participatie te komen.

De rol van de organisatie, maar ook van het bestuur, verandert. We willen integraler, programmatiescher en gebiedsgericht werken. De organisatie is gastvrij, wendbaar, ondernemend en verbindend. Medewerkers nemen initiatief, durven te experimenteren en het gemeentebestuur en de gemeenteraad durven los te laten.

We brengen in beeld welke dienstverlening past bij de veranderende organisatie van de gemeente. We willen voor de inwoners zo kort mogelijke procedures, heldere beslissingen, zo snel mogelijk duidelijkheid en antwoord op vragen.

D) Financiële begroting

Zoals opgemerkt presenteren wij een meerjarig sluitende begroting. Dit betekent dat de ambities in de Kadernota voor dit jaar niet te hoeven worden bijgesteld. Wij plaatsen hierbij een aantal kanttekeningen.

Economische groei

In de troonrede en miljoenennota heeft het kabinet gemeld dat de economische vooruitzichten voor volgend jaar nog altijd positief zijn. Niet eerder hadden zoveel mensen betaald werk. De werkloosheid is laag. In onze gemeente is het aantal WW gerechtigden 1,4% van de beroepsbevolking (landelijk 2,6%). Dit is 13% lager dan dezelfde periode een jaar eerder (cijfers UWV augustus 2019). Zowel de ramingen van de groei van werkgelegenheid als de koopkracht laten voor het komend jaar nog plussen zien.

De verwachting is dat de komende jaren een fase van gematigder groei komt. Onze internationaal georiënteerde economie is kwetsbaar voor verstoringen op de wereldmarkt, vooral als gevolg van handelsconflicten. Ook werpt de dreigende brexit zijn schaduw vooruit. Dit zal ook voor bedrijven in de gemeente Barneveld gelden.

Sociaal domein

Het begrotingsresultaat voor 2020 laat een nadelig saldo zien van € 252.000. De belangrijkste oorzaak hiervoor ligt in hogere uitgavenniveaus in de drie hoofdgroepen van het sociaal domein (€ 3,2 miljoen): de WMO, jeugdhulp en de participatiewet. Dit is een landelijke tendens die aanleiding heeft gegeven voor de VNG om te lobbyen over verhoging van het macrobudget (zie onder lobby VNG).

Zoals opgemerkt zijn bij de Kadernota 2020-2023 maatregelen getroffen om vanaf 2020 een sluitende begroting mogelijk te maken. Echter de aard van de open einde regelingen, in combinatie met het laagdrempelig organiseren van ondersteuning, laten voor 2020 (en verder) een substantieel hoger uitgavenniveau zien in het sociaal domein. Daar komt de genoemde ingreep vanuit het Rijk in het sociaal domein (invoering abonnementstarief) bij, met mogelijke financiële consequenties.

De hogere inkomsten en uitgaven zijn, voor zover nu bekend, in de meerjarenbegroting verwerkt. Mogelijk dat

de uitgaven nog verder stijgen, bijvoorbeeld als gevolg van de groei van de gemeente.

Extra middelen jeugdhulp

Voor de jeugdhulp heeft het ministerie voor de jaren 2019, 2020 en 2021 extra middelen beschikbaar gesteld en aanvullend onderzoek aangekondigd naar de hoogte van een passend budget. Op basis hiervan hebben het ministerie en de financieel toezichthouders bepaald dat, onder voorwaarden, de incidentele middelen structureel geraamd mogen worden. Dit hebben wij in deze begroting toegepast.

Lobby VNG verhoging macrobudget sociaal domein

Vanwege de tekorten in het sociaal domein lobbyt de VNG om de macrobudgetten te verhogen. Het spreekt voor zich dat wij de ontwikkelingen van de herverdeling en discussies rondom het macrobudget scherp blijven volgen. Wij hebben vanuit de gemeente beperkte invloed op de budgettering, behalve een doelmatige en efficiënte uitvoering. De kosten en bekostiging van gemeenten worden voor een belangrijk deel beïnvloed door het beleid van het Rijk, zoals invoering van het abonnementstarief in de WMO, 'trap-op, trap-af'-mechanieken van het accres.

Groei gemeente

De extra accressen uit het gemeentefonds zijn onder meer een voortvloeisel van het door de VNG met het Rijk gesloten bestuursakkoord. Dit heeft ook betrekking op andere ambities, onder andere water, klimaat, energie. Bij de middelen uit de algemene uitkering is rekening gehouden met groei van de gemeente. Om een meerjarig sluitende begroting te krijgen, zetten wij de extra middelen in principe in om de gestegen uitgaven binnen het sociaal domein te dekken. Dit kan op termijn consequenties hebben voor het realiseren van andere opgaven.

Grondexploitaties

Als gevolg van de stikstofimpasse zijn er door stagnatie in de bouw mogelijk gevolgen voor de grondexploitaties. Deze kunnen lagere winsten of verliesnemingen veroorzaken. Onvoorziene risico's binnen de grondexploitaties zijn meegenomen voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Het risico van de stikstofimpasse is (nog) niet gekwantificeerd.

Accressen

Wij verwachten hogere inkomsten uit de algemene uitkering, op basis van de septembercirculaire. De hogere accressen, die bestemd zijn voor compensatie van het totaal van de gemeentelijke ambitie, zijn volledig opgenomen in de begroting. Hierbij is het uitgangspunt dat de ambities en bijbehorende uitgavenniveaus door het Rijk vanaf 2020 gerealiseerd worden. Wij merken op dat we in het verleden regelmatig geconfronteerd zijn met lager uitvallende uitgavenniveaus door het Rijk, waardoor de accressen in negatieve zin bijgesteld werden.

Herverdeling middelen gemeentefonds

Met ingang van 2021 (publicatie bij de meicirculaire 2020) worden de middelen van het gemeentefonds anders verdeeld. Dit traject gaat alleen over herverdeling van bestaande middelen, niet over uitbreiding van het totale budget. De gevolgen hiervan kunnen voor onze gemeente zowel voor- als nadelig zijn. Dit is op dit moment niet in te schatten.

Opbrengsten precariobelasting in exploitatiebegroting

Tenslotte rekenen wij een deel van de opbrengsten uit de precariobelasting tot en met 2022 tot inkomsten in onze exploitatiebegroting. Zoals aangegeven in de Kadernota 2020-2023, zijn de bezwaren voor deze belastingoplegging ingetrokken. Een deel van de precariobelasting werd voorzichtigheidshalve gestort in de reserve 'precariobelasting'. Met het intrekken van de bezwaren vervalt het bestaansrecht van deze reserve. Wij stellen voor om de reserve in 2019 op te heffen en toe te voegen aan de algemene reserve. In deze begroting is gerekend op instemming met dit voorstel.

Groei voor groei

In de Kadernota is in de financiële meerjarenbegroting rekening gehouden met toenemende inkomsten uit de algemene uitkering en de OZB. Daar staan de extra uitgaven aan scholen, infrastructuur, sportcomplexen en andere voorzieningen tegenover. Deze maken onderdeel uit van de beleidstoevoegingen. Maar ook de areaaluitbreiding en het toenemende beroep op onze dienstverlening en (sociale) voorzieningen vragen om groei van reguliere budgetten. Hier is in de meerjarenbegroting geen rekening mee gehouden. Wel is in de Kadernota bepaald om voor de groei een stelpost van € 100.000 per jaar op te nemen.

Voor 2020 is dit bedrag over diverse budgetten verdeeld, als budgetverhoging als gevolg van areaaluitbreiding.

Dit wordt in de financiële begroting toegelicht. Zoals in de Kadernota is aangekondigd ontvangt u een notitie 'groei-voor-groei', waarin de financiële effecten van de verwachte groei van de gemeente rekenkundig worden uitgewerkt.

Prognose meerjarenbegroting 2020-2023

Onderstaand treft u een resumerend overzicht van de uitkomsten van de meerjarenraming aan. De uitkomsten zijn afgezet tegen de meerjarenraming zoals die bij de Kadernota 2020-2023 is vastgesteld. In de financiële begroting vindt u een toelichting op de belangrijkste afwijkingen.

bedragen x € 1.000

Meerjarenraming	Begroting 2020	MJR 2021	MJR 2022	MJR 2023
Kadernota 2020 - 2023	186	27	- 23	73
Saldo Programmabegroting 2020	- 252	1.451	1.092	541

Conclusie

Uitgezonderd 2020, laten alle jaren een begrotingsoverschot zien. Op basis van deze uitkomsten verwachten wij in aanmerking te komen voor de lichtste vorm van financieel toezicht door de provincie.

E) Financiële positie

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen komt uit op een factor van 1,8. Dit is boven de optimale bandbreedte (1,2 – 1,6) en iets lager dan het niveau van de jaarverslaggeving 2018 (1,9). Dit houdt mede verband met de verwerking van het besluit bij de Kadernota 2020-2023 ten aanzien van de dekkingsmaatregel om € 20 miljoen uit de algemene reserve over te hevelen naar het stamkapitaal (reserve Nuon gelden). Ondanks deze verwerking heeft het weerstandsvermogen deze relatief hoge waarde, doordat, conform besluitvorming, het grootste deel van het jaarrekeningresultaat 2018, € 15,4 miljoen en, vooruitlopend op besluitvorming, de voorgenomen storting vanuit de opheffing van de reserve Precariobelasting (€ 7,8 miljoen), zijn toegevoegd aan de algemene reserve .

Het weerstandsvermogen moet mede worden beoordeeld in het licht van de solvabiliteit. De beschikbare weerstandscapaciteit maakt hier onderdeel van uit. De solvabiliteit (zie paragraaf 2.6) bevindt zich boven de minimale streefwaarde, maar onder de gewenste streefwaarde. Het is daarom verstandig geen specifieke besluiten te nemen die het weerstandsvermogen omlaag brengen.

Balansprognose en financiële ratio's

Wij beoordelen de financiële positie van de gemeente Barneveld niet alleen op basis van het weerstandsvermogen en het begrotingsresultaat, maar ook op basis van de solvabiliteit en de netto-schuldquote gebaseerd op een meerjarenbalans prognose. In paragraaf 2.6 is een meerjarenbalans opgenomen. Graag verwijzen wij u hiernaar.

In deze begroting zien we dat de solvabiliteit, ten opzichte van de jaarverslaggeving 2018 stijgt, richting de gewenste waarde van 30% (2020: 25% was in 2018: 23%). De netto schuldquote ontwikkelt zich nadelig ten opzichte van 2018 (2020: 151%, was in 2018: 131%). In 2018 was er echter sprake van een incidentele uitschieter in de inkomsten vanuit de grondexploitatie waardoor de netto schuldquote laag uitkwam. De ontwikkeling is positief ten opzichte van andere jaren (2017: 188%; 2016: 184%). Dit heeft vooral te maken met een stijging van onze inkomsten en een positieve ontwikkeling van de gronduitgifte. Voor een nadere toelichting en definities van deze financiële kengetallen verwijzen wij u graag naar paragraaf 2.6.

Deze positieve ontwikkelingen zullen zich moeten bestendigen. De komende jaren blijven de financiële kengetallen de aandacht vragen. Onze ambities gaan namelijk gepaard met investeringen, hierdoor kan bijvoorbeeld de netto schuldquote de komende jaren nog gaan stijgen.

F) Beleids toevoegingen

Voor het uitvoeren van verschillende beleidsambities is ook voor 2020 voorzien in een aantal beleidstoevoegingen. In vergelijking met de vastgestelde Kadernota 2020-2023 en de Programmabegroting 2019 is er één aanvullende beleidstoevoeging opgenomen in 2020, namelijk voor de groene slinger

Voorthuizen (Zuidelijke koppelaar). In bijlage 2 treft u de volledige lijst met voorstellen tot beleidstoevoegingen aan. Hierbij is onderscheid gemaakt in voorstellen met structurele- en incidentele lasten.

G) Tarieven

In de Kadernota 2020-2023 is besloten tot een gematigde tarief ontwikkeling, uitgezonderd de OZB op niet-woningen. In deze Programmabegroting is conform het raadsbesluit rekening gehouden met de verhoging van de OZB tarieven voor de niet-woningen met 25%.

In de Programmabegroting 2019 is gesignaleerd dat de afvalstoffenheffing door verschillende kostenontwikkelingen onvoldoende kostendekkend was. Daarbij is voorgesteld om het tarief van de afvalstoffenheffing trapsgewijs te verhogen. In 2019 is het tarief met 5,4% verhoogd om daarmee naar een kostendekkendheid te komen van 92%. Wij stellen voor om in 2020 de volgende stap te maken door het tarief in 2020 met 5% te verhogen. Hiermee wordt bijna 100% kostendekkendheid bereikt (zie voor een verdere toelichting paragraaf 1)

Daarnaast stellen wij voor om onze andere belastingen en tarieven te verhogen op basis van het vijfjaarsgemiddelde inflatiepercentage. Dat is voor 2020 1,0%. Bij tarieven streven wij naar een kostendekkend tarief, waarbij wij zonodig een geleidelijke tarief ontwikkeling voorstaan. Dit betekent dat wij, in afwijking van de algemene 1,0% verhoging, een tarief ontwikkeling van 1,5% toepassen bij de rioolheffing (conform het vastgesteld GRP).

De tarieven van de grafrechten verhogen we met 7,0% (conform de notitie besproken in de raad van juli 2018). De tarieven voor de reclamebelasting en precariobelasting blijven onveranderd.

H) Besluitvorming

Wij stellen u voor de Programmabegroting 2020 vast te stellen en daarmee:

1. opdracht te verlenen aan ons college tot uitvoering van de programma's en deze vast te stellen met betrekking tot de doelstellingen en speerpunten;
2. de bijbehorende budgetten per beleidsproduct (en per programma) voor 2020 te autoriseren;
3. de belastingen, met uitgezonderd de reclamebelasting, de precariobelasting OZB niet-woningen, voor het jaar 2020 te verhogen met 1,00%;
4. de belasting tarieven voor de OZB niet-woningen (eigenaren en gebruikers) te verhogen met 25%;
5. de tarieven en heffingen de leges bestemmingsplannen, leges omgevingsvergunning en de leges burgerzaken (binnen het kader van de landelijke maximumtarieven) te verhogen met 1,00%;
6. de tarieven van de afvalstoffenheffing te verhogen met 5,00%;
7. de rioolheffing te verhogen met 1,50% (conform VGRP);
8. de tarieven van de grafrechten te verhogen met 7,00%;
9. akkoord te gaan met de uitvoering van de beleidstoevoegingen 2020 en de daarbij behorende lasten;
10. de geactualiseerde prognose meerjarenbegroting 2020 – 2023 vast te stellen;
11. de reserve precariobelasting op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene reserve;
12. de voorgestelde aanwendungen en stortingen in de reserves en voorzieningen (zie hiervoor paragraaf 3 en bijlage 1) te autoriseren;
13. de mandaten op het gebied van strategische grondaankopen en instellen van voorbereidingskredieten ten behoeve van de grondexploitatie aan het college toe te kennen (zie hiervoor paragraaf 5);
14. het incidentele begrotingstekort ad € 252.000 te onttrekken uit de algemene reserve.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

Financiële begroting

Inleiding

De begroting 2020 is opgesteld volgens de reguliere richtlijnen en uitgangspunten. Dit betekent ondermeer dat voor het prijsniveau is uitgegaan van een beperkte ontwikkeling van het uitgavenkader (behoudens inflatiecorrectie). Daarnaast is de CAO verwerkt die gesloten is voor periode 1-1-2019 tot en met 31-12-2020. Eveneens is voor 2020 rekening gehouden met compensatie van de loon- en prijsontwikkeling van gesubsidieerde sociaal-maatschappelijke en culturele instellingen. In de ramingen van de begroting 2020 zijn alle begrotingswijzigingen tot en met de raadsvergadering van oktober 2019 verwerkt.

In de financiële begroting wordt weergegeven:

- een overzicht van baten en lasten per programma, voor en na resultaatbepaling inclusief inzicht in kosten van overhead, algemene dekkingsmiddelen en de incidentele begrotingsruimte;
- een analyse van de belangrijkste verschillen tussen de jaarschijf 2020 t.o.v. de Kadernota 2020-2023;
- de meerjarenraming 2020-2023 en een toelichting hierop.

Begroting 2020

Overzicht baten en lasten per programma

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Begroting 2020		Saldo
	Lasten	Baten	
Saldo van baten en lasten			
Programma's	- 125.728	34.104	- 91.624
1. Participatie en ondersteuning	- 61.374	12.040	- 49.334
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	- 5.177	1.027	- 4.149
3. Woon- en leefomgeving	- 53.991	18.782	- 35.209
4. Bestuur en interne dienstverlening	- 5.187	2.255	- 2.931
			-
Alg. dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien	- 15.551	101.253	85.701
Algemene dekkingsmiddelen	3.301	100.620	103.921
Overhead	- 18.591	633	- 17.958
Onvoorzien (incidentele begrotingsruimte)	- 262		- 262
Saldo van baten en lasten	- 141.279	135.357	- 5.922
Mutaties reserves	- 375	6.045	5.670
Resultaat	- 141.654	141.402	- 252

Verschillen jaarschijf 2020 t.o.v. de Kadernota 2020-2023

bedragen x € 1.000

Begrotingsresultaat	Begroting 2020
Kadernota 2020 - 2023	186
Mutaties als gevolg van besluitvorming in periode Kadernota 2020-2023 tot oktober '19	-
Financiële bijstellingen begroting	
01. Uitgaven WMO	- 1.252
02. Participatiebudget	- 750
03. Uitgaven Jeugdhulp	- 1.327
04. Hogere inkomsten Algemene uitkering	1.500
05. Lagere inkomst parkeren	- 58
06. Budgetaanpassing beheer openbare ruimte	- 185
07. Precariobelasting	1.555
08. Extra inzet werving personeel	- 65
09. Leerlingenvervoer	- 50
10. Formatieuitbreiding vastgoed	- 50
11. Opbrengstontwikkeling OZB	160
Diversen, per saldo	84

Toelichting verschillen jaarschijf 2020**1. Uitgaven WMO (N 1.252)**

De grootste stijgers in de kostenontwikkeling zijn Wmo-vangnetvoorzieningen voor € 1,0 miljoen en huishoudelijke hulp voor € 0,3 miljoen. In de kostenstijging is de compensatie voor indexatie verrekend. Bij de Wmo-vangnetvoorzieningen is sprake van een forse toename van het aantal cliënten door versnelde instroom vanuit de jeugdhulp, extramuralisering van de geestelijke gezondheidszorg en een toename van het aantal kwetsbare ouderen dat zelfstandig blijft wonen.

Bij de huishoudelijke hulp is de inkomstenderving groot als gevolg van de invoering van het abonnementstarief, omdat de gemiddelde eigen bijdrage van cliënten voorheen substantieel groter was dan de € 19,- per maand.

2. Participatiebudget (N 750)

De inkomsten van het rijk zijn afhankelijk van de macro ontwikkeling en nemen af met (ca. € 300.000). De stijging van de kostenraming betreft niet het reguliere uitkeringsgerechtigde bestand. Het gaat vooral om instroom van doelgroepen en beschut werk (ca. € 365.000).

Deze populatie stroomt niet of maar moeizaam uit terwijl een inspanningsverplichting bestaat voor de begeleiding en ontwikkeling van loonwaarde. Daarnaast nemen ook de uitgaven toe als gevolg van loonkostensubsidie (€ 85.000).

3. Uitgaven Jeugdhulp (N 1.327)

Ten aanzien van de jeugdhulp spelen ontwikkelingen t.a.v. de kosten en inkomsten. De kosten zijn t.o.v. de Kadernota 2020-2023 gestegen van € 16,8 miljoen naar € 18,9 miljoen op basis van de laatste prognose vanuit het knooppunt Regio Foodvalley. Daarnaast merken wij op dat onze inkomsten voor deze taak vanuit het Rijk stijgen met ca. € 2,8 miljoen. Dat is meer dan waar rekening mee is gehouden in de Kadernota (€ 2 miljoen). Per saldo heeft dit een effect van € 1,3 miljoen.

De grootste stijgingen in de kostenontwikkeling zijn het perceel ambulant met ca. € 0,7 miljoen en het perceel verblijf met € 0,4 miljoen. De stijging van het perceel verblijf betreft de casus van één cliënt. Als laatste is op te merken dat er een kostenstijging is vanwege een grotere indexatie voor loon- en prijsontwikkeling (€ 0,2 miljoen) dan de ontvangen compensatie.

NB. Zoals het ministerie en ook provincie heeft aangegeven zijn de extra incidentele middelen voor de jeugdhulp structureel in de begroting verwerkt (zie ook de toelichting hierover in de 'toelichting op de meerjarenraming').

4. Hogere inkomsten algemene uitkering (V 1.500)

De toegenomen inkomsten vanuit de algemene uitkering betreffen voor een belangrijk deel de ontwikkeling het accres, waarbij de septembercirculaire 2019 volledig is gevolgd. Hierbij dient wel een kanttekening geplaatst te worden dat de ontwikkeling van de acressen niet goed te voorspellen zijn. De afgelopen jaren zien we een onderuitputting bij het Rijk, waardoor gemeenten in het lopende jaar een stukje trap af gaan in het lopende jaar. Het is niet uit te sluiten dat dit ook in 2020 het geval zal zijn.

5. Lagere inkomsten parkeren (N 58)

Op basis van de realisatiecijfers van de parkeeropbrengsten over de afgelopen jaren, constateren wij dat de dalende trend in de opbrengsten -als gevolg van keuzes (bijv. gratis parkeren op de koopavond en het theaterplein)- lijkt af te vlakken. De verwachting is dat dit niveau van opbrengsten voorlopig blijvend is en daarom zijn de opbrengsten structureel met € 58.000 verlaagd.

6. Budgetaanpassing beheer openbare ruimte (N 185)

Voor het beheer van de openbare ruimte stellen wij voor om af te wijken van de Kadernota 2020-2023. Dit beslaat het wegenonderhoud, aanbrengen van beplanting, afvalinzameling en bestrijding eikenprocessierupsen.

Voor wegenonderhoud is extra budget opgenomen voor vervanging van halfverharding (€ 65.000), dagelijks onderhoud wegen (€ 25.000) en het onderhouden van asfaltpaden op begraafplaatsen (€ 10.000).

Het budget voor de beplanting in de openbare ruimte is verhoogd (€ 50.000) doordat de kosten van verwerking hoger zijn en dat op basis van de realisatie van afgelopen jaren de verwachting is dat het hogere uitgavenniveau gewenst blijft.

De afgelopen jaren is de overlast van de eikenprocessierupsen flink toegenomen. De bestrijding van het toenemend aantal nesten vraagt om extra budget (€ 35.000).

7. Precariobelasting (V 1.555)

De precariobelasting wordt sinds 2014 geheven. Tot en met 2019 werden deze inkomsten gedeeltelijk rechtstreeks gestort in de reserve precariobelasting, omdat er bezwaarprocedures liepen tegen deze belasting. In 2019 zijn deze bezwaarprocedures ingetrokken. Daarom kunnen deze inkomsten toegevoegd worden aan de exploitatie tot en met 2022 (zie ook de toelichting hierover in de toelichting op de meerjarenraming).

8. Extra inzet werving personeel (N 65)

De arbeidsmarkt kent op veel terreinen momenteel een grotere vraag dan dat er aanbod is. Dit is onder andere terug te zien het zeer lage landelijke werkloosheidspercentage 3,5%. Dit betekent dat er extra inzet wordt gepleegd om vacatures in te kunnen vullen.

9. Leerlingenvervoer (N 50)

Op basis van de prognose in de te verwachten kosten is het budget voor leerlingenvervoer met € 50.000 verhoogd.

10. Formatieuitbreiding vastgoed (N 50)

Voor het professionaliseren van het gemeentelijk vastgoed worden de taken, die voorheen in de organisatie versnipperd uitgevoerd werden, in één team ondergebracht. Om een verdere professionaliseringsslag te maken is de formatie uitgebreid met 0,5 FTE.

11. Ontwikkeling opbrengsten OZB (V 160)

Op basis van de areaal ontwikkeling is de ontwikkeling van de OZB enigszins hoger dan verwacht en dit ligt zowel op het woning gedeelte (€ 90.000) als de niet-woningen (€ 70.000).

Toelichting verwerking groei-voor-groei

In de Kadernota 2020-2023 is extra budget opgenomen voor het opvangen van de groei van de gemeente (zogenaamde 'groei-voor-groei'-budget). Bij de behandeling van de Kadernota is toegezegd om de verwerking van deze middelen toe te lichten in de begroting. Die vindt u hier in dit hoofdstuk.

Toelichting

De gevolgen van de groei leiden tot uitgaven nadat (nieuwe) inwoners zich hebben gevestigd. Zij maken gebruik van gemeentelijke dienstverlening, de openbare ruimte, gesubsidieerde voorzieningen, etc. Als de activiteiten op dit gebied niet meegroeien, gaat het kwaliteitsniveau sluipenderwijs achteruit. De groei van de algemene middelen is verbonden aan de kostenstijging als gevolg van de groei. Dit verloopt via de kostenoriëntatie van het gemeentefonds. Mede op basis hiervan wordt voor 2020 het groeikader voor het eerst toegepast. De toepassing in dit eerste jaar is op hoofdlijnen bepaald. Het voornemen is om in 2020 de toepassing nader uit te werken en zonodig te verfijnen, zodat eventuele bijstellingseffecten meegenomen kunnen worden in de Kadernota 2021-2024.

Het nieuwe groeikader heeft in basis automatismen voor het aanpassen van budgetten als gevolg van groei. Voor veel taken moeten de uitgaven meebewegen met groei (en krimp). Zonder deze budgettaire groei zou de uitvoering van de taak in het gedrang kunnen komen en komt de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening in de knel. Voor dit groeikader is een budgetteringssystematiek van belang en vooralsnog is gekozen om hiervoor € 100.000 op jaarbasis te reserveren.

Systematiek

Voor ieder product is onderstaande beslisboom gevolgd. Alleen als het product voldoet aan alle criteria (4x 'ja') wordt het meegenomen in de verdeling van het budget.

1. Het product draagt bij aan de basiskwaliteit van leven, wonen, werken in de gemeente?

2. Het uitgavenniveau beweegt noodzakelijk mee bij groei/krimp van de gemeente?
3. De uitgaven worden niet gedekt door bijvoorbeeld een specifieke heffing?
4. Voor het product is geen specifiek meerjarenplan (bijvoorbeeld een masterplan) beschikbaar?

Op basis van deze criteria hebben de volgende toevoegingen aan de beleidsproducten plaatsgevonden.

	x €
Groei voor groei	Begroting 2020
Programma 1	
111 Lokaal onderwijsbeleid	4.200
112 Reintegratie	200
113 Maatschappelijke zorg	4.400
121 Sportstimulering	300
122 Sociaal-cultureel werk	2.600
123 Volksgezondheid en preventie	7.800
131 Inkomensvoorziening	2.100
132 Voorzieningen inwoners met beperking	18.100
Programma 2	
211 Promotie economie	
221 Economisch structuurbeleid	
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	
231 Verkeer	5.100
232 Parkeren	200
Programma 3	
311 Volkshuisvesting	600
312 Grondexploitatie woningen	
321 Veiligheid	8.200
322 Groen	5.600
323 Begraven	
324 Afvalinzameling en -verwerking	
325 Riolerings & water	
326 Milieu & ruimtelijke ordening	5.600
327 Wegen	11.200
328 Reiniging en vuilbeheersing	1.500
331 Publiekszaken	200
332 Huisvesting onderwijs	
333 Bibliotheek	
334 Kunst en cultuur	2.300
335 Sportaccommodaties	
336 Overige accommodaties	
337 Speelvoorzieningen	1.300
Programma 4	
411 Raad	100
412 B&W	
413 Bestuurlijke samenwerking	800
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	
422 Ondersteuning organisatie	16.300
431 Treasury	
432 Belastingen	1.300
433 Algemene uitkering	
434 Overige baten en lasten	
436 Werken voor derden	
Totaal	100.000

Meerjarenraming 2021-2023

Meerjarenraming t.o.v. Kadernota 2020-2023

	bedragen x € 1.000			
Meerjarenraming	Begroting 2020	MJR 2021	MJR 2022	MJR 2023
Kadernota 2020 - 2023	186	27	- 23	73
Saldo Programmabegroting 2020	- 252	1.451	1.092	541

Meerjarenraming

bedragen x € 1.000

Meerjarenraming (structurele beeld)	Begroting 2020	MJR 2021	MJR 2022	MJR 2023
Begrotingsresultaat voorgaand jaar (t-1)		- 252	1.451	1.092
Mutaties t.o.v. voorgaand jaar				
Mutaties lasten				
01. Kostenreductie taakveld jeugdhulp		400	200	
02. Vervangingsinvesteringen en bedrijfsmiddelen		- 195	- 200	- 205
03. Vrijval afschrijvingen		402	272	230
04. Rente		- 291	43	165
05. Beleidstoevoegingen (structureel)		- 747	- 1.413	- 305
06. Groei-voor-groei		- 100	- 100	- 100
07. Vastgestelde subsidiestroom MTB (Schaffelaartheater)		25		
08. Ontwikkeling bestuurskosten (60.000+ inwoners)			- 130	
09. Ontwikkeling organisatie		- 35		
10. Lagere kosten woonplaatsbeginsel Jeugdhulp		400		
Totaal mutaties lasten		- 141	- 1.328	- 215
Mutaties baten				
11. Ontwikkeling algemene uitkering gemeentefonds		1.550	600	850
11a. Tijdelijke extra middelen jeugdhulp (2019 - 2021)			- 1.024	
11b. Structurele raming extra middelen jeugdhulp			1.024	
11c. Effect herijking gemeentefonds		PM	PM	PM
12. Groei gemeente		160	160	160
13. Tariefsontwikkeling belastingen		150	150	150
14. Afbouw opbrengst precariobelasting kabels en leiding		- 200		- 1.555
15. Kostendekkendheid grafrechten		59	59	59
16. Verhoging toeristen-/forensenbelasting		125		
Totaal mutaties baten		1.844	969	- 336
Totaal mutaties t.o.v. voorgaand jaar		1.703	- 359	- 551
Prognose resultaat per begrotingsjaar	- 252	1.451	1.092	541

Toelichting meerjarenraming

In de meerjarenraming worden de elementen van bestaand beleid, de beleidstoevoegingen en dekkingsmaatregelen bij elkaar gebracht om te zien of er sprake is van een sluitende meerjarenbegroting. Hierbij is uitgegaan van de actuele en relevante informatie. De meerjarenraming laat vanaf 2021 een jaarlijks begrotingsoverschot zien.

Toelichting per regel in de meerjarenraming

Regel 1. Kostenreductie jeugdzorg

In deze regel is opgenomen de resterende, oplopende besparingsopgave van de transformatieprojecten en aanvullende maatregelen in de jeugdhulp (ad € 1 miljoen). Voor 2019/2020 is € 400.000 opgenomen, voor 2021 aanvullend € 400.000 en 2022 aanvullend € 200.000.

Regel 2. Vervangingsinvesteringen en bedrijfsmiddelen

Ter dekking van de reguliere vervangingsinvesteringen (bedrijfsmiddelen e.d.) is rekening gehouden met een niveau tot een bedrag van € 205.000 per jaar aan afschrijvingslasten in 2023.

Regel 3. Vrijval afschrijvingen

Jaarlijks is een aantal activa volledig afgeschreven. De betreffende jaarlasten vallen het jaar erop vrij ten gunste van het meerjarenperspectief en zijn opgenomen in het meerjarenperspectief.

Regel 4. Rente

Op basis van de kapitaalbehoefte wordt de mutatie van de bijbehorende rentelasten verwerkt. Dit is een saldo van stijgende rentelasten als gevolg van beleidstoevoegingen (investeringen): minder rente-inkomsten voor

zover er aanspraak gemaakt wordt op de voorziening grondexploitaties en een daling van rentelasten als gevolg van afschrijving op activa.

Regel 5. Beleidstoevoegingen

Vanuit de Kadernota 2020-2023 en de Programmabegroting 2019 zijn de beleidstoevoegingen overgenomen. Dit zijn de volgende beleidstoevoegingen (met een structurele last) die betrekking hebben op 2020:

Programma 1:

- Activiteiten ter voorkoming van relatiebreuken c.q. het beperken van de gevolgen ervan
- Maatschappelijke zorg: o.a. aanpak verwarde personen; uitvoering manifest waardig ouder worden
- Teamleider Sociaal domein
- Suite sociale regie

Programma 2:

- Dorpspromotie
- Bovenwijkse investeringen
- Uitvoeringsprogramma Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan (GVVP)

Programma 3:

- Transparante informatie over waardevolle bomen(structuren)
- Stimuleringsregeling sportieve en culturele initiatieven (in brede zin)
- Huisvesting primair onderwijs en gymlokalen Van Lodenstein College
- Sportcomplexen: Roeleneng, ledverlichting sportparken
- Klompenpaden
- Digitaal stelsel omgevingswet
- Auteursrechten beeldbank gemeentearchief
- Stelpost Opgave duurzaamheid (o.a. regionale voedselvisie en circulaire economie; asbestdaken; CO2 prestatieladder; Energieloketten)

Programma 4:

- Invoering Office365

Ook zijn er beleidstoevoegingen met incidentele lasten opgenomen en overgenomen vanuit de Programmabegroting 2019 en de Kadernota 2020-2023. Aan de incidentele beleidstoevoegingen is in deze programmabegroting 'Groene slinger Voorthuizen (Zuidelijke koppelaar)' toegevoegd. De incidentele lasten van de incidentele beleidstoevoegingen worden binnen de reguliere exploitatie gedekt vanuit incidentele middelen. Het saldo wordt vervolgens verrekend met de algemene reserve. Zie bijlage 2- beleidstoevoegingen voor een nadere detaillering en meerjarenoverzicht van de beleidstoevoegingen.

NB. In juli 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met de vernieuwbouw van het JFC. Aangezien deze investering in 2024 voor rekening van de gemeente komt, valt deze investering in deze programmabegroting buiten het meerjarenperspectief en het overzicht met beleidstoevoegingen. In de Kadernota 2021-2024 wordt deze investering opgenomen.

Regel 6. Groei-voor-groei

In het kader van de groeiende gemeente neemt ook het budgettaire beslag van de verschillende beleidsterreinen toe. De gevolgen van de groei leiden tot uitgaven nadat nieuwe inwoners zich hebben gevestigd en er bijvoorbeeld nieuwe huizen gebouwd zijn. Zij maken gebruik van gemeentelijke dienstverlening, de openbare ruimte, gesubsidieerde voorzieningen, etc. Als het aanbod op dit gebied niet meegroeit, gaat het kwaliteitsniveau sluipenderwijs achteruit. De groei van de algemene middelen is verbonden aan de kostenstijging als gevolg van de groei via de kostenoriëntatie van het gemeentefonds. Het toepassen van de post groei-voor-groei vindt voor 2020 voor het eerst plaats en is toegelicht bij de toelichting op de begroting jaarschijf 2020.

Regel 7. Vastgestelde subsidiestroom MTB (Schaffelaartheater)

Met het raadsbesluit van 22 maart 2017 is de subsidiestroom naar het Schaffelaartheater vastgesteld aflopend naar een structureel bedrag van € 250.000. Vanwege de gewijzigde en vastgestelde governancestructuur verstrekt de gemeente het subsidie niet meer rechtstreeks aan Schaffelaartheater BV, maar aan MTB BV, die het vervolgens als een exploitatiebijdrage doorzet naar Schaffelaartheater BV. In deze regel van de meerjarenbegroting is rekening gehouden met de afloop van de oorspronkelijke stelpost van € 350.000 naar het subsidie van € 250.000.

Regel 8. Ontwikkeling bestuurskosten (60.000+ inwoners)

In de komende periode zal onze gemeente de grens van 60.000 inwoners gaan passeren. Als dat gebeurt, dan stijgt de wettelijk voorgeschreven beloning van onze bestuurders (burgemeester, wethouders, raadsleden) en neemt ook, bij de eerst volgende lokale verkiezingen, het aantal raadszetels met 2 toe. De kosten die hiermee gemoeid zijn, ramen wij op zo'n € 130.000.

Regel 9. Ontwikkeling organisatie

In de Programmabegroting 2019 zijn extra middelen opgenomen voor de ontwikkeling van de organisatie. Vanwege de gekozen fasering over de jaren 2019 en 2020 werkt dit voor een beperkt deel nog door in 2021.

Regel 10. Lagere kosten woonplaatsbeginsel Jeugdhulp

In de Kadernota was rekening gehouden met extra middelen voor de Jeugdhulp van per saldo € 2 miljoen euro in 2020 en daarna € 1,5 miljoen. Onderdeel hiervan was de aanpassing van het woonplaatsbeginsel en zijn in deze regel separaat opgenomen.

Regel 11. Ontwikkeling algemene uitkering gemeentefonds

Voor de raming van de uitkering van het gemeentefonds is aangesloten bij de septembercirculaire 2019. Hierin zijn de gevolgen van de miljoenennota 2020 verwerkt. Een belangrijk element in de circulaire is bijstelling van de accressen, die een positieve beweging laten zien vanaf 2020 als gevolg van beleidsintensiveringen en gesloten akkoorden (woon- en pensioenakkoord). Voor de gemeente Barneveld loopt dit in de periode 2021-2023 op tot zo'n € 3,0 miljoen.

Regel 11a. Tijdelijke extra middelen jeugdhulp

Het kabinet heeft voor de jaren 2019 tot en met 2021 één miljard euro aan gemeenten ter beschikking gesteld voor de jeugdhulp. Voor 2019 gaat het om 400 miljoen en voor 2020 en 2021 gaat het jaarlijks om 300 miljoen euro. Voor de jaarschijven 2020 en 2021 zijn deze extra middelen opgenomen (€ 1.024.000 per jaar). Vanaf 2022 vervalt deze post, omdat het eventueel structureel bijplussen van het jeugdbudget aan een volgend kabinet wordt overgelaten.

Regel 11b. Structurele raming extra middelen jeugdhulp vanaf 2022.

In relatie tot de voorgaande regel (11a) is deze regel opgenomen. Gemeenten mogen in hun meerjarenbegroting voor 2022 en 2023 een stelpost 'extra middelen jeugd' opvoeren. Met andere woorden, er mag geanticipeerd worden alsof de gemeenten ook in 2022 en 2023 extra jeugdzorggeld van het Rijk krijgen op hetzelfde niveau als 2021. Dat is voor de zomer afgesproken met de provinciaal toezichthouders, het ministerie van Binnenlandse Zaken en de VNG.

Regel 11c. Herverdeeleffect herijking gemeentefonds

Al enige jaren wordt geconstateerd dat de verdeling van het gemeentefonds op onderdelen beter kan. Er zijn problemen geconstateerd ten aanzien van historisch gegroeide scheefheden; knelpunten in specifieke maatstaven; en de complexiteit en werking gemeentefonds als geheel. Het ministerie van Binnenlandse Zaken is daarom dit jaar gestart met een herijkingsonderzoek om te komen tot een toekomstbestendige verdeling van het gemeentefonds. De eerste voorlopige uitkomsten hiervan worden in het eerste kwartaal 2020 verwacht, waarna definitieve besluitvorming gepland staat voor de meicirculaire 2020. Aangezien het de grootste inkomstenbron van de gemeente betreft kunnen de effecten hiervan groot zijn, maar zijn op dit moment nog niet in te schatten. Ook niet of het voor de gemeente Barneveld voordelig of nadelig zal uitpakken.

Regel 12. Groei gemeente

Door toename van het aantal woningen (meerjarig gemiddeld 500) en het per saldo stijgende inwoneraantal (gemiddeld 900) zullen de inkomsten jaarlijks stijgen.

Regel 13. Tariefsontwikkeling belastingen (inflatie)

In het meerjarenperspectief is een verhoging van de belastingen voor de jaren 2021-2023 met jaarlijks 1,00% opgenomen ter compensatie van de inflatie. Het percentage van 1,00% is bepaald op basis van de vijfjarig gemiddelde inflatie. Bij de Kadernota 2021-2024, zal het vijfjaarsgemiddelde geactualiseerd worden en zullen wij u zo nodig een voorstel doen tot aanpassing van dit percentage.

Regel 14. Afbouw opbrengst precariobelasting kabels en leiding

Met de vaststelling van wetgeving ten aanzien van de afschaffing precariobelasting in de Eerste Kamer mag de

precariobelasting geheven worden tot en met 2021. Dit betekent dat deze inkomsten voor onze gemeente met ingang van 2023 vervallen, want in 2022 ontvangen wij nog de aanslagoplegging over 2021.

Oorspronkelijk hadden wij € 1,4 miljoen aan opbrengsten uit precariobelasting in de exploitatiebegroting; het overige deel ad € 1,555 miljoen werd voorzichtigheidshalve gestort in de reserve precariobelasting. In de Kadernota 2018-2021 is opgenomen dat de vaste storting in de algemene reserve (ter grootte van € 800.000) per 2022 ter dekking komt te vervallen. Daarnaast is de andere € 600.000 van de wegvallende baten, in tranches van € 200.000 voor de jaren 2019, 2020 en 2021, in de meerjarenraming als wegvallende inkomsten opgenomen.

Doordat vanaf de Programmabegroting 2020 ook het andere deel (€ 1,555 miljoen) onderdeel van de exploitatiebegroting is, valt ook deze opbrengst (€ 1,555 miljoen) weg in 2023.

Regel 15. Kostendekkendheid grafrechten

Vanaf 2019 is het voorstel verwerkt om de grafrechten verder kostendekkend te maken. We betrekken daarbij alle toe te rekenen kosten inclusief de toekomstig te maken kosten voor bijvoorbeeld de uitbreiding van de Plantage. Wij stellen daarbij voor om de tarieven van het begraven en onderhouden met zo'n 7% per jaar te laten stijgen de komende vijf jaren. Met deze tariefsontwikkeling wordt het huidige tekort en de toekomstig verwachte kosten (zie ook de beleidstoevoegingen) gedekt.

Regel 16. Verhoging toeristen-/forensenbelasting

In de Kadernota 2020-2023 is besloten om de toeristen-/forensenbelasting te verhogen waardoor de opbrengst met € 125.000 zal toenemen vanaf het jaar 2021.

Programma's

1. Participatie & Ondersteuning

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

Wij willen dat inwoners van de gemeente Barneveld voldoende kansen krijgen op het ontwikkelen of bevorderen van zelfstandigheid en daarmee op deelname aan de samenleving. Wij streven naar een samenleving waarin iedere inwoner naar vermogen meedoet, waarin mensen zich met elkaar verbonden weten. En we zorgen voor een professioneel vangnet. Eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid vormen hierbij het uitgangspunt. Omzien naar elkaar en onderlinge zorgzaamheid zijn van groot belang. Hierin zit de drieslag zelf – samen – gemeente. Het motto voor beleid en uitvoering binnen het sociaal domein is: op eigen kracht waar mogelijk, ondersteuning en hulp indien nodig. Dit sluit aan op de feitelijke ontwikkeling in de samenleving, waarin inwoners steeds meer zaken zelf of in nieuwe groepsverbanden organiseren.

Om de samenredzame samenleving verder vorm te geven zetten we in op:

- Mogelijkheden voor zelfontplooiing en talentontwikkeling.
- Versterken van de sociale cohesie tussen groepen en individuen in de samenleving.
- Signaleren van hulpvragen in de samenleving.
- Zorgvuldig omgaan met onze vrijwilligers en mantelzorgers;
- Er voor zorgen dat iedere inwoner de hulp en ondersteuning die nodig is daadwerkelijk en tijdig krijgt.

Daarbij streven we naar een sociaal en betaalbaar gevarieerd voorzieningenaanbod (onderwijs, sport, cultuur en hulp & ondersteuning) dat meebeweegt met de behoeften en de mogelijkheden van de inwoners, waarbij de specifieke situatie per dorp, wijk of buurt kan verschillen. De behoefte aan voorzieningen bepalen we aan de hand van demografische gegevens en kengetallen, maar vooral ook in overleg met de samenleving om een passend en gevarieerd aanbod te borgen. We staan open voor burgerinitiatieven.

Ontwikkelingen en uitwerkingsrichting

De uitwerkingsrichting voor volgend jaar is gekoppeld aan de strategische opgaven, zoals die zijn opgenomen in de Strategische Visie Barneveld 2030.

Strategische opgave Sociaal en Vitaal Samenleven

In januari 2019 heeft de raad het beleidskader voor het sociaal domein (i.c. hoofdstuk 2 van het beleidsplan sociaal domein "Mensen Voorop") vastgesteld. De beleidsthema's in het sociaal domein zijn in dit beleidsplan ingedeeld in de onderdelen zelfredzame inwoners, sociale en vitale samenleving en gemeentelijk vangnet. Deze indeling is ook gehanteerd voor de beleidsproducten (het autorisatieniveau van de raad) en de speerpunten.

In het beleidsplan Sociaal Domein zijn deze thema's uitgewerkt en toegelicht, geordend naar de opgaven:

- *Groeien naar zelfstandigheid*
- *Meedoen naar vermogen*
- *Samen oud worden*

Groeien naar zelfstandigheid

Sinds 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulptaken als gevolg van een integrale stelselwijziging binnen het sociaal domein. Dit betekende een inhoudelijke transitie en transformatie van de Jeugdhulp. Als gevolg van de budgetreductie, voogdijkosten en de autonome ontwikkelingen binnen het jeugdveld (toename gebruik), zijn de uitgaven van de gemeente Barneveld voor specialistische Jeugdhulp binnen het jeugdveld in toenemende mate gestegen. Dit wordt gedeeltelijk door het rijk gecompenseerd.

Met ingang van 2019 sturen we meer op zorginhoudelijke vernieuwing om tot kostenreductie te komen. Dit is vertaald naar meer en effectief inzetten op preventie, vernieuwing aanjagen binnen de specialistische jeugdhulp en meer regie organiseren aan de voorkant. Deze inzet is vertaald in het werkprogramma Jeugd 2019-2021 en werpt inmiddels de eerste vruchten af. We constateren wel een verschuiving van kosten van jeugdhulp naar de kosten voor Wmo voorzieningen.

Om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen en kunnen groeien naar zelfstandigheid, is de pedagogische kwaliteit van de omgeving essentieel. Daarin spelen niet alleen ouders een belangrijke rol, maar ook medeopvoeders zoals kinderopvang en school, jeugd- en jongerenwerk, cultuurmakers en sportverenigingen. In de groei naar zelfstandigheid zetten wij in op het voorkomen van en hulp bij opgroei- en opvoedproblemen bij jongeren. Maatschappelijke en sociale knelpunten die een negatieve invloed hebben op de ontwikkeling van het kind pakken wij met urgentie aan, zoals de negatieve gevolgen van de toenemende (v)echtscheidingen. Ouders en kinderen kunnen rekenen op laagdrempelige hulp en ondersteuning uitgaande van de eigen kracht van gezinnen en het netwerk.

Meedoen naar vermogen

Het streven is dat er in de gemeente Barneveld een sociale en vitale samenleving is, waarin inwoners zoveel mogelijk participeren. Meedoen in de samenleving, in buurten, wijken en dorpen en op de arbeidsmarkt. Hiervoor zetten we in op het vroegtijdig aanpakken van schuldenproblematiek binnen de pilot vroegsignalering schulden en wordt verder uitvoering gegeven aan de aanpak van laaggeletterdheid. Met de economie gaat het goed, waardoor er veel vacatures zijn. Werkzoekenden die relatief eenvoudig plaatsbaar zijn, hebben voor het overgrote deel al een plek op de arbeidsmarkt gevonden. Voor het plaatsen van werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt is doorgaans extra inzet (begeleiding, trajecten) nodig om de afstand te kunnen overbruggen. Middels het landelijke programma "Perspectief op Werk" worden de arbeidsmarktregio's opgeroepen om actieplannen op te stellen om de matching van werkzoekenden, die niet zelfstandig hun weg kunnen vinden naar de arbeidsmarkt, een impuls te geven. Hiervoor stelt het Rijk in 2019 en 2020 een miljoen euro per arbeidsmarktregio beschikbaar. In het Regionaal Werkbedrijf Foodvalley worden plannen voor de besteding van dit bedrag uitgewerkt.

De verwachting is dat de doelgroep die wordt bediend vanuit de Participatiewet sterk verandert. Ook inwoners waarbij sprake is van een arbeidsbeperking zijn aangewezen op ondersteuning vanuit de gemeente. Hierdoor heeft een grotere groep inwoners gedurende langere tijd ondersteuning nodig bij het vinden en behouden van werk. Voor de komende jaren wordt bij ongewijzigd beleid een tekort op het BUIG-budget verwacht. Ook zien

we dat de uitgaven voor re-integratie instrumenten toenemen. Door het inzetten van re-integratie instrumenten kan de weg naar het vinden en behouden van werk en (gedeeltelijke) uitstroom uit een uitkering worden bevorderd. De verwachting is dat de komende jaren de uitgaven uit het re-integratiebudget toenemen, tenzij wordt gekeken naar andere manieren waarop de gewenste resultaten met inwoners kunnen worden behaald (andere invulling van ondersteuning) of ervoor wordt gekozen bepaalde doelgroepen niet langer te ondersteunen bij de re-integratie.

Daarnaast krijgt de gemeente vanaf 2021 de verantwoordelijkheid om mensen die zich vanuit een ander land vestigen in Barneveld te begeleiden bij hun inburgering. Dit is een forse uitbreiding van de huidige taken en verantwoordelijkheden. Momenteel ligt de verantwoordelijkheid nog geheel bij de inburgeraar zelf. De budgetten die we vanuit het Rijk ontvangen zijn echter onvoldoende om onze huidige werkwijze onveranderd voort te zetten.

Cultuur en sport spelen een belangrijke rol bij het bevorderen van participatie: het verrijkt, verbindt en activeert jong en oud. We vinden het belangrijk om te kijken naar initiatieven, activiteiten en projecten die de maatschappelijke functie van het sportieve en culturele veld in de gemeente Barneveld versterken en we stimuleren betrokkenen om een bredere bijdrage te leveren aan maatschappelijke doelen, met bijzondere aandacht voor kwetsbaren die niet vanzelfsprekend mee kunnen doen aan sport en cultuur. We faciliteren dat lokale sportieve en culturele organisaties goed met elkaar, met andere maatschappelijke organisaties en het onderwijs samenwerken onder andere door de inzet van Be Active & Creative.

Samen oud worden

Het aantal huishoudens met 75-plussers zal de komende twintig jaar ruim verdubbelen. Hoewel senioren steeds langer vitaal blijven (ook in financieel opzicht), zal het aantal kwetsbare ouderen in absolute zin toenemen. Ook deze inwoners willen over het algemeen zo lang mogelijk thuis, zelfstandig, blijven wonen. Personeelstekorten in de zorg en ondersteuning zullen nopen tot minder keuzevrijheid en meer inzet van technologie thuis. Onderlinge zorgzaamheid is niet onuitputtelijk; anonimisering en eenzaamheid zijn een risico.

We verwachten dan ook een toename van het aantal kwetsbare ouderen dat zelfstandig blijft wonen en een toename in het gebruik van Wmo voorzieningen. Daarnaast is landelijk besloten de eigen bijdrage Wmo niet meer afhankelijk te laten zijn van inkomen en mate van gebruik. Dit betekent een inkomstendaling voor de gemeente, die in de begroting is verwerkt. Mogelijk zullen ook meer ouderen gebruik gaan maken van meer gemeentelijke ondersteunende voorzieningen, zoals dagopvang en ondersteuning thuis, waardoor de kosten voor Wmo-voorzieningen zullen stijgen. Hier is, vanwege de onvoorspelbaarheid ervan, vooralsnog in de begroting geen rekening mee gehouden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat zijn de speerpunten?

1.1 Zelfredzame inwoners

112 Reïntegratie

Speerpunt Veranderopgave inburgering

Doel (lange termijn)	Implementatie nieuwe Wet inburgering (per 1 januari 2021)
-------------------------------------	---

Inhoud	Beheersing van de Nederlandse taal en kennis van de Barneveldse en Nederlandse maatschappij zijn belangrijke voorwaarden om in te burgeren. Vanaf 1 januari 2021 krijgt de gemeente de verantwoordelijkheid om de mensen die zich vanuit een ander land vestigen in Barneveld te begeleiden bij hun inburgering. Dit is voor de gemeente een forse uitbreiding van de huidige taken en verantwoordelijkheden. Momenteel ligt de verantwoordelijkheid nog geheel bij de inburgeraar zelf. Voor elke inburgeraar zal er een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgesteld moeten worden. Op basis van een brede intake wordt de leerroute (B1- route, onderwijsroute of Z-route) van de inburgeraar vastgesteld. Daarnaast krijgen we als gemeente ook taken op het gebied van het financieel ontzorgen van bijstandsgerechtigde inburgeringsplichtigen. De vaste lasten, zoals de huur, energiekosten en de verplichte verzekeringen zullen door de gemeente, gedurende een periode van minimaal 6 maanden, vanuit de uitkering betaald moeten worden. De kaders van de nieuwe wet zijn bekend, de definitieve wettekst zal eind 2020 definitief vastgesteld zijn (tussen 1 oktober 2020 - 31 december 2020 zal de wet in het Staatsblad gepubliceerd worden). De filosofie achter de nieuwe wet inburgering sluit aan bij onze inzet van 'begeleid inburgeren'. We richten ons op de implementatie van verschillende onderdelen van de nieuwe wet inburgering, waaronder het opstellen van het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (waar een brede intake onderdeel van is) en de begeleiding in het financieel ontzorgen van de bijstandsgerechtigde statushouders. Daarnaast zal er ook gekeken worden naar de Module Arbeidsmarkt en Participatie, het participatieverklaringstraject, de maatschappelijke begeleiding van de statushouders en de diverse leerroutes en bijbehorende taalaanbieders.
Financiën	Vanuit het Rijk is er incidenteel budget beschikbaar gekomen voor de inburgeringsplichtigen die nog onder de huidige Wet inburgering (2013) vallen. In de meicirculaire van 2019 is er een bedrag van € 66.747 opgenomen voor de gemeente Barneveld voor 2019 en eenzelfde bedrag voor 2020. Met deze middelen zoeken we aansluiting bij onze huidige inzet voor deze doelgroep.
Planning	In het tweede en derde kwartaal van 2020 zal de nieuwe wet ter behandeling in de Eerste en Tweede Kamer voorliggen. De verwachting is dat de nieuwe wet eind 2020 in het Staatsblad wordt gepubliceerd. De nieuwe wet treedt per 1 januari 2021 in werking. In 2020 zal er bekeken worden welke wijzigingen er doorgevoerd kunnen worden, vooruitlopend op de implementatie per 2021.
Risico's	De planning vanuit Rijksoverheid is strak, weinig speling richting 2021. Onzekerheden over budgetten en wat dit financieel gezien precies gaat betekenen voor de gemeente.

Speerpunt Veranderopgave ondersteuningsaanbod Participatiewet

Doel (lange termijn)	Sluitende begroting met passend ondersteuningsaanbod binnen de Participatiewet.
Inhoud	De afgelopen jaren is de doelgroep die wordt bediend vanuit de Participatiewet sterk veranderd. Naast het klassieke bestand van inwoners die een beroep doen op de Participatiewet, zijn ook inwoners waarbij sprake is van een arbeidsbeperking aangewezen op ondersteuning vanuit de gemeente. Hierdoor heeft een grotere groep inwoners gedurende langere tijd ondersteuning nodig bij het vinden en behouden van werk. Deze ondersteuningsbehoefte zien we ook terug in de bijstandsuitgaven (BUIG-budget) en de kosten voor re-integratie. Voor de komende jaren wordt bij ongewijzigd beleid een tekort op het BUIG-budget verwacht. Een deel van het tekort valt onder het eigen risico van de gemeente. Boven de eigen risico drempel kan een gemeente een aanvraag indienen bij het Rijk voor een vangnetuitkering. Ook zien we dat de uitgaven voor re-integratie instrumenten toenemen. Door het inzetten van re-integratie instrumenten kan de weg naar het vinden en behouden van werk en (gedeeltelijke) uitstroom uit een uitkering worden bevorderd. De verwachting is dat de komende jaren de uitgaven uit het re-integratiebudget toenemen, tenzij wordt gekeken naar andere manieren waarop de gewenste resultaten met inwoners kunnen worden behaald (andere invulling van ondersteuning) of ervoor wordt gekozen bepaalde doelgroepen niet langer te ondersteunen bij de re-integratie.

Financiën	Vanuit het Rijk ontvangt de gemeente het BUIG-budget en re-integratiemiddelen (algemene uitkering Sociaal Domein). Deze worden aangevuld met inkomsten uit terugvordering en verhaal. Deze budgetten zijn echter onvoldoende om de huidige ondersteuning voort te zetten.
Planning	Eind 2019 wordt een plan voorgelegd aan de raad, waarin diverse scenario's worden geschetst. Deze scenario's bieden keuzes om de beschikbare middelen meer in balans te brengen, waarbij rekening wordt gehouden met onze visie op ondersteuning aan inwoners. De beschikbare budgetten worden maandelijks gemonitord
Risico's	Het beschikbare BUIG-budget wordt vanuit een macrobudget verdeeld onder gemeenten. Als gemeente hebben we slechts beperkte invloed op de hoogte van dit budget en de effecten van eventuele besparingen. De groep arbeidsbeperkten blijft ook de komende jaren groeien. Er is sprake van een mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

113 Maatschappelijke zorg

Speerpunt Passende maatschappelijke ondersteuning

Doel (lange termijn)	Betaalbare passende maatschappelijke ondersteuning voor inwoners die dat nodig hebben.
Inhoud	Ten aanzien van Wmo-voorzieningen wordt een verdere toename in het gebruik (en dus ook in de kosten) verwacht. Er is een versnelde instroom vanuit de jeugdhulp, verminderde instroom c.q. toegenomen uitstroom uit verblijfsvoorzieningen voor mensen met chronische psychiatrische problematiek (zogenoemde extramuralisering van de geestelijke gezondheidszorg) en een toename van het aantal kwetsbare ouderen dat zelfstandig blijft wonen. Niet alleen het aantal Wmo-cliënten neemt toe maar ook de zwaarte van de problematiek van de gemiddelde Wmo-cliënt. Dit vraagt gemiddeld meer inzet per cliënt en nieuwe, meer intensievere (dus duurder) vormen van maatschappelijke ondersteuning. Daar komt bij dat door de landelijk voorgeschreven invoering van een uniforme lage inkomensonafhankelijke eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen er minder eigen bijdragen van cliënten wordt ontvangen. Bovendien kan van deze lage eigen bijdrage een aanzuigende werking uitgaan naar mensen die voorheen zelf eenvoudige hulp en ondersteuning regelden en betaalden. Hier is vooralsnog in de begroting geen rekening mee gehouden.
Financiën	Individuele Wmo-voorzieningen kennen een open-eindfinanciering
Planning	Gedurende 2020 en verder.
Risico's	Ook inwoners die het niet nodig hebben kunnen door de landelijk ingevoerde lage inkomensonafhankelijke eigen bijdrage een beroep gaan doen op maatschappelijke ondersteuning.

1.2 Sociale en vitale samenleving

121 Sportstimulering

122 Sociaal-cultureel werk

Speerpunt Stimulering sportieve en culturele initiatieven (in brede zin)

Doel (lange termijn)	Een sociale en vitale samenleving waarin inwoners zoveel mogelijk meedoen ten aanzien van beweging en cultuurbeleving.
-----------------------------	--

Inhoud	Het streven is dat er in de gemeente Barneveld een sociale en vitale samenleving is, waarin inwoners zoveel mogelijk participeren. Meedoen in de samenleving, in buurten, wijken en dorpen en op de arbeidsmarkt. Cultuur en sport spelen een belangrijke rol bij het bevorderen van participatie: het verrijkt, verbindt en activeert jong en oud. We vinden het belangrijk om te kijken naar initiatieven, activiteiten en projecten die de maatschappelijke functie van het sportieve en culturele veld in de gemeente Barneveld versterken en we stimuleren betrokkenen om een bredere bijdrage te leveren aan maatschappelijke doelen, met bijzondere aandacht voor kwetsbaren die niet vanzelfsprekend mee kunnen doen aan sport en cultuur. We vinden het belangrijk dat lokale sportieve en culturele organisaties goed met elkaar, met andere maatschappelijke organisaties en het onderwijs samenwerken. Met combinatiefunctionarissen (zoals een cultuurmakelaar) faciliteren we dat. Voor cultuureducatie voor een convenant gesloten gesloten en met sport- en beweegaanbieders een lokaal sportakkoord.
Financiën	Een structurele beleidstoevoeging is hiervoor opgenomen. Uitvoering kan daarmee binnen de begroting plaats vinden.
Planning	Gedurende 2020 en verder.
Risico's	Culturele en sportverenigingen vinden het niet altijd eenvoudig invulling te geven aan een bredere maatschappelijke functie.

123 Volksgezondheid en preventie

Speerpunt positief opgroeien en opvoeden

Doel (lange termijn)	In Barneveld krijgen alle kinderen de kans om zich te ontwikkelen en om zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk thuis op te groeien.
-----------------------------	---

Inhoud	Om ervoor te zorgen dat kinderen en jongeren zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen en kunnen groeien naar zelfstandigheid, is de pedagogische kwaliteit van de omgeving essentieel. Daarin spelen niet alleen ouders een belangrijke rol, maar ook medeopvoeders zoals kinderopvang en school, jeugd- en jongerenwerk, cultuurmakers en sportverenigingen. In de groei naar zelfstandigheid zetten wij in op het voorkomen van en hulp bij opgroei- en opvoedproblemen bij jongeren. Maatschappelijke en sociale knelpunten die een negatieve invloed hebben op de ontwikkeling van het kind pakken wij met urgentie aan zoals de negatieve gevolgen van de toenemende (v)echtscheidingen. Ouders en kinderen kunnen rekenen op laagdrempelige hulp en ondersteuning uitgaande van de eigen kracht van gezinnen en het netwerk. Het Centrum voor Jeugd en Gezin als netwerkorganisatie krijgt een leidende rol om de effectiviteit van vroegtijdige signalering te vergroten door de coördinatie en samenhang binnen het preventieve voorveld te organiseren. Daarnaast willen wij samen met lokale partners uit het voorliggende veld (zoals CJG, Welzijn Barneveld, huisartsen, kindcentra, maatschappelijk werk, wijkverpleegkundigen, jeugdartsen, scholen, maar ook verloskundigen en kraamzorg) intensiever samenwerken aan een omgeving waarin kinderen optimaal tot hun recht komen door in een gezamenlijk platform allianties te sluiten en te werken aan prioritaire thema's: Jeugdhulp & Onderwijs Alcohol & drugs Echtscheiding Beweging Laaggeletterdheid Kindermishandeling Kansrijke Start Kind & Armoede Met een intensivering van de samenwerking binnen het preventieve voorveld (platform) willen wij vernieuwing en vroegsignalering binnen de Jeugdhulp bevorderen. Het genoemde platform zal tevens aansluiten op de Lokale Educatieve Agenda. De ontwikkelthema's van de lokale scholen worden betrokken binnen het platform Jeugd. De lokale vaccinatie-aanpak blijft van kracht. Barneveld geeft aanvullend extra consulten met als doel de vaccinatiegraad te verhogen.
Financiën	Activiteiten gericht op het voorkomen van en hulp bij opgroei- en opvoedproblemen bij jongeren kent, zijn grotendeels belegd bij het CJG en onderdeel van de subsidiebeschikking. Het CJG krijgt een leidende rol om de coördinatie en samenhang binnen het preventieve veld te organiseren en is daarmee meer gaan doen in het preventieve veld. Deze activiteiten zijn opgenomen als een structurele beleidstoevoeging binnen de begroting.
Planning	Een integraal preventieplan met uitwerking van bovengenoemde thema's zal in 2020 operationeel zijn.
Risico's	Activiteiten binnen het preventieve veld moeten een positief invloed hebben op de uitgaven binnen de specialistische jeugdhulp. Een risico is dat het lastig blijft om deze link één op één te leggen. Het blijft lastig om het directe effect van interventies in het voorveld aantoonbaar te maken. Daarnaast ontstaan crisissituaties vaak omdat situaties in de privésfeer blijven waardoor een preventieve werking geen kans maakt.

1.3 Gemeentelijk vangnet

132 Voorzieningen inwoners met een beperking en jeugdhulp

Speerpunt Transformatie specialistische jeugdhulp

Doel (lange termijn)	Inhoudelijke verbetering van de Jeugdhulp waarbij de hulp en ondersteuning zo thuis mogelijk wordt aangeboden. Daarnaast moeten de uitgaven voor Jeugdhulp meer in verhouding staan tot de beschikbare middelen voor de jeugdhulptaken.
-----------------------------	--

Inhoud	Sinds de decentralisatie van 2015 zijn wij bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor de jeugdhulp in de gemeente Barneveld. De gemeente Barneveld zorgt ervoor dat jongeren en ouders de juiste hulp ontvangen en direct op juiste plek terechtkomen door goed te luisteren naar hun wensen en behoeften. Wij maken afspraken met de hulpaanbieders om de continuïteit van ondersteuning te borgen. De gewenste relatie tussen hulpmedewerker en kind/ouders is hierbij een cruciaal onderdeel. Specifieke aandacht gaat uit naar groepen waar de problemen het grootst zijn zoals kinderen binnen het onderwijs, pleeggezinnen en jongeren op weg naar zelfstandigheid. Om de jeugdhulp te intensiveren hebben we met de zeven samenwerkende gemeenten (Jeugdregio FoodValley) een gezamenlijke transformatieplan geformuleerd. De weg om te komen tot transformatie is vertaald naar meer en effectief inzetten op preventie, vernieuwing binnen de specialistische jeugdhulp en meer regie aan de voorkant. De inmiddels ingezette acties om tot vernieuwing te komen binnen de jeugdhulp -en daarmee tevens kostenreductie- zijn uitgewerkt in het werkprogramma Jeugd 2019-2021 De projecten hebben voornamelijk betrekking op: Afbouwen residentiële hulpverlening door afschalen en voorkomen van opschalen Minder GGZ door anders en beter samen te werken met en op school Begeleiding van jeugdigen van 18- naar 18+ Met bovengenoemde projecten willen wij werken aan een inhoudelijke verbetering van de hulp en ondersteuning. Daarnaast moeten de projecten ook een kostenreductie opleveren.
Financiën	De jeugdhulp kent geen vast kostenniveau. De jeugdhulpkosten -en daarmee de tekorten- nemen jaarlijks toe. Om de kostengroei te stabiliseren worden transformatieprojecten uitgevoerd. Om een extra impuls te geven aan innovatie en de implementatie van vernieuwingen worden aanvullende transformatiemiddelen ingezet. Dit zijn tijdelijke projectkosten die niet tot structurele uitgaven leiden. De jeugdhulpkosten nemen momenteel nog steeds toe.
Planning	Het Transformatieplan Jeugdhulpregio FoodValley is een programmaplan voor de komende drie jaar (2019-2021).
Risico's	De bovengenoemde transformatieprojecten worden samen met partijen uit het jeugdveld uitgevoerd maar vormen geen garantie voor kostenbeheersing. De ontwikkelingen binnen de Jeugdhulp zijn lastig te voorspellen en zijn vaak een gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen. Bovendien betreft het een open einde regeling. Daarnaast is het transformatie-effect pas op lange termijn zichtbaar. Daardoor is het onzeker in hoeverre de jeugdhulpkosten zich zullen ontwikkelen en welke effecten de transformatieprojecten hierop hebben.

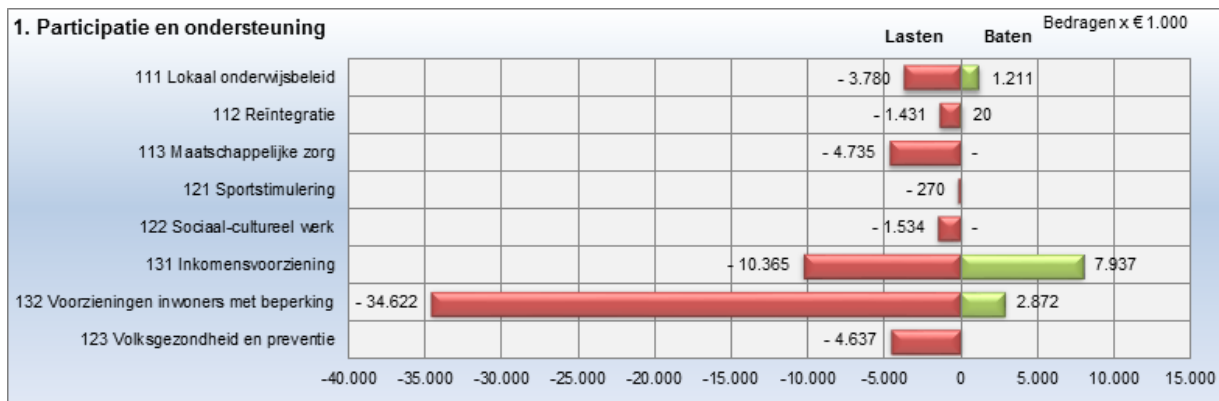
Wat gaat het kosten?

Financiële tabel

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning	Begroting 2020				
	Beleids toevoegingen		Overig		Saldo
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Saldo van baten en lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners	- 25	-	- 9.921	1.231	- 8.715
111 Lokaal onderwijsbeleid	-	-	- 3.780	1.211	- 2.570
112 Reïntegratie	-	-	- 1.431	20	- 1.411
113 Maatschappelijke zorg	- 25	-	- 4.710	-	- 4.735
1.2 Sociale en vitale samenleving	- 75	-	- 6.366	-	- 6.441
121 Sportstimulering	- 25	-	- 245	-	- 270
122 Sociaal-cultureel werk	- 25	-	- 1.509	-	- 1.534
123 Volksgezondheid en preventie	- 25	-	- 4.612	-	- 4.637
1.3 Gemeentelijk vangnet	- 500	-	- 44.487	10.809	- 34.178
131 Inkomensvoorziening	-	-	- 10.365	7.937	- 2.428
132 Voorzieningen inwoners met beperking	- 500	-	- 34.122	2.872	- 31.750
Saldo van baten en lasten	- 600	-	- 60.774	12.040	- 49.334

Lasten en baten per beleidsproduct

2. Bedrijvigheid & Bereikbaarheid

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

Een gezond bedrijfsleven en voldoende werkgelegenheid dragen bij aan het welvaarts- en voorzieningenniveau in de gemeente. In onze gemeente ligt daarvoor een sterke basis, met als kansrijke sectoren agro-food, logistiek, ICT en recreatie en toerisme. Om die kansen te benutten blijven wij veel aandacht geven aan het vestigingsklimaat in onze gemeente. Immers de dynamiek is groot en wordt permanent beïnvloed door de markt, politiek en innovaties in processen en technieken, zoals bijvoorbeeld de digitalisering en duurzaamheidseisen. Wij zijn daarom in permanent overleg met bedrijfsleven en kennisinstellingen om de juiste voorwaarden te scheppen waarbinnen bedrijven zich flexibel kunnen aanpassen aan de veranderende omstandigheden en daarmee hun concurrentiepositie behouden.

Voor de agro-food-keten willen wij een sterke partner zijn in de regio FoodValley en voorop lopen in innovatie en verduurzaming van voedselsystemen en waardevermeerdering van het agrarisch product (zie hiervoor ook programma 3) en het nastreven van een meer circulaire economie. We kiezen ook voor uitbouw van recreatie en toerisme, waarbij de profilering plaatsvindt als onderdeel van de Veluwe promotie. Er is ruimte voor vernieuwing ten behoeve van toekomstbestendige verblijfsrecreatie. Voor de detailhandel streven wij naar aantrekkelijke geconcentreerde winkelcentra in Barneveld en Voorthuizen, waarbij wij meewerken aan differentiatie in branchering en voorzieningen afgestemd op bijzondere doelgroepen. Wij zetten in op begeleiding en ontwikkelen van ondernemersvaardigheden en passende werklocaties voor ZZP-ers.

De economische groei en de daarmee gepaard gaande uitbreiding van bedrijvigheid leidt tot spanning op de arbeidsmarkt. Met name in de technische beroepen is de vraag om gekwalificeerd personeel groter dan het aanbod. Wij werken daarom samen met ondernemers aan een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en leggen daarbij extra nadruk op uitbreiding van het technische beroepsonderwijs.

De inwoners en bedrijven zijn gebaat bij een uitstekende bereikbaarheid over de weg, het openbaar vervoer en de digitale snelweg. In het verlengde daarvan ligt de doorstroming van het verkeer en verkeersveiligheid. Dit is niet alleen belangrijk voor de bereikbaarheid van de uiteenlopende locaties, maar draagt ook bij aan de kwaliteit van het milieu en de directe woon- en leefomgeving. Wij zetten derhalve in op:

- Een aantrekkelijk ondernemingsklimaat;
- Een brede en evenwichtige bedrijvigheid en werkgelegenheid;
- Een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

Ontwikkelingen en uitwerkingsrichting

De uitwerkingsrichting voor volgend jaar is gekoppeld aan de strategische opgaven, zoals die zijn opgenomen

in de Strategische Visie Barneveld 2030.

Strategische opgave Economische Kracht

Behoefte aan bedrijventerreinen

Door de aantrekkende economie hebben bedrijven een toenemende groei-behoefte. In deze behoefte willen wij voorzien door het verder ontwikkelen van bedrijventerrein Harselaar-Zuid. Door het beschikbaar komen van nieuwe uitbreidingslocaties voor bedrijven verdient het aanbeveling om de kwaliteit van de bestaande bedrijventerreinen op een duurzame wijze op peil te houden. De kantorenmarkt trekt weer aan en er is vraag naar passende ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe kantoren. Ook de kleinere kernen hebben behoefte aan lokale werklocaties. In dit kader geven wij in 2020 invulling aan de initiatieven bij de kernen Stroe en Voorthuizen. De vraag is nog in hoeverre de voortgang hiervan vertraagt door de stikstofimpasse.

Vestigingsklimaat en toerisme

Recreatie en toerisme is een belangrijke pijler van de Barneveldse economie. De ontwikkelingen in de recreatiesector volgen elkaar in een snel tempo op. We willen dat de gemeente Barneveld een toeristisch aantrekkelijke gemeente blijft met voorzieningen voor recreanten, toeristen en inwoners. Ook evenementen dragen in belangrijke mate bij aan de beleving van inwoners en bezoekers. Evenementen vormen hierdoor niet alleen een economische pijler van de vrijetijdseconomie maar dragen ook bij aan de leefbaarheid van onze dorpen. We willen een gevarieerd, gedifferentieerd en aantrekkelijk aanbod aan evenementen. Waarbij we organisatoren ondersteunen in de contacten met de gemeente en andere organisatoren. En rekening houden met wet- en regelgeving (openbare orde).

De gemeente werkt, met andere gemeenten, de provincie en recreatie-ondernemers, aan het programma Vitale Vakantieparken. Doel is een divers en kwalitatief goed aanbod van vakantieparken te realiseren, dat een sterke schakel vormt in het hele toeristisch-recreatieve aanbod van de Veluwe. Op die manier draagt Vitale Vakantieparken bij aan de gezamenlijke ambitie om van de Veluwe de meest gastvrije vakantiebestemming van Nederland te worden.

Strategische opgave Bereikbaarheid en Mobiliteit

Mobiliteit en bereikbaarheid

De gemeente Barneveld is de vijfde grootste gemeente van Gelderland. De verwachting is, mede op basis van de ambities, dat de gemeente tot 2030 doorgroeit naar zo'n 70.000 inwoners. Daarnaast is Barneveld een gemeente waar dagelijks veel mensen naar toe komen om er te werken; bedrijventerrein Harselaar wordt naar verwachting de komende jaren verder uitgebreid. Barneveld telt veel bedrijven in de agro- en transportsector waarbinnen sprake is van steeds groter en zwaarder wordend materieel. Het is een grote opgave om het (toenemende) verkeer in goede banen te leiden. Hiertoe is in 2018 mobiliteitsbeleid opgesteld. Het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan geeft richting aan de opgaven waarbij rekening is gehouden met mobiliteit; met nieuwe verkeers- en vervoersontwikkelingen en de wensen van inwoners, inwonersgroepen, maatschappelijke organisaties. Het succes van het mobiliteitsbeleid wordt bepaald door de mate waarin het erin slaagt de bereikbaarheid te verbeteren en de overlast van mobiliteit in te dammen. Daar hoort ook het verbeteren van parkeergemak bij. Daarnaast heeft het mobiliteitsbeleid ook als doel om mobiliteit betaalbaar en beschikbaar te houden voor kwetsbare groepen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat zijn de speerpunten?

2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat

211 Promotie economie

Speerpunt Dorpspromotie (en evenementenstimulering)

Doel (lange termijn)	Er voor zorg dragen dat de gemeente Barneveld een aantrekkelijke gemeente is om te wonen, te werken en te recreëren en dit op de juiste wijze uitdragen middels juiste promotie en evenementen.
Inhoud	Uitvoer kaders dorpspromotie en implementatie evenementenstimulering
Financiën	Binnen de bestaande begroting is t/m 2020 € 50.000,-- per jaar beschikbaar voor de uitvoering van dorpspromotie (citymarketing). Een structurele beleidstoevoeging dorpspromotie vanaf 2020 is opgenomen voor de uitvoering van dit beleid. Voor evenementenstimulering is een incidentele beleidstoevoeging opgenomen.
Planning	Het dorpspromotiebeleid is geagendeerd voor het 1e kwartaal van 2020. Het evenementenstimuleringsbeleid komt eind 2019 ter kennisname naar de raad.
Risico's	N.v.t.

Speerpunt Innovatiebevordering

Doel (lange termijn)	Innovatie binnen de diverse geledingen van het Barneveldse bedrijfsleven ondersteunen door de verbinding te maken tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid
Inhoud	Innovatie binnen de diverse geledingen van het Barneveldse bedrijfsleven ondersteunen door de verbinding te maken tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid Uitvoering geven aan diverse uitvoeringsprojecten waaronder: - Barneveld tomorrow (binden HBO-ers) - HAN onderzoek naar de nieuwe innovatieve marktkansen voor het product ei, met name in Duitsland maar ook mondiaal. - uitvoering BTO (versterken aansluiting onderwijs arbeidsmarkt, vraaggericht opleiden)
Financiën	BTO (bedrijfstechniek opleiding) vergt € 15.000,-- voor uitwerking businessplan. Dit is binnen de bestaande begroting beschikbaar. Hiervoor is een incidentele beleidstoevoeging opgenomen.
Planning	Uitvoering in 2020
Risico's	Gebrek aan beschikbare middelen

Speerpunt Recreatie en toerisme

Doel (lange termijn)	Het verbeteren van het concept voor het vermarkten, verknopen en verbinden van het toeristisch product Barneveld, ten einde meer toeristische overnachtingen te realiseren.
Inhoud	Het uitvoeringsprogramma van het TROP wordt geactualiseerd. Uitvoering geven aan het Programma Vitale Vakantieparken. In 2020 wordt de Visie Verblijfsrecreatie geactualiseerd.
Financiën	Het actualiseren van het TROP kost € 15.000,-- . Dit is binnen de bestaande begroting beschikbaar. De bijdrage voor het Programma Vitale Vakantieparken is in de Programmabegroting vastgelegd voor de periode 2018 - 2021.
Planning	Vaststelling geactualiseerd uitvoeringsprogramma in maart 2020 (raadsvoorstel 2e kwartaal 2020). Vaststelling Visie Verblijfsrecreatie (raadsvoorstel 2e kwartaal 2020)
Risico's	N.v.t.

2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden

222 Grondexploitatie bedrijventerreinen

Speerpunt Harselaar-Zuid, fase 1B

Doel (lange termijn)	Het scheppen van ruimte voor de vestiging van bedrijven binnen de gemeente Barneveld.
Inhoud	Het ontwikkelen van 25 ha (bruto) bedrijventerrein als onderdeel van Harselaar-Zuid

Financiën	Conform actuele grondexploitatie
Planning	In 2020 wordt het bestemmingsplan ter inzage gelegd.
Risico's	Mogelijke vertraging door impasse stikstofdepositie

2.3 Een goede bereikbaarheid

231 Verkeer

Speerpunt Mobiliteitsbeleid

Doel (lange termijn)	Uitvoering geven aan de kernopgaven uit het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan en aan ontwikkelingen op het gebied van vervoerswijzen en onze samenleving.
Inhoud	Conform maatregelenpakket GVVP 2020 dat bij de begroting ter kennisname naar de raad gaat. Onder andere: - Parkeren staat in het teken van het verbeteren betaalgemak voor parkeren centrum Barneveld zoals 'belparkeren' en 'Tap&Go' (betalen met betaalkaart zonder PIN); - Leefbaarheid/Vindbaarheid: o.a. Verkeersmaatregelen centrum Voorthuizen in relatie tot rondweg Voorthuizen en de wensen uit wijken en dorpen, waaronder diverse studies, voorbereiding en uitvoering gericht op aanpassen van weginrichting, realiseren 30 km/zones, optimalisatie rotondes en verbeteren fietsroutes. Vervoer: Ondersteunen van de aanbesteding Concessie Rijn-Waal (Barneveld valt vanaf 2021 door herverdeling in twee concessiegebieden) en onderzoek naar de ontwikkelingen van de vervoersbehoefte in de toekomst..
Financiën	Binnen begroting en kaders GVVP (€ 800.000) Voor de uitvoering van grote projecten is veelal aanvullend krediet nodig (separaat raadsvoorstel).
Planning	November: Maatregelenpakket 2021 t.k.n. naar de raad. Dec: Verkeersveiligheidsmonitor
Risico's	Draagvlak partners als Rijk, NS, Provincie etc, doorlooptijd diverse onderzoeken, draagvlak belanghebbenden, financiële haalbaarheid Haalbaarheid plannen in relatie tot stikstof vonnis (Programmatistische aanpak stikstof).

Speerpunt Bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid

Doel (lange termijn)	De bereikbaarheid en verkeersveiligheid van de gemeente Barneveld (en regio) waarborgen door middel van een robuust en veilig wegen- en OV-netwerk met toekomstwaarde en voldoende restcapaciteit.
Inhoud	Speerpunten gericht op bereikbaarheid en veiligheid zijn opgenomen in het Maatregelenpakket GVVP. 2020 staat onder andere in het teken van: - MIRT-verkenning A1/A30 en lobby verbreding A1 tussen Voorthuizen-Apeldoorn. - Opstellen Milieueffectrapportage doortrekking Oostelijke Rondweg Barneveld t.b.v. bepalen voorkeursstracé en opstellen voorontwerpbestemmingsplan. - Maatregelen centrum Voorthuizen irt rondweg Voorthuizen. - Vaststellen parkeervisie (aanvullend op omgevingsvisie centrum Barneveld).
Financiën	Maatregelen uit GVVP2020 zijn begroot binnen GVVP budget/kaders. Voor MIRT verkenning is budget beschikbaar gesteld d.m.v. projectbudget MIRT. Oostelijke Rondweg: de kosten opstellen MER (definitiefase) worden uit het voorbereidingskrediet gedekt
Planning	Heel 2020
Risico's	Draagvlak partners als Rijk, NS, Provincie etc, doorlooptijd diverse onderzoeken, draagvlak belanghebbenden, financiële haalbaarheid. Haalbaarheid plannen in relatie tot stikstof vonnis (Programmatistische aanpak stikstof).

Wat gaat het kosten?

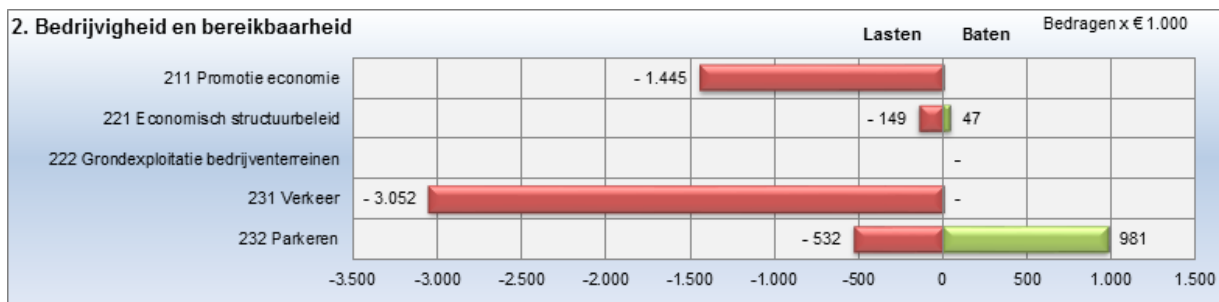
Financiële tabel

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Begroting 2020		
	Beleids toevoegingen	Overig	Saldo

	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Saldo van baten en lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 409	-	- 1.036	-	- 1.445
211 Promotie economie	- 409	-	- 1.036	-	- 1.445
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	-	-	- 149	47	- 102
221 Economisch structuurbeleid	-	-	- 149	47	- 102
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen	-	-	-	-	-
2.3 Bereikbaarheid	- 442	-	- 3.142	981	- 2.603
231 Verkeer	- 442	-	- 2.610	-	- 3.052
232 Parkeren	-	-	- 532	981	449
Saldo van baten en lasten	- 851	-	- 4.326	1.027	- 4.149
Resultaat	- 851	-	- 4.326	1.027	- 4.149

Lasten en baten per beleidsproduct

3. Woon- en Leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

Nieuwe ontwikkelingen moeten gericht zijn op zowel de demografische ontwikkeling van de gemeente als de economische potentie, die onder andere een gevolg is van de strategische ligging van de gemeente langs belangrijke vervoersassen. Wij willen daarbij de kwaliteiten van natuur en landschap, die een gevolg zijn van de ligging op de flank van de Veluwe en in de verbindingstrook met de Utrechtse Heuvelrug, benutten en waarborgen.

Op basis van de demografische groei, de veranderende samenstelling van de bevolking en technologische ontwikkelingen, werd in de Strategische Visie 2030 uitgegaan van een groei naar 65.000 – 70.000 inwoners op weg naar 2040, met daarbij passende werkgelegenheid en met behoud van leefbaarheid. De verwachting is, mede op basis van de ambities, dat de gemeente al in 2030 doorgroeit naar zo'n 70.000 inwoners, waardoor wij de Strategische Visie tegen het licht willen houden. Een fraaie leefomgeving en kwalitatieve voorzieningen, met een sterke bijdrage aan de sociale samenhang, zijn daarbij belangrijke aspecten. Het voorzieningenniveau in de gemeente en de kernen moet aansluiten bij de bevolkingsgroei en andere maatschappelijke ontwikkelingen.

De druk op onze woningmarkt neemt meer toe dan een aantal jaren geleden werd verwacht. Daardoor wordt ook de druk op onze voorzieningen steeds groter. Om hier een goed inzicht in te krijgen en juiste afwegingen te kunnen maken, zullen wij de Strategische Visie 2030 opfrissen om vervolgens tot het opstellen van een Omgevingsvisie te kunnen komen. Wij bereiden een Plan van Aanpak voor, waarin wij schetsen hoe dit traject er uit gaat zien.

Wij willen energieneutrale woningen, deels flexibel aanpasbaar, in wijken met ruim voldoende groen, zonder milieuoverlast en met minder water- en warmteoverlast. Duurzaamheid is een basisprincipe bij locatiekeuzes en inrichtingsplannen, waarbij de gemeente ook ruimte wil bieden aan duurzame groei van de primaire agrarische sector in combinatie met passende nieuwe functies. De stikstofimpasse biedt, naast een heleboel onzekerheid, ook kansen voor innovatieve ontwikkelingen. De gemeente wil een energieneutrale, klimaatbestendige en veilige gemeente zijn.

Tenslotte draagt een goed onderhouden, gezonde leefomgeving in belangrijke mate bij aan de tevredenheid van bewoners en bezoekers. Daarom wordt ingezet op:

- Een kwantitatief en kwalitatief aanbod van energieneutrale woningen, met een meer evenwichtige opbouw en variatie in wijken en aandacht voor duurzaamheid en betaalbaarheid;
- Een aantrekkelijke, veilige en gezonde leefomgeving;
- Adequate voorzieningen, met een sterke bijdrage aan de sociale samenhang.

Ontwikkelingen en uitwerkingsrichting

De uitwerkingsrichting volgend jaar is gekoppeld aan de strategische opgaven, zoals die zijn opgenomen in de Strategische Visie Barneveld 2030.

Strategische opgave Leefbare en Vitale wijken en dorpen

Grip op groei

Barneveld groeit harder dan voorzien. Er is druk op de woningmarkt. Schaarste in met name de westelijke helft van Nederland leidt tot extra instroom van woningzoekenden. De gemeente wil graag primair de groei van de eigen bevolking faciliteren. Maar door de strategische ligging en de aantrekkelijkheid als woon- (en werk)gemeente, heeft de gemeente te maken met een zekere mate van verdringing. Voor een aantal groepen is het moeilijk om woonruimte te vinden. Ook is er behoefte aan anderssoortige woningen, gelet op de toename van het aantal ouderen.

In 2020 wordt een nieuwe woonvisie opgesteld, gebaseerd op diverse onderzoeken en (data)bronnen. Behalve gemeentelijk beeld, wordt hierbij ook op de afzonderlijke kernen ingegaan. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van de aanwezige dorpsvisies. Bij het opstellen van de Woonvisie worden de verschillende platforms en dorpteams betrokken. Aan de orde komen het faciliteren van de groei (overall en de spreiding daarvan over de kernen ten behoeve van totstandkoming en behoud van vitale kernen), het tempo van groeien, passende en betaalbare woonkwaliteit, rekening houdend met demografische ontwikkelingen en verduurzaming van woningvoorraad en woonomgeving.

De groei van de gemeente heeft gevolgen voor het gewenste voorzieningenniveau, zowel kwalitatief als kwantitatief, de infrastructuur en kan gevolgen hebben voor het dorpse karakter en de sociale samenhang. Zoals bij de Kadernota aangekondigd willen wij de ambities van de Strategische Visie -en de koers die daarbij is ingezet- tegen het licht houden. Een Plan van Aanpak hiervoor verschijnt in het najaar van 2019.

In 2020 is de realisatie van bijna 600 woningen geprogrammeerd. Daar kan bij opgemerkt worden dat dit aantal naar verwachting door de stikstofimpasse niet gerealiseerd zal worden.

Veiligheid

Ondanks dat het aantal woninginbraken fors is gedaald de afgelopen jaren blijft het voorkomen van woninginbraken een belangrijke prioriteit. Samen met inwoners, inwonersgroepen, woningcorporaties en politie zetten we in op het voorkomen van inbraken. Bij incidenten met kwetsbare personen (zoals bijvoorbeeld personen met verward gedrag en risicojongeren) is samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartijen van groot belang, bijvoorbeeld in het kader van de Wet verplichte GGZ. Er is sprake van risico's met betrekking tot terroristische activiteiten (bijvoorbeeld door extremisme). Wij gaan overlast in wijken en buurten tegen door actieve samenwerking met inwoners, inwonersgroepen en stakeholders.

Eén van de belangrijkste veiligheidsopgaven is de aanpak van ondermijning (de vermenging van de boven- en onderwereld). Ondermijnende activiteiten tasten de leefbaarheid en veiligheid aan en zorgen veelal voor overlast. We pakken drugscriminaliteit aan, onder meer door het sluiten van drugspanden (Wet Damocles). We stellen een Meldpunt Ondermijning in en verzorgen trainingen, zodat mensen alert zijn op mogelijke misstanden, die beter herkennen en vervolgens melden. Ook bedrijventerreinen, recreatieterreinen en het buitengebied hebben daarbij onze bijzondere aandacht. Waarbij wij onder andere inzetten op het voorkomen van uitbuiting van arbeidsmigranten (zgn. MOE-landers).

Hoewel horeca en evenementen van grote waarde zijn voor de gemeenschap en we inzetten om stimulering van evenementen, zien we tegelijkertijd ook dat horeca en evenementen voor overlast kunnen zorgen. Daarnaast is er sprake van enig uitgaansgeweld en komt een beperkt aantal gewelddelicten voor bij evenementen. Punt van aandacht is dat veel gewelddelicten plaatsvinden onder invloed van alcohol of drugs. Organisatoren houden toezicht bij evenementen. Bij risico-evenementen zetten we toezicht in. De jaarwisseling beschouwen we als grootste evenement in de gemeente. Ook ten aanzien van gezondheids- en veiligheidsaspecten van 'keten' kan het toezicht geïntensiveerd worden.

Digitale criminaliteit (alle vormen van criminaliteit met ICT als middel én doel) is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Bij iedereen die actief is in de digitale wereld zetten we in op het vergroten van de bewustwording. Daarnaast is de aanpak van criminelen die zich op grote schaal bezighouden met cybercrime en cyberfraude een belangrijke prioriteit, waarbij we ook oog hebben voor online seksueel (kinder)misbruik.

Strategische opgave Energietransitie en klimaat

Duurzaamheid

Het Klimaatakkoord bouwt voort op het Energieakkoord en is een uitwerking van het Klimaatakkoord van Parijs. Het Klimaatakkoord heeft één groot doel: om klimaatverandering tegen te gaan willen we in Nederland in 2050 energie neutraal zijn. Nationaal ligt het tussendoel voor 2030 op bijna de helft (49%) minder broeikasgassen uitstoten dan we in 1990 deden. De gemeente Barneveld heeft zich -met de ondertekening van het Gelders Energie Akkoord in maart 2015- gecommitteerd aan een tussendoel van tenminste 55% CO2 reductie in 2030.

De rijksoverheid is op verschillende vlakken bezig handen en voeten te geven aan de uitvoering van het Klimaatakkoord. Bijvoorbeeld door het open stellen van een landelijke isolatiesubsidie en het verkennen van mogelijkheden om bepaalde bevoegdheden bij gemeentelijke overheden onder te brengen. Tegelijkertijd lopen er verschillende trajecten op het gebied van de Regionale Energie Strategieën en de warmtevisies, waarin gemeenten moeten gaan aangeven hoe zij de landelijke opgave voor duurzame energieopwekking en het uitfasen van aardgas in de gebouwde omgeving willen vormgeven. Gemeenten zullen in hun eigen regio hun aanpak moeten afstemmen, waarbij zij tegelijkertijd rekening willen houden met de lokale dynamiek en initiatieven.

De gemeente Barneveld is in regio Foodvalley verband, gestart met het proces van de Regionale Energie Strategie. Dit proces moet in 2020 leiden tot een concept-bod van de regio aan het rijk. In dit concept-bod geeft de regio aan welke en hoe zij invulling wil geven aan een deel van de landelijke opgave. Tegelijkertijd is de gemeente Barneveld gestart met het (gefaseerd) opstellen van een warmtevisie, waarin wij aangeven hoe wij de transitie naar aardgasloos vorm willen geven. Lokale processen als de structuurvisie wind, de zonneladder en de nieuwe energievise, die in 2020 wordt opgesteld, zijn hier allemaal bouwstenen in. Bouwstenen die wij samen met onze inwoners en ondernemers vormgeven. In 2019 start de gemeente daarom met een zogenaamde dorpen-toer en gaat het energieloket ook de wijken in. Voor wat betreft de warmtevisie, wil de gemeente starten met enkele Wijken van de Toekomst. Bij een Wijk van de Toekomst gaan gemeenten, inwoners en andere betrokkenen uit een wijk om tafel om een concreet wijktransitieplan te maken.

Duurzaamheid omvat meer thema's dan alleen energie en klimaat (zie hieronder). Naast deze thema's werken we aan de thema's circulaire economie, voedsel en asbest. Het brede karakter van duurzaamheid en de bijbehorende werkzaamheden die organisatiebreed worden uitgevoerd worden opgenomen in het Programma duurzaamheid.

Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie gaat over 'omgaan met extremer weer'; perioden van hitte en droogte of juist heftige buien. We moeten de omgeving waarin we leven, werken en ontspannen daarop aanpassen. En we kunnen ons gedrag aanpassen in die situaties. Met sommige klimaat-effecten zijn we al bekend, zoals heftige buien. Vanuit riolering, water en groen wordt er nu al gewerkt aan waterberging, bovengrondse afvoer en afkoppelen van regenwater.

Klimaatadaptatie is niet nieuw maar vraagt meer aandacht, breder over de gemeentelijke werkvelden. Een

aantal klimaateffecten zijn nog minder bekend, zoals hittestress/koeling en droogteschade. We moeten die effecten beter leren kennen voor Barneveld en ze vertalen naar maatregelen in bijvoorbeeld volksgezondheid, (maatschappelijk) vastgoed en planontwikkeling.

Om te zorgen dat Barneveld in 2050 klimaatbestendig is moeten we nu aan de slag. Op openbaar terrein, particulier terrein en in gebouwen, vanuit de verschillende werkvelden van de gemeente en in de samenwerking met inwoners, organisaties en bedrijven.

In 2020 moet in alle sectoren klimaatbestendig worden gehandeld. Door het tekenen van het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie eind 2017 onderschrijven we het belang om (in de regio samen) te werken aan een klimaatbestendige toekomst.

Met inwoners, bedrijven en collega's wordt de dialoog gevoerd over klimaateffecten en risico's. Met een hittekaart, een urgentiekaart wateroverlast, een klimaatrobuuste groencatalogus en een meetnetwerk van inwoners en bedrijven wordt ingezet op interne en externe bewustwording en actiebereidheid. Burgers en bedrijven regelmatig worden geïnformeerd over klimaatadaptatie. Hiermee wordt bewustwording en draagvlak nagestreefd.

Strategische opgave Aantrekkelijk Buitengebied

Vervallen Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

Veel natuur in Nederland is gevoelig voor te veel stikstofdepositie omdat de bodem verzuurt. Onder invloed van stikstof verandert de natuur en gaan beschermde habitattypen die hier gevoelig voor zijn in kwaliteit achteruit. De Europese Habitat- en vogelrichtlijn vormt het juridisch kader voor de natuurbescherming in Europa en op nationaal niveau is dit vertaald in de Wet natuurbescherming. Deze wet verbiedt activiteiten die een negatief effect op leefgebieden van beschermde soorten veroorzaken als deze leefgebieden (zogenaamde Natura 2000 gebieden) al onder druk staan. Dit leidde tot flinke belemmeringen voor economische ontwikkelingen. In 2015 is daarom het PAS in werking getreden. Het PAS steunt op twee pijlers. Het blijvend laten dalen van de stikstofdepositie door het nemen van maatregelen aan de bron en het uitvoeren van herstelmaatregelen voor stikstofgevoelige natuur. Het PAS kent ook de zogenaamde 'ontwikkelingsruimte'. Op 29 mei 2019 heeft Raad van State geoordeeld dat het PAS onvoldoende borging biedt voor het behoud en herstel van de natuurwaarden binnen Natura 2000-gebieden en dat het PAS hierdoor in strijd is met de Europese regelgeving.

Deze uitspraak heeft forse gevolgen voor de ambities van alle initiatiefnemers in alle sectoren en door heel Nederland. Vanwege de stikstofoverbelasting van de Veluwe zijn toenames van stikstof momenteel niet te vergunnen door de provincie. Dit betekent zeker voor onze gemeente dat de mogelijkheden om toestemming te krijgen voor toekomstige activiteiten die stikstofuitstoot veroorzaken aanzienlijk kleiner zal zijn dan tot nu toe. De precieze gevolgen, zeker op de lange termijn, zijn nog niet duidelijk. Uit een eerste rapport van het Adviescollege stikstofproblematiek (commissie Remkes) blijkt dat Nederland er niet aan ontkomt zo snel mogelijk drastische maatregelen te nemen. De uitstoot is nu zo hoog dat die schadelijk is voor de natuur en de volksgezondheid. Overal waar stikstofuitstoot plaatsvindt, moet de uitstoot omlaag. Dit betekent verlaging van de maximumsnelheid op rijks- en provinciale wegen die in de buurt liggen van kwetsbare natuurgebieden, modulair, energieneutraal, circulair en natuurinclusief bouwen en beter gebruik van innovatieve technieken en materialen. Gemeenten kunnen ruimtelijk beleid inzetten, voorwaarden in bestemmingsplannen formuleren, informatie verstrekken en voorbeeldgedrag in lokale projecten geven. Een algemene inkrimping van de veestapel wordt niet geadviseerd, maar maatregelen richten op bedrijven die in de buurt van natuurgebieden liggen en bijvoorbeeld op veehouderijen met verouderde stallen.

Vooralsnog leidt deze ontwikkeling tot vertraging van planvorming en daarmee ook van uitvoering van woningbouw, bedrijventerreinen en wegen. Deze vertragingen kunnen, voor onze grondexploitaties, ook negatieve financiële consequenties krijgen. Voor (veehouderij)bedrijven is het door de uitspraak momenteel in veel gevallen moeilijk, zo niet onmogelijk om het bedrijf te ontwikkelen door middel van uitbreiding.

Om de uitvoering van plannen weer op gang te helpen heeft het Kabinet in de kamerbrief van 4 oktober 2019 gemeld dat het enerzijds zal investeren in direct natuurherstel en anderzijds in een aantal toestemmingsmogelijkheden: een nieuwe drempelwaarde waaronder (kleine) activiteiten en projecten doorgang kunnen vinden, interne saldering wordt weer mogelijk vanaf 11 oktober en externe saldering wordt mogelijk onder nog uit te werken voorwaarden. Dat laatste gaat om het verrekenen (salderen) van stikstoftoename van een project met stikstofafname elders, met een afroaming van de emissierechten van 30%.

Daarnaast is het kabinet voornemens om indien nodig financiële en juridische middelen beschikbaar te stellen voor bronmaatregelen, waar deze (gebiedsgericht) effect hebben, onder meer door vrijwillige en warme sanering van boerenbedrijven in de buurt van natuurgebieden en investeringen in innovaties voor boeren die willen blijven. Ook wil het kabinet gerichte snelheidsverlagingen daar waar het effect heeft op de stikstofdepositie.

Buitengebied in beweging

Het buitengebied is in beweging. Via het thema 'Vitaal Platteland', het landelijke Deltaplan Biodiversiteit, het Actieplan Natuurinclusieve landbouw Gelderland en in Regionale Energie Strategieën komen onder andere het versterken/verbeteren van de agrarische sector, biodiversiteit, het klimaat, vakantieparken en het landschap aan de orde. Begin 2019 is het Samenwerkingsprogramma Regio Foodvalley Circulair van start gegaan met als doel de transitie naar een meer circulaire economie. In ongeveer dezelfde periode is het programma Vitale Vakantieparken herijkt en verlengd. In 2020 wordt de Visie Verblijfsrecreatie geactualiseerd.

Binnen de netwerkorganisatie landbouwtransitie (Salentein) werken partners uit de agroketen samen aan een toekomstbestendige en duurzame agrarische (primaire) sector. Dit gebeurt in de thema's innovatie, verbindend ondernemen, ruimte om te ondernemen, waarden en verdienen, training en begeleiding en leefomgeving (bodem en landschap). De Regio deal Foodvalley geeft een projectmatige boost aan met name de landbouwtransitie. In 2020 worden naar verwachting grote stappen gezet in o.a. de innovatie m.b.t. emissiereductie, circulair veevoer en gezonde bodems.

De uitvoering van het Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij (luchtkwaliteit) loopt komende drie jaar grotendeels via de Regiodeal Foodvalley. De uitvoering van de Voedselvisie van Foodvalley hangt onder 'Salentein'. De toekomstbestendige primaire sector en een gezonde leefomgeving krijgen in 2020 verder vorm via o.a. de 'stoppersregeling ammoniak' en de warme Sanering varkenshouderij. Het verder opschonen van het vergunningenbestand zal een betrouwbaarder beeld gaan geven van de luchtkwaliteit.

Ontsierende leegstand en crimineel gebruik (ondermijning) wordt vanaf 2020 verder tegengegaan met het vernieuwde Regionale programma Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB). Ondermijning wordt bestreden via een project onder de vlag van het keurmerk veilig ondernemen in het buitengebied. Ten aanzien van Natuur & Landschap geven we in 2020 integraal vorm aan beleid door plannen en ontwikkelingen beter te toetsten op hun effect op belangrijke verbindingen en structuren.

De energietransitie leidt ook tot flinke ruimtedruk in het buitengebied, in de vorm van windmolens, eventuele zonnenvelden en mestvergistings. Anderzijds liggen daarin wellicht ook mogelijkheden voor nieuwe verdienmodellen.

De herstructurering van vakantieparken blijft de opgave van het programma Vitale Vakantieparken met meer aandacht naar toekomstgerichte herstructurering (verbetering) van parken. Hier ligt ook een relatie met de aanpak van criminaliteit en ondermijning (project Ariadne).

Omgevingswet

De huidige wetgeving in het fysieke domein sluit niet meer goed aan op huidige en toekomstige ontwikkelingen. Om goed voorbereid te zijn voor de kansen, ontwikkelingen en opgaven wordt het stelsel van wetgeving voor de fysieke leefomgeving ingrijpend aangepast.

Uitgangspunten voor het nieuwe stelsel zijn het vroegtijdig betrekken van belanghebbenden en het verminderen van de versnippering van beleid en regelgeving. De nieuwe regelgeving beoogt enerzijds een meer samenhangende afweging van belangen op gebiedsniveau en anderzijds een verbetering van de fysieke leefomgeving wanneer de veiligheid, gezondheid of kwaliteit tekort schieten.

De Omgevingswet is echter veel meer dan een juridische verandering. De Omgevingswet vraagt ook aanpassingen in de werkwijzen van de partijen. Deze verbeterdoelen worden deels vertaald in beleid, besluitvorming en de uitvoeringspraktijk. Dit vraagt onder meer om een integraal afwegingsproces, meer participatie door burgers en bedrijven en het toepassen van nieuwe instrumenten. Een bredere toepassing van

ICT (informatie- en communicatietechnologie) speelt hierbij een belangrijke rol.

Voor de burger wordt het eenvoudiger, sneller en goedkoper om ontwikkelingen te realiseren. Burgers krijgen meer te zeggen over de directe omgeving, door mee te praten over grote projecten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat zijn de speerpunten?

3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)

311 Volkshuisvesting

Speerpunt Opstellen Woonvisie 2021-2025

Doel (lange termijn)	De Woonvisie biedt een integrerend kader van beleidsdoelen van de gemeente op het terrein van wonen voor de periode 2021-2025, met een doorkijk naar 2035. Het gaat om een strategische beschrijving van doelen, instrumenten, middelen en tijd. Van belang zijn de ontwikkelingen in het Rijks- en EU-beleid als ook de regionale samenwerking binnen FoodValley. Het in de Woonvisie opgenomen uitvoeringsprogramma geeft de agenda / prioritering voor de komende jaren aan
Inhoud	In 2020 wordt een nieuwe woonvisie opgesteld gebaseerd op diverse onderzoeken en (data)bronnen. Gezien de sterke veranderingen op de woningmarkt (tussentijds gemonitord door middel van project Faseren en doseren nieuwbouw gemeente Barneveld) sinds de vaststelling (eind 2016) van de vigerende woonvisie is er het nodige veranderd. Het herstel van de economie, veranderingen in wet- en regelgeving alsook beleidsmatige wijzigingen hebben invloed op deze woningmarkt. Maar ook de druk van aangrenzende woningmarkten en de overloop vanuit de Randstad richting Barneveld. De uitkomsten van het WoON2018 onderzoek zijn ook voor gemeente Barneveld geanalyseerd en dienen mede als input voor de nieuwe woonvisie. In de nieuwe woonvisie wordt behalve een gemeentelijk beeld, ook op de afzonderlijke kernen ingegaan (onder andere gebruik makend van de aanwezige dorpsvisies en in afstemming met de verschillende platforms en dorpteams). Daarbij gaat het onder andere om zaken als: - het faciliteren van de groei (overall en de spreiding daarvan over de kernen t.b.v. totstandkoming en behoud van vitale kernen) en het tempo van groeien; - passende en betaalbare woonkwaliteit, rekening houdend met demografische ontwikkelingen; - verduurzaming van woningvoorraad en woonomgeving.
Financiën	Binnen de begroting.
Planning	Februari 2020: startnotitie woonvisie in combinatie met evaluatie woonvisie 2017-2021 Maart-mei 2020: Inventarisatie en analyse onderwerpen, bijeenkomsten met stakeholders Juni-oktober 2020: rapportage woonvisie 2021-2025 December 2020: vaststelling woonvisie 2021-2025
Risico's	N.v.t.

312 Grondexploitatie woningen

Speerpunt De Burgt 2

Doel (lange termijn)	Het realiseren van woningbouw binnen de resterende deelgebieden van de De Burgt.
Inhoud	Deelgebied Woudse Erven I (ca. 130 woningen) wordt nog onder regie van CV de Burgt II ontwikkeld. De resterende gronden in de Burgt zijn in eigendom van een derde partij. Met deze partij worden afspraken gemaakt, zodat ook het resterende deel van de Burgt ontwikkeld kan worden.
Financiën	Woudse Erven I wordt ontwikkeld door CV de Burgt II. Burghoven fase III is een ontwikkeling van bouwbedrijf v.d Mheen uit Hoevelaken.

Planning	Woudse Erven I wordt nog voor de zomervakantie 2020 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd. Burgthoven fase III zal nog begin 2020 ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden. Na vaststelling kan afhankelijk van ingediende beroepen gestart worden met het bouwrijp maken.
Risico's	De ruimtelijke procedures kunnen vertraagd worden door zienswijzen. De onduidelijkheid rondom de stikstofdepositie geeft op dit moment behoorlijke onzekerheid m.b.t. de planning.

Speerpunt Holzenbosch

Doel (lange termijn)	De bouw van ca. 368 woningen in de woonwijk Holzenbosch in het plangebied Voorthuizen Zuid (fase 1) met een voorzieningstrook.
Inhoud	Bouwen van het resterende deel (ca. 70 won.) van het woningbouwprogramma en invulling van de voorzieningstrook. Woonrijpmaken van het resterende deel van de wijk.
Financiën	Conform actuele grondexploitatie.
Planning	Oplevering laatste fase woningen eind 2020/begin 2021; woonrijpmaken eerste helft 2020.
Risico's	De onduidelijkheid omtrent de stikstofdepositie geeft op dit moment behoorlijke onzekerheid m.b.t. de planning.

Speerpunt Bloemendal

Doel (lange termijn)	Het bouwen van circa 1500 woningen op basis van een marktconform programma, met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen.
Inhoud	Afronden ruimtelijke procedure voor Bloemendal fase I (ca 406 woningen). Afhankelijk van ingediende zienswijzen/beroepen het bouwrijp maken aanbesteden en vervolgens starten met het bouwrijp maken van Bloemendal fase I. Vervolg geven aan Bloemendal fase II (woningen en voorzieningencluster). Hiervoor een voorontwerp bestemmingsplan maken en in procedure brengen. Daarnaast wordt ook Bloemendal fase III opgestart..
Financiën	Conform actuele grondexploitatie.
Planning	Vaststelling Bloemendal fase I januari 2020. Start bouwrijp maken april 2020.
Risico's	De ruimtelijke procedure kan vertraagd worden door eventuele zienswijzen. Voor fase II moeten nog gronden worden aangekocht. De onduidelijkheid omtrent de stikstofdepositie geeft op dit moment behoorlijke onzekerheid m.b.t. de planning.

Speerpunt Kootwijkerbroek-Oost

Doel (lange termijn)	Ontwikkeling van een woonwijk (ca. 125 woningen) op basis van een marktconform programma aan de oostzijde van Kootwijkerbroek
Inhoud	Procedure bestemmingsplan en planvoorbereiding bouwrijpmaken.
Financiën	Conform huidige grondexploitatie.
Planning	Vaststelling bestemmingsplan februari 2020. Start bouwrijpmaken 4e kwartaal 2020.
Risico's	Ruimtelijke procedure kan vertraagd worden door eventuele zienswijzen/beroep. Geen medewerking grondeigenaren voor verwerving. De onduidelijkheid omtrent de stikstofdepositie geven op dit moment behoorlijke onzekerheid m.b.t. de planning.

3.2 Aantrekkelijke leefomgeving

321. Veiligheid

Speerpunt High Impact Crimes (focus woninginbraken)

Doel (lange termijn)	1. Slachtofferkans verkleinen door onze inwoners (en bewonersgroepen, zoals wijkplatforms, WhatsAppgroepen, etc.) actief te betrekken en bewust te maken wat ze zelf kunnen doen. 2. Pakkans vergroten door een nauwe(re) samenwerking met de politie, het Openbaar Ministerie en meer participatie van onze inwoners(groepen) én door innovatieve en technische werkwijzen. 3. Verdere daling van het aantal woninginbraken.
Inhoud	De afgelopen jaren is het aantal woninginbraken fors gedaald. Reden om het ingezette beleid onverkort te handhaven en te versterken: - de coördinatoren van de ruim 150 WhatsAppgroepen worden periodiek door de politie getraind in het signaleren en melden van verdachte situaties. - tijdens de 'kwetsbare' periode van september tot maart organiseren politie en gemeente het Donkere Dagen Offensief. - alle opkopers zijn aangesloten op het Digitaal Opkoop Register (DOR) en worden bezocht door de buitengewoon opsporingsambtenaren. - ANPR camera's op toegangswegen van de gemeente Barneveld zijn aangesloten op politienet. Deze camera's maken opnamen van kentekens die door speciale software worden gelezen en vergeleken met nummerborden in de database van de politie die door de politie om een of andere reden worden gezocht.
Financiën	Vanuit bestaande veiligheidsbudget
Planning	Dit speerpunt is opgenomen in het uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2020.
Risico's	Geen

Speerpunt Overlast in wijken en buurten

Doel (lange termijn)	1. Een integrale aanpak om overlast in wijken en buurten tegen te gaan – waarbij we met name inzetten op een actieve samenwerking met inwoners, inwonersgroepen en stakeholders. 2. Meer inzicht in de aard en omvang van de problematiek met betrekking tot de overlast van en door personen met verward gedrag om dit vervolgens op een adequate manier met alle bij dit onderwerp betrokken partijen aan te pakken. 3. Afname van het aantal incidenten van overlast en/of overlastgevend personen en het vergroten van het veiligheidsgevoel.
Inhoud	-Terugdringen van (woon)overlast door inzetten van alle mogelijke interventies zoals buurtbemiddeling, bemoeizorg, afspraken met de woningstichting, de wet aanpak woonoverlast en de wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz). - Mobiel cameratoezicht inzetten in die gevallen, waarbij grote overlastsituaties te verwachten zijn. - Boa's werken wijkgericht ter ondersteuning van de aanpak van prioriteiten in de Veiligheidsmonitor. - Alle meldingen van (mogelijke) radicalisering melden aan de weegploeg ter beoordeling.
Financiën	Vanuit het bestaande veiligheidsbudget. Benodigde extra middelen voor uitvoering Wvggz-taken via beleidstoevoeging gedekt.
Planning	Dit speerpunt is opgenomen in het uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2020.
Risico's	Geen

Speerpunt Ondernijning

Doel (lange termijn)	1. Tegengaan van de georganiseerde criminaliteit door de bestuurlijke aanpak te versterken (met name door één integrale aanpak). 2. (Meer) zicht krijgen op de georganiseerde ondernijnde criminaliteit in (en in de omgeving van) de basiseenheid Veluwe Vallei-Noord. 3. Vergroten van het bewustzijn van inwoners, inwonersgroepen en ondernemers voor ondernijnde georganiseerde criminaliteit. 4. Reduceren van de overlast en criminaliteit die wordt veroorzaakt door de doelgroep. 5. Uitvoering (blijven) geven aan het Henneconvenant Oost-Nederland. 6. Vergroten van de kennis en het signaleren van mensenhandel. 7. Voorkomen dat gelden, die zijn bestemd voor zorgcliënten, in verkeerde handen terecht komen.
-----------------------------	--

Inhoud	Een informatie gestuurde aanpak met ketenpartners aan de hand van actuele ondermijningsbeelden, gekoppeld aan periodieke (integrale) controles op de locaties, aangemeld via het RIEC, de veiligheidspartners en/of na meldingen van bewoners. - Naar aanleiding van hennepberichten werken conform het Damoclesbeleid (panden sluiten). - BIBOB inzetten waar mogelijk (horeca, aanbestedingen, beschikkingen). - Ondersteuning bij de controle en handhaving van recreatieparken via het project Ariadne, ondersteund door alle veiligheidspartners en de provincie. - Vergroten van de weerbaarheid van de samenleving door het geven van voorlichting en samenwerken binnen het Keurmerk Veilig Buitengebied.
Financiën	Vanuit bestaande veiligheidsbudget.
Planning	Dit speerpunt is opgenomen in het uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2020.
Risico's	Geen

Speerpunt Horeca en uitgaan in Barneveld

Doel (lange termijn)	Een goede balans tussen aantrekkelijke uitgaansgelegenheden en een minimale mate van overlast voor omwonenden, ook rond evenementen.
Inhoud	- Op die locaties in de gemeente, waar veel evenementen (Bunckmanplein, Theaterplein) worden georganiseerd, is sprake van permanente geluidsmeting. Organisatoren worden hierbij actief betrokken en kunnen actief volgen of hun evenement binnen de in de vergunning vastgestelde decibellen blijft. - Opstellen en implementeren van nieuw horecabeleid en evenementenbeleid. - Processen beschrijven voor samenwerking met onder andere organisatoren bij evenementen. - Periodiek overleg met horeca, politie en ondernemers.
Financiën	Vanuit bestaande veiligheidsbudget.
Planning	Dit speerpunt is opgenomen in het uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2020
Risico's	Geen

Speerpunt Digitale criminaliteit

Doel (lange termijn)	Het creëren van bewustwording van risico's van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
Inhoud	-Organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten voor ondernemers om hen te wijzen op de risico's. - Organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten voor alle scholen om jongeren te wijzen op de gevaren van sexting. - Deelname aan het expertteam Cybercrime Oost Nederland. - Bewustwordingstraining medewerkers. - Update draaiboek voor cyberaanvallen/incidenten.
Financiën	Vanuit bestaande veiligheidsbudget.
Planning	Dit speerpunt is opgenomen in het uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid 2020.
Risico's	Geen

322 Groen

Speerpunt Duurzame groenstructuur

Doel (lange termijn)	Een robuuste en herkenbare groenstructuur in de gemeente Barneveld en in de afzonderlijke kernen
-----------------------------	--

Inhoud	Door groen van buiten de kern te verbinden met het groen in de kern ontstaat een duurzame groenstructuur die voor herkenning zorgt. Hiertoe zijn in het groenstructuurplan verbeter voorstellen opgenomen. Naast het huidige groenstructuurplan is er behoefte aan een bredere visie op bomen, groen, natuur, biodiversiteit en landschap. In 2020 stellen we hiervoor een visie op. In de uitwerking van de visie zal specifiek aandacht zijn voor het beleid rond bomen, van inpassing tot kapvergunning en van compensatie tot beheermaatregelen. Er is samenhang met de doelstellingen van het speerpunt beleidsontwikkelingen natuur en landschap, zodat integrale opstelling plaats vindt. Vooruitlopend hierop onderzoeken we de mogelijkheden om vanuit beheer de biodiversiteit te vergroten door een ander maaibeeld op gras binnen de bebouwde kom toe te passen. Een Plan van aanpak hiervoor gaat eind 2019 ter kennisname naar de raad.
Financiën	€ 150.000 beschikbaar voor uitvoering groenstructuurplan.
Planning	Uitvoering groenstructuurplan in 2020 en verder. Start opstellen bomenbeleidplan begin 2020 Voorstel Beleidsplan biodiversiteit: 2e helft 2020.
Risico's	Beschikbaarheid van voldoende capaciteit en financiële middelen.

323 Begraven

Speerpunt uitbreiding begraafplaats De Plantage

Doel (lange termijn)	Realiseren voldoende begraafcapaciteit.
Inhoud	Optimaliseren huidige capaciteit door graven waar afstand van gedaan is opnieuw uit te geven. Uitvoeren belangstellingstoets. Verbeteren waterhuishouding en aula bestaande begraafplaats. Realisatie uitbreiding van de begraafplaats.
Financiën	Voor de verbetering van de waterhuishouding en voor de uitbreiding van de begraafplaats is door de raad een krediet verstrekt.
Planning	Verbeteren waterhuishouding: 2020. Uitbreiding begraafplaats: zettingsperiode opgehoogde gronden, aanleg waterleidingnetwerk met bijbehorende voorzieningen (grondwaterbron), aanbesteding inrichting begraafplaats (o.a. wateras, padenstructuur, groen etc). Aula: 2020.
Risico's	Veranderende demografische ontwikkelingen waardoor het capaciteitsprobleem zich sneller voordoet. Marktontwikkelingen waardoor kosten hoger uitvallen.

324 Afvalinzameling en -verwerking

Speerpunt Afvalbeleid

Doel (lange termijn)	Zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval, waarbij afval zoveel mogelijk wordt hergebruikt en weer wordt ingezet als grondstof.
Inhoud	Landelijke nieuwe milieudoelstellingen vragen om een herijking van de afvalstrategie.
Financiën	Afvalstoffenheffing
Planning	Maart 2020: herijking Strategienota huishoudelijk afval
Risico's	Succes van de maatregelen is deels afhankelijk van het gedrag van de inwoners. Om positief gedrag te stimuleren zullen we middelen inzetten als communicatie en handhaving. Externe kostenontwikkeling met name bij het recyclen en verwerken van afval. We zien hier dat de vergoedingen voor het gescheiden inzamelen van afval lager worden, terwijl de kosten voor het verwerken van restafval van huishoudens aanzienlijk stijgen.

Speerpunt Klimaatadaptatie inrichting Openbare Ruimte

Doel (lange termijn)	Barneveld is in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.
Inhoud	Klimaatadaptatie gaat over “omgaan met extremer weer”: perioden van hitte en droogte of juist heftige buien. De omgeving waarin we leven, werken en ontspannen moet daarop aangepast worden én het gedrag. Onlangs is het Plan van Aanpak klimaatadaptatie opgesteld. Enkele belangrijke onderwerpen zijn: • Met inwoners, bedrijven en collega's wordt de dialoog gevoerd over klimaat effecten en risico's. • Met een hittekaart, een urgentiekaart wateroverlast, een klimaatrobuuste groencatalogus en een meetnetwerk van inwoners en bedrijven wordt ingezet op interne en externe bewustwording en actiebereidheid. • Burgers en bedrijven worden regelmatig geïnformeerd over klimaatadaptatie op basis van een communicatieplan. Hiermee wordt bewustwording en draagvlak nagestreefd. • Er wordt een Richtlijn klimaatbestendige bouw, een Groenstructuurplan, een Visie weg categorisering en water en een ambitieniveau voor klimaatbestendig gemeentelijk vastgoed opgesteld op basis waarvan maatregelen worden genomen. • Klimaatadaptatie wordt standaard meegenomen als voorwaarde bij herinrichtingsprojecten en klimaatadaptatie krijgt een plaats in gesprekken met ontwikkelaars. Klimaatadaptatie is organisatorisch een onderdeel van het Programma Duurzaamheid.
Financiën	Binnen bestaande begroting door zoveel als mogelijk aan te sluiten bij budgetten die reeds beschikbaar zijn gesteld voor gerelateerde activiteiten en acties.
Planning	Tussen- en eindevaluatie Plan van Aanpak voorjaar 2020 en eind 2020. Eind 2020 werkt de gemeente Barneveld klimaatadaptief in alle afdelingen en disciplines.
Risico's	Niet voldoen aan de wettelijke verplichting om eind 2020 een uitvoeringsplan te hebben (DPRA). Eventuele negatieve beeldvorming naar samenwerkingspartners binnen Platform Water Vallei & Eem en Regio's Noord en Oost Veluwe op dit thema.

Speerpunt Waterbeleid

Doel (lange termijn)	Uitvoering geven aan de gemeentelijke watertaken zoals opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan
Inhoud	Overeenkomstig het Uitvoeringsplan GRP 2020 gedurende het hele jaar de wettelijke zorgplichten uitvoeren voor: • Afvalwater; het doelmatig inzamelen en transporteren ervan naar rioolwaterzuiveringsinstallaties met een goed functionerend systeem van riolen, rioolgemalen en drukriolering zodat er in een gezonde leefomgeving geen contact is met afvalwater. • Hemelwater; de kans op (toekomstige) wateroverlast in de leefomgeving terug te dringen door bij gecombineerde projecten van rioolvervanging en herinrichting het hemelwater eerst te scheiden van afvalwater en daarna zowel ondergronds - als bovengronds te verwerken volgens de trits vasthouden / infiltreren, bergen, afvoeren. • Grondwater; bijdragen aan het beoogd gebruik voor de stedelijke functies wonen, werken, groen en verkeer door meting van grondwaterstanden, gerichte advisering en aanpak van acute- en structurele grondwateroverlast. Eind 2020 beschikken over een door de Gemeenteraad vastgesteld Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) met een planperiode 2021 – 2026.
Financiën	Binnen begroting / Budget GRP 2016-2019
Planning	Maart 2020: Evaluatie GRP 2019 en Uitvoeringsprogramma 2020 ter kennis name naar de raad. December 2020: vaststelling GRP 2021-2026 door Gemeenteraad

Risico's	Omvorming van het nieuwe GRP 2021 – 2026 naar een Gemeentelijk Riolerings Programma passend in de structuur van de Omgevingswet tijdens de planperiode, terwijl de geplande beheer- en verbeteringsmaatregelen in uitvoering zijn.
	Aanvullende wensen en maatregelen gedurende het jaar hebben invloed op planning en budget.
	Grote wijzigingen (planning of budget) worden aan de raad ter (heroverweging) besluitvorming voorgelegd gedurende het jaar.
	Voortgang van diverse maatregelen is afhankelijk van besluitvorming andere partijen en overheden.
	Zo goed mogelijk zorgen voor tijdige betrokkenheid, lobby en afstemming met partijen en overheden.
	In- en externe personele capaciteit. De huidige markt is zeer kwetsbaar qua personele capaciteit.
	Onduidelijkheid over de consequenties van de stikstof uitspraak (PAS) op projecten uit het uitvoeringsplan 2020.

326 Milieu & ruimtelijke ordening

Speerpunt Energievisie

Doel (lange termijn)	2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energieopwekking in 2020 en energieneutraliteit in 2050.
Inhoud	Het gaat hier om de uitvoering van maatregelen die bijdragen aan de doelstelling van de Energievisie, zoals verwoord in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Voor 2020 zal dit o.a. de volgende onderwerpen behelzen: vaststelling en uitvoering van de warmtevisie, realisatie van zonneparken volgens de vastgestelde zonneladder, de vaststelling en mogelijke uitvoering van de structuurvisie Wind en het doen van een concept-aanbod aan het rijk in het kader van de Regionale Energie Strategie. Verder loopt de uitvoering van de Toekomstbestendig Wonen Lening, de CO2 prestatieladder en de uitvoerende maatregelen van de twee energieloketten door (voor particulieren en ondernemers). Omdat de looptijd van de huidige Energievisie eindigt in 2020, zal ook een nieuwe visie worden voorbereid ter vaststelling in de raad. Hierin zullen enerzijds nieuwe ontwikkelingen en de impact hiervan op de gemeente Barneveld, en anderzijds de bijbehorende speerpunten/maatregelen inzichtelijk worden gemaakt. Hierbij zullen we in het kader van participatie de dorpentour inzetten.
Financiën	Binnen de begroting. Daarnaast is in de Programmabegroting 2019 een beleidstoevoeging opgenomen (stelpost duurzaamheid, voor opgave duurzaamheid: regionale voedselvisie en circulaire economie, CO2 prestatieladder, energieloketten en asbest (voor asbest is ook incidenteel extra budget voor 3 jaar).
Planning	Jan 2020: evaluatie uitvoeringsprogramma energie (inclusief evaluatie duurzaamheidsverordeningen) en actieplan 2020 t/k naar de raad Nov 2020: voorstel herijking energievisie/actualisatie energiemix
Risico's	De gemeente oefent feitelijk geen invloed uit.

Speerpunt Regionale Energie Strategie

Doel (lange termijn)	Voldoen aan de landelijke RES opgave, met name invulling geven aan de ruimtelijke inpassing van 35 TWh duurzame energie-opwekking op land.
-----------------------------	--

Inhoud	Het Rijk wil dat regio's een aanbod doen om de landelijke doelstelling op het gebied van energie te realiseren. Met de RES komen gemeenten met maatschappelijke betrokkenheid tot regionale keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie infrastructuur. De RES heeft een horizon tot 2030 met een doorkijk naar 2050. Barneveld werkt hiervoor samen in de regio Foodvalley. De kaders om te komen tot een aanbod zijn vastgelegd in het Startdocument RES (oktober 2019: raad). Middels een interactief proces van regionale energie- en ruimte-ateliers, wordt in het voorjaar van 2020 een conceptaanbod geformuleerd. De regio heeft vervolgens nog een jaar om dit aanbod definitief te maken. Een definitieve RES komt naar verwachting eind 2020 ter besluitvorming naar de raad.
Financiën	Het Nationaal Programma RES heeft aangekondigd dat in de jaren 2019, 2020 en 2021 jaarlijks een bijdrage van ca. € 340.000 beschikbaar wordt gesteld ter ondersteuning en financiering van het RES-proces in Regio Foodvalley, op voorwaarde dat het Klimaatakkoord is ondertekend.
Planning	maart 2020: voorstel Concept-Regionale Energie Strategie (RES).
Risico's	Het gaat hier om een bestuurlijk onderhandelingsproces. De planning is hiervan afhankelijk.

Speerpunt Warmtevisie

Doel (lange termijn)	Een aardgasvrije gebouwde omgeving.
Inhoud	Gemeenten zijn volgens het ontwerp klimaatakkoord de regisseurs van de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving. Samen met vastgoedeigenaren, bewoners, netbeheerders en medeoverheden moeten zij voor 2021 een transitievisie warmte maken. Daarin staan voorstellen voor duurzaam aardgasvrij verwarmen en koken. De transitievisie warmte geeft richting in de aanpak en bevat een wijk-voor-wijk stappenplan die alle partijen houvast geeft voor de planning. De eerste warmtevisie van de gemeente Barneveld wordt in het eerste kwartaal van 2020 voorgelegd aan de gemeenteraad. Hierin wordt de opgave en oplossingsrichting(en) geschetst en aangegeven welke stappen de gemeente wil zetten. Onderdeel hiervan is een uitvoeringsbudget.
Financiën	Bij de vaststelling van de warmtevisie in 2020 wordt tevens een voorstel gedaan voor financiering van de uitvoering. De rijksoverheid heeft een bijdrage toegezegd aan gemeenten voor de uitvoering. Eind 2019 is hierover naar verwachting meer bekend.
Planning	Februari 2020: voorstel Warmtevisie
Risico's	Onvoldoende budget en/of uitvoeringscapaciteit. Voor de uitvoering van de warmtevisie wordt een kostenraming gemaakt. Deze staat (nog) los van de verhoging van het budget voor de Energievisie in 2020. Of en hoeveel van dit structurele budget beschikbaar komt voor de uitvoering van de warmtevisie, wordt eind 2019/begin 2020 bekend wanneer deze activiteiten worden afgezet tegen alle andere activiteiten voor 2020 (uit de Energievisie). De gemeente heeft op dit moment weinig bevoegdheden of middelen om de uitvoering van de warmtetransitie te versnellen. De rijksoverheid beraadt zich over wijzigingen in wet- en regelgeving op dit punt.

Speerpunt Windvisie

Doel (lange termijn)	Een bijdrage leveren aan de doelstellingen van 2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energieopwekking in 2020 conform de Energievisie en op langere termijn aan energieneutraliteit in 2050.
Inhoud	Op basis van de energiemix uit de Energievisie 2015-2020 onderzoekt Barneveld de realisatie van windturbines. Een onderzoek naar geschikte locaties voor windenergie om aan de gemaakte afspraken tussen Rijk en Provincie te kunnen voldoen. De onderzoeksinformatie (onder andere ecologisch onderzoek) zal gebruikt worden om naar buiten toe te gaan met een concept-structuurvisie.
Financiën	Conform vastgesteld budget.
Planning	- december 2019/januari 2020: uitkomsten plan MER t/k naar de raad - Vaststelling structuurvisie in 2020 (nader te bepalen)

Risico's	Voor het ontwikkelen van een structuurvisie (beleidskaders) voor het plaatsen van windturbines is draagvlak nodig vanuit de samenleving. Daarnaast zijn initiatieven en financiële middelen nodig om op de geschikte locaties de plannen voor windturbines gerealiseerd te krijgen.
-----------------	---

Speerpunt Beleidsontwikkeling Natuur & Landschap

Doel (lange termijn)	Het versterken van water-, groen- en landschapsstructuren voor een aantrekkelijke en gezonde woon- en leefomgeving, een grotere biodiversiteit en een betere relatie tussen natuur en recreatie.
Inhoud	In 2020 wordt beleid ontwikkeld om op een meer structurele manier natuur & biodiversiteit te versterken/verbeteren en landschaps- en waterstructuren te behouden en te versterken. Hieronder valt ook de opgave van natuurinclusieve landbouw: - het ontwikkelen en toepassen van beleid m.b.t. de landschappelijke inpassing van de energietransitie en klimaatadaptatie; - het bijdragen aan de natuur- en recreatiezoneringsplannen voor het Natura 2000 gebied Veluwe, voorzover binnen de grenzen van de gemeente Barneveld; - het ontwikkelen van beleid m.b.t. groen in relatie tot gezondheid in brede zin t.b.v. de omgevingsvisie. Zo blijkt uit onderzoek uit 2017, 'Spot on', landschap als vestigingsvoorwaarde, Vereniging Deltametropool, dat werknemers die bewegen en groen in de nabijheid hebben, productiever en minder vaak ziek zijn. Het streven is om in 2020 ook tenminste één nieuw project m.b.t. natuur- en landschap te initiëren.
Financiën	Conform vastgesteld budget.
Planning	In het najaar 2019 zal een planning worden opgesteld.
Risico's	Geen

Speerpunt Omgevingswet

Doel (lange termijn)	Anticiperen op de Omgevingswet en deze wet implementeren in de werkprocessen, organisatie en cultuur.
Inhoud	Via de werkgroepen uitvoering geven aan de implementatie. <i>Werkgroep bestuur:</i> • Raadswerkgroep en raadsbijeenkomsten; • Regionale samenwerking continueren; • Afstemming met OddV verder oppakken; <i>Werkgroep Dienstverlening:</i> • Het bevorderen van gewenste competenties en vaardigheden bij individuele medewerkers (o.a. via omgevingsgame); • Regionale samenwerking snelserviceformule (snel inzicht in benodigde vergunningen); • Ontwikkeling Urban Strategy Tool; • Implementeren innovaties dienstverlening (o.a. verbetering toezeggingenbrief en instructievideos internet); <i>Werkgroep Digitalisering:</i> • Impactanalyse informatievoorziening; • Update plansoftware; • Aanschaf plansoftware voor omgevingsplan en toepasbare regels • Archivering van plannen; • Plan van Aanpak over aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO); <i>Werkgroep Instrumenten</i> • Opstellen Omgevingsvisie Barneveld-Centrum waarbij uitnodigend (uitnodigingsplanologie) en integraal wordt gewerkt; • De gemeentebrede Omgevingsvisie moet uiterlijk in 2024 worden vastgesteld; • Opstellen Roadmap en Plan van Aanpak Omgevingsplan; <i>Werkgroep Wet- en regelgeving</i> • Bijeenkomsten organiseren voor de organisatie over de inhoud van de wet; • Bijhouden wet- en regelgeving.

Financiën	Voor de kosten van het project en het digitale stelsel is een beleidstoevoeging opgenomen. Mochten er aanvullende middelen benodigd zijn (voor bijvoorbeeld de omgevingsvisie of het omgevingsplan) dan zal dat ter zijner tijd via een separaat voorstel aan de raad worden voorgelegd. Op de structurele financiële effecten van de invoering van de Omgevingswet is nog geen zicht (leges en capaciteit).
Planning	2020: Quickwins innovaties in de dienstverlening invoeren; start REIS naar de Omgevingswet 2020: Opstellen Omgevingvisie Barneveld 1.0 en pilot Barneveld-Centrum 2020: PvA Digitalisering Omgevingswet 2020: PvA Omgevingsplan
Risico's	Niet alle wet- en regelgeving is al bekend. Onvoldoende zicht welke aanpassingen nodig zijn binnen de werkprocessen van de gemeente. Beschikbaarheid van voldoende capaciteit.

Speerpunt Omgevingsvisie Barneveld

Doel (lange termijn)	Visie op toekomstige groei van de gemeente Barneveld en de gevolgen daarvan
Inhoud	Gelet op de vraagstukken die spelen en de snelle groei van Barneveld wordt als eerste stap voorafgaand aan het opstellen van een Omgevingsvisie voor heel Barneveld de Strategische Visie tegen het licht gehouden. Dit geeft onder andere richting aan de later op te stellen Omgevingsvisie. Een plan van aanpak hiervoor volgt in het najaar van 2019. Daaruit zullen ook de kosten van dit traject blijken. Een Omgevingsvisie is een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving. Een Omgevingsvisie gaat in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed. Uiterlijk 31 december 2023 moet de gemeenteraad een Omgevingsvisie voor het hele grondgebied hebben vastgesteld. Burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties moeten betrokken worden bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie. Tevens is een milieueffectrapportage vereist.
Financiën	Binnen begroting. Mochten extra financiële middelen nodig zijn, dan volgt een raadsvoorstel.
Planning	Nov 2019: Plan van Aanpak
Risico's	Beschikbaarheid van voldoende capaciteit.

Speerpunt Centrumgebied Barneveld

Doel (lange termijn)	Het centrumgebied van de kern Barneveld op een integrale manier ontwikkelen waarbij de verkeerskundige, ruimtelijke en economische opgaven in onderlinge samenhang worden vormgegeven.
Inhoud	In het centrum van de kern Barneveld spelen diverse verkeerskundige, ruimtelijke en economische vraagstukken die om een integrale benadering vragen. In het kader van de Omgevingsvisie voor Barneveld centrum zijn er in 2019 diverse participatiemomenten geweest met inwoners en winkeliers. De input die hierbij is opgehaald, zal worden vertaald in een programma voor Barneveld centrum.
Financiën	Voor het opstellen van een centrumprogramma komen we, zonodig, met een voorstel om dit ten laste te brengen van de incidentele begrotingsruimte. De kosten voor de uitvoering nemen we (als beleidstoevoeging) op in de Kadernota.
Planning	Vaststelling programma voor Barneveld in tweede kwartaal 2020
Risico's	Gebrek aan middelen

Speerpunt Centrumgebied Voorthuizen

Doel (lange termijn)	Het centrumgebied van de kern Voorthuizen op een integrale manier ontwikkelen waarbij de verkeerskundige, ruimtelijke en economische opgaven in onderlinge samenhang worden vormgegeven.
-----------------------------	--

Inhoud	Voor het centrum van Voorthuizen spelen diverse verkeerskundige, ruimtelijke en economische vraagstukken. Voor de integrale aanpak van deze vraagstukken is een programma opgesteld dat dient als "spoorboekje". Centraal in de uitvoering van het programma, dat in het 4e kwartaal van 2019 wordt vastgesteld, staat het opstellen van een nieuwe centrumvisie. De centrumvisie zal in het eerste kwartaal van 2020 worden vastgesteld waarna de uitvoering kan starten.
Financiën	Voor het opstellen van een centrumvisie komen we, zonodig, met een voorstel om dit ten laste te brengen van de incidentele begrotingsruimte. De kosten voor de uitvoering nemen we (als beleidstoevoeging) op in de Kadernota.
Planning	Start uitvoering programma Voorthuizen in eerste kwartaal 2020
Risico's	Gebrek aan middelen

Speerpunt Netwerkorganisatie Landbouwtransitie (Salentein)

Doel (lange termijn)	Versterken van de ruimtelijke kwaliteit, leefbaarheid, biodiversiteit, natuurlijke en landschappelijke waarden, vitaliteit en innovatie in het buitengebied, met een toekomstbestendige en duurzame agrarische (primaire) sector.
Inhoud	De deelnemende partijen bewaken de onderlinge afstemming tussen de projecten en de voortgang in een Transitieboard. De organisatie van projecten wordt bewaakt en gecoördineerd door een Transitieteam. De netwerkorganisatie werkt via themawerkgroepen aan de volgende doelen. <i>1. Ondernemerschap en Innovatie:</i> Het doel is om een meerderheid van de veehouders kennis te verschaffen over nieuwe technieken en productiemethoden én over het management van circulair en emissiearm werken, om dat op een passende manier in het eigen bedrijf te kunnen benutten. Dit wordt bereikt door ondermeer deelname aan pilots en kenniskringen en door praktijkgerichte samenwerking tussen veehouders, ketenpartners en kennisinstellingen. <i>2. Waarderen en verdienen:</i> De verdienmodellen voor veehouders zijn toe aan een duurzame vernieuwing. Beoogd worden verdienmodellen te ontwikkelen gebaseerd op waardering (ook financieel) met een passende en goede beloning en eerlijke verdeling van winsten en risico's in de keten (van grondstof tot bord). <i>3. Leefomgeving (bodem, water, biodiversiteit en landschap):</i> De inzet is om zoveel mogelijk boeren, beleidsmakers, loonwerkers en grondverpachters kennis te verschaffen over bodembioïologie en natuurinclusief ondernemen, met als doel verbetering van de bodembioïologie t.b.v. gezondere gewassen en een gezondere bodem (meer biodiversiteit, meer water vasthouden en verbetering waterkwaliteit). <i>4. Ruimte om te ondernemen:</i> Beoogd wordt te zoeken naar experimenteerruimte en nieuwe wet- en regelgeving t.b.v. de transitie naar emissiereductie en circulaire productiemethoden, duurzame verdienmodellen, bedrijfsopvolging- en overname en soepeler beëindigen van niet-toekomstbestendige veehouderijen. Big Data wordt ingezet om leegstand te signaleren en te voorspellen en om grondgebruik en -kwaliteit beter in beeld te krijgen t.b.v. het matchen van ontwikkelingen. <i>5. Verbindend ondernemen:</i> E worden trainingen opgezet en projecten uitgevoerd met het doel meer verbinding te krijgen tussen boeren en burgers/consumenten, al dan niet via samenwerking met collegaboeren, coöperaties, horeca en detailhandel. Het doel hiervan is kennisvermeerdering bij de consument en voedingsprofessional met uiteindelijk meer waardering en een beter verdienmodel. <i>6. Training en begeleiding:</i> Door boeren trainingen te laten volgen wordt het vermogen om als ondernemer keuzes te kunnen maken, ook over de toekomst van het agrarisch bedrijf, vergroot (ook gericht op starters/bedrijfsopvolging).
Financiën	De bijdrage aan de organisatie en projecten wordt vooralsnog gedekt door bestaande budgetten. Uit het Ontwikkelingsfonds Platteland kunnen extra middelen worden ingezet. Uitvoering van het Regionaal programma VAB en de voedselvisie valt inhoudelijk ook onder dit speerpunt.
Planning	De netwerkorganisatie beoogt in 2020 actief te draaien met een Transitieboard en een Transitieteam. Een jaarplan voor de projecten en werkzaamheden die via het netwerk worden uitgevoerd is nog in voorbereiding. Het doel is om in 2020 diverse projecten op te zetten en op te starten.

Risico's	Het niet of onvoldoende verkrijgen van cofinanciering van private partners en/of provincie's.
-----------------	---

Speerpunt Uitvoering Regiodeal

Doel (lange termijn)	Met de Regiodeal beogen we een impuls te geven aan de wens dat de regio dé nationale proeftuin is voor de versnelling van de transitie naar duurzaam en gezond voedsel. Het gaat om de transitie naar een circulaire landbouw, met een gezonde leefomgeving voor mensen en natuur en duurzame verdienmodellen, de ontwikkeling van een gezonder voedingspatroon en versterking van de kennisstructuur rondom deze thema's.
Inhoud	Uitvoering van de Regio Deal vindt plaats in drie 'sporen' met voor Barneveld het accent op spoor 1. <u>Spoor 1: Versnelde landbouw transitie (de producent)</u> Versnelde transitie van de huidige landbouw naar een toekomstbestendige, duurzame landbouw en voedselproductie, met innovaties in de primaire sector voor duurzame en circulaire productie op basis van gezonde verdienmodellen en een sterkere verbinding tussen boeren en de burgers in het gebied. Dit omvat voortzetting en verbreding van het Praktijkcentrum Emissiereductie, nieuwe toepassing van circulair veevoer, monitoring met een eigen meetnetwerk in (een deel van) Foodvalley en de inzet van realtime sensortechnieken in en bij stallen. <u>Spoor 2: Gezonde voeding van prille start tot oude dag (de consument)</u> Op het gebied van voeding en gezondheid bevorderen dat consumenten gezonder en duurzamer eten en dat de kennis hierover toeneemt en ook bij diverse groepen in de zorg wordt toegepast, tevens door het versterken van de omgeving met een gezond en duurzaam voedsel aanbod. Beoogd wordt dat mensen de regie (terug)krijgen om met voeding en leefstijl hun gezondheid te behouden of te bevorderen <u>Spoor 3: Versterking kennisclusters Agri & Food en Life Sciences & Health (t.b.v. producent en consument)</u> Het versterken van het kenniscluster Foodvalley en de onderlinge strategische samenwerking, waardoor een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan het vergroten van kennis en inzicht in duurzaam en gezond consumeren.
Financiën	Voor de uitvoering van de Regiodeal is vanuit Barneveld € 1,4 miljoen financiering geraamd, waarvan € 300.000 voor ambtelijke capaciteit (3 jaar). € 150.000 is gedekt door bestaande budgetten. Daarnaast is voor 2019 € 150.000 via een raadsbesluit (10 juli 2019) gedekt uit de incidentele begrotingsruimte. De overige € 1,1 miljoen betreft een beleidstoevoeging in de Kadernota 2020-2023.
Planning	Na de opstartfase in 2019 is 2020 het eerste volle jaar van uitvoering. Exacte planningen zijn nog niet bekend. De uitvoering loopt in ieder geval tot 2022 en kent mogelijk een uitloop.
Risico's	Voor de gewenste uitvoering van spoor 1 is deelname van voldoende boeren en bedrijven essentieel. Het niet kunnen vinden van voldoende deelnemers is een risico voor de mate van succes.

327 Wegen

Speerpunt Onderhoud wegen

Doel (lange termijn)	De kwaliteit van de wegen, met name ook in het buitengebied, moet op peil blijven.
Inhoud	Inhalen achterstallig onderhoud en intensiveren onderhoud wegen, conform Uitvoeringsprogramma onderhoud wegen.
Financiën	Incidentele beleidstoevoeging van € 1,5 miljoen gedurende 5 jaar (achterstallig onderhoud) Intensivering groot onderhoud wegen, verhoging budget gedurende 7 jaar met € 138.000 per jaar (beleidstoevoeging Kadernota 2017-2020). Structurele verhoging met € 135.000 (amendement) vanaf 2017 in begroting verwerkt.
Planning	Maart: Uitvoeringsplan Beheer en onderhoud wegen September: Rapportage kwaliteitsontwikkeling beheer en onderhoud wegen

Risico's	Aansprakelijkheid van schades/ongelukken die voor rekening van de gemeente komen. Oplopende kosten doordat de marktomstandigheden veranderen waardoor er minder onderhoud kan worden uitgevoerd met het beschikbare budget.
-----------------	--

3.3 Adequate voorzieningen

332 Huisvesting onderwijs

Speerpunt Huisvesting onderwijs

Doel (lange termijn)	Voldoende en adequate huisvesting voor het primair en voortgezet onderwijs.
Inhoud	Opstellen programma huisvesting onderwijs 2021 Uitvoering programma huisvesting onderwijs 2020 en voorgaande jaren o.a: nieuwbouw scholen en gymzaal in Veller nieuwbouw De Hoeksteen afronding nieuwbouw Fraanjeschool de Vesting uitbreiding Antoniusschool bergeruimte bewegingsonderwijs JFC uitbreiding /vervanging noodlokalen Burgthof uitbreiding Rehoboth OZ Barneveld uitbreiding Donnerschool Vernieuwbouw hart van het JFC voorbereiding Koningin Beatrixschool Kootwijkerbroek voorbereiding uitbreiding Meerwaarde voorbereiding nieuwbouw de Zaaier en het Anker diverse scholen uitbreiding eerste inrichting
Financiën	Binnen begroting 2020
Planning	December 2020 vaststellen programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2021 Uitvoering programma huisvesting onderwijs 2020 en voorgaande jaren o.a: nieuwbouw De Hoeksteen gereed nieuwbouw scholen Veller gereed uitbreiding Antoniusschool gereed
Risico's	Ontwikkelingen in de bouwsector, fluctuerende leerlingaantallen, groei gemeente, bestemmingsplanprocedures, stikstofimpasse.

335 Sportaccommodaties

Speerpunt Realisatie sportvoorzieningen

Doel (lange termijn)	Investeren in sociale cohesie en bevorderen van beweging door bij te dragen aan eigentijdse, betaalbare en adequate sportvoorzieningen en clubgebouwen
-----------------------------	--

Inhoud	<i>Sportpark Norschoten</i> Realiseren van een gezamenlijke entree en herinrichting en uitbreiding van de parkeergelegenheid voor sportpark Norschoten en Aeres MBO aan de Barnseweg. Dit traject is inmiddels in gang gezet. Vorbereiden bestemmingsplan voor uitbreiding van sportpark Norschoten met 2 voetbalvelden. <i>Sportpark Overbeek</i> Vorbereiding vergroten van het kunstgras korfbalveld van korfbalvereniging Revival op sportpark Overbeek. Vanaf 2022 is extra capaciteit nodig is om de groei van deze vereniging op te kunnen vangen. Onderzoek vervanging gymzaal Terschuur. <i>Verplaatsing Oranjevereniging Voorthuizen / Sportpark Roeleneng</i> Ontwikkelen plan voor verplaatsen van de Oranjevereniging Voorthuizen (OVV) in verband met ruimtebehoefte voor het organiseren en uitbreiden van haar evenementen. Het vertrek van de Oranjevereniging vanaf het Oranjeterrein biedt mogelijkheden voor uitbreiding van sportpark Roeleneng t.b.v. voetbalvereniging VVOP. <i>Fietscrossbaan Kootwijkerbroek</i> Uitwerken plan verplaatsing fietscrossclub Flying Bikes Kootwijkerbroek <i>Petanque Barneveld</i> Onder verwijzing naar amendement 32 van de raad bij de behandeling van de Kadernota 2020-2023, wordt het gereserveerde bedrag van € 615.000, bestemd voor aanleg van jeu de boulesbanen en boudodrome, gelabeld als 'accommodatie voor diverse sportactiviteiten'. Dit bedrag zal worden ingezet, nadat de raad heeft in gestemd met een raadsvoorstel hierover. Naar een geschikte locatie voor Petanque Barneveld wordt nog gezocht. <i>Behoeftte gecombineerde skeeler/atletiekbaan</i> Onderzoek uitvoeren naar de behoefte aan een te ontwikkelen atletiekaccommodatie, eventueel in combinatie met aanleg van een skeeler- en ijsbaan in Barneveld. Vervolgens zal worden beoordeeld of een haalbaarheidsonderzoek nodig is. In het kader van de mogelijke verplaatsing van de Oranjevereniging Voorthuizen naar een locatie in de omgeving van Voorthuizen, ook de mogelijkheid meenemen om een gecombineerde skeelerbaan met ijsbaanvoorziening aan te leggen op deze locatie. Een skeeler annex ijsbaan in Barneveld komt in dat geval te vervallen.
	Financiën Binnen de begroting. Voor een 'accommodatie voor diverse sportactiviteiten' is een beleidstoevoeging opgenomen (vanaf 2023).
	Planning Norschoten: voorbereiding 2019/2020, uitvoering 2021 Overbeek: voorbereiding (velden) 2021, uitbreiding en renovatie 2022 Verplaatsing Oranjevereniging: nog niet bekend Vorbereiding aanleg fietscrossbaan Kootwijkerbroek: 2020 Petanque Barneveld: voorbereiding 2020/2021, uitvoering 2022 Voorstel voor 'accommodatie voor diverse sportactiviteiten' is geagendeerd voor maart 2020 Behoeftteonderzoek gecombineerde skeeler/atletiekbaan: 4e kwartaal 2019
	Risico's Bestemmingsplanprocedures, ontwikkelingen bouwsector, stikstofimpasse.

336 Overige accommodaties

Speerpunt Gemeenschapsvoorzieningen kleine kernen

Doel (lange termijn)	Investering in sociale cohesie door revitalisering van het voorzieningenniveau dorpsuizen in de kernen Voorthuizen en Garderen. Voor de Stichting Hulp aan elkaar is een permanente locatie gewenst, bijvoorbeeld in combinatie met een buurthuisfunctie.
-----------------------------	--

Inhoud	Dorpshuis Voorthuizen gereed. Nieuwbouw gymzaal De Brug gereed. Dorpshuis Garderen gereed. Onderzocht wordt hoe huisvesting op de lange termijn voor Hulp aan Elkaar kan worden geborgd. Onderdeel hiervan is een onderzoek naar de financiële haalbaarheid van de huisvesting binnen de begrote middelen.
Financiën	Binnen de begroting
Planning	Dorpshuis Voorthuizen in gebruik genomen 2e helft 2020. Dorpshuis Garderen in gebruik genomen 1e helft 2020. Onderzoek huisvesting Hulp aan elkaar en Bronveld 1e helft 2020
Risico's	Ontwikkelingen in de bouwsector, stikstofimpasse.

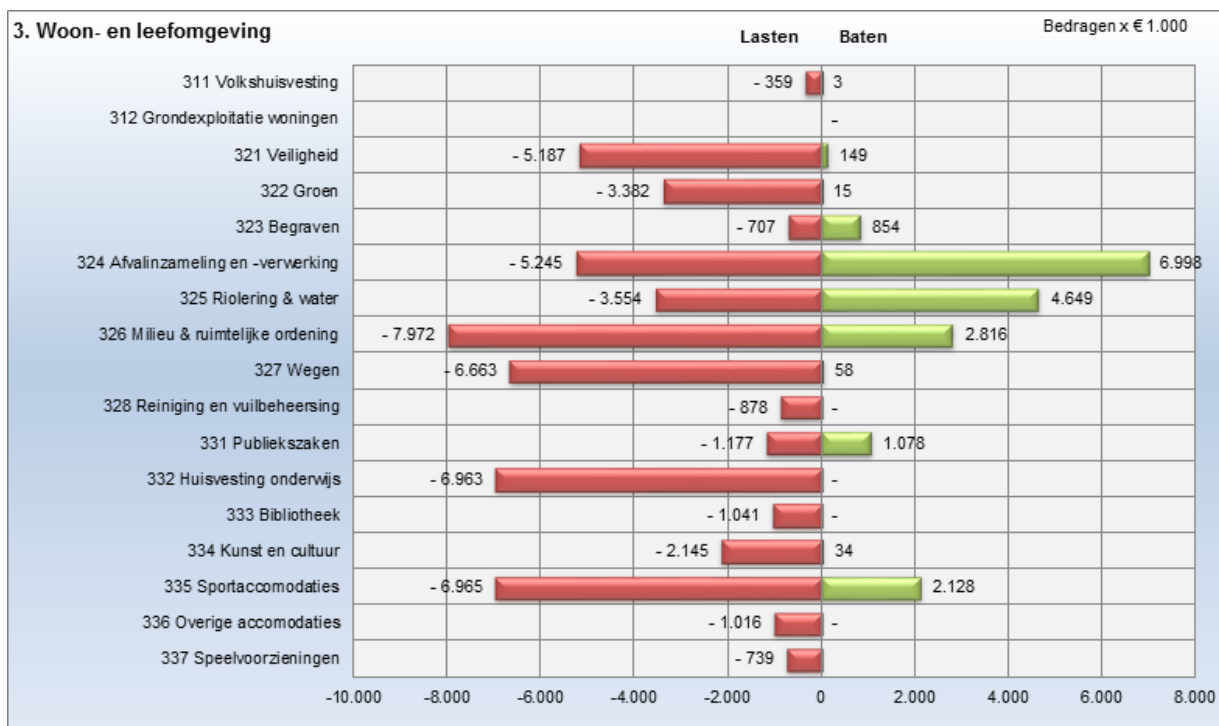
Wat gaat het kosten?

Financiële tabel

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving	Begroting 2020				
	Beleids toevoegingen		Overig		Saldo
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Saldo van baten en lasten					
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	-	-	- 359	3	- 357
311 Volkshuisvesting	-	-	- 359	3	- 357
312 Grondexploitatie woningen	-	-	-	-	-
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 3.730	-	- 29.858	15.539	- 18.048
321 Veiligheid	- 120	-	- 5.067	149	- 5.038
322 Groen	- 73	-	- 3.309	15	- 3.367
323 Begraven	-	-	- 707	854	147
324 Afvalinzameling en -verwerking	-	-	- 5.245	6.998	1.753
325 Riolerings & water	-	-	- 3.554	4.649	1.095
326 Milieu & ruimtelijke ordening	- 1.506	-	- 6.466	2.816	- 5.156
327 Wegen	- 2.031	-	- 4.632	58	- 6.605
328 Reiniging en vuilbeheersing	-	-	- 878	-	- 878
3.3 Adequate voorzieningen	- 182	-	- 19.862	3.240	- 16.804
331 Publiekszaken	-	-	- 1.177	1.078	- 99
332 Huisvesting onderwijs	- 120	-	- 6.843	-	- 6.963
333 Bibliotheek	-	-	- 1.041	-	- 1.041
334 Kunst en cultuur	- 62	-	- 2.083	34	- 2.111
335 Sportaccommodaties	-	-	- 6.965	2.128	- 4.837
336 Overige accommodaties	-	-	- 1.016	-	- 1.016
337 Speelvoorzieningen	-	-	- 739	-	- 739
Saldo van baten en lasten	- 3.912	-	- 50.079	18.782	- 35.209
Resultaat	- 3.912	-	- 50.079	18.782	- 35.209

Lasten en baten per beleidsproduct

Toelichting financiën

In de voorgaande tabel en grafiek zijn de lasten en baten per beleidsproduct weergegeven. Om de kostendekkendheid van heffingen te kunnen bepalen zijn er ook andere (extracomptabele) factoren die hierbij een rol spelen (bijvoorbeeld overhead). In 'paragraaf 1 - lokale heffingen' wordt de kostendekkendheid per heffing nader toegelicht.

4. Bestuur en interne dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen

We streven we naar een goed bestuur (good governance) om transparante, adequate en snelle besluitvorming te faciliteren om de organisatiedoelen te realiseren en verantwoording daarover af te leggen. Maatschappelijke opgaven willen we lokaal op maat aanpakken, met een effectief ingericht bestuurlijk systeem. Het bestuur wordt ondersteund door een doeltreffende, efficiënte en transparante organisatie. Het is daarbij belangrijk dat de financiële huishouding van de gemeente op orde is en blijft, waarbij zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen wordt omgegaan.

Daarom zetten we in op:

- goed bestuur;
- goede (interne) dienstverlening, met continue verbeteringen volgens de Organisatievisie;
- gezonde financiële huishouding.

Ontwikkelingen en uitwerkingsrichting

De uitwerkingsrichting voor volgend jaar is gekoppeld aan de strategische opgaven, zoals die zijn opgenomen in de Strategische Visie Barneveld 2030.

Strategische opgave Netwerksamenleving

Netwerksamenleving

Uit het onderzoek naar burgerparticipatie, dat in opdracht van de raadswerkgroep Burgerparticipatie is gedaan, blijkt een grote mate van betrokkenheid, enthousiasme en inzet van zowel inwoners als organisaties in de gemeente. Het lijkt in Barneveld een vanzelfsprekendheid om samen met de gemeente mee te denken over beleid of concrete uitvoering van plannen en projecten of zelf initiatief te nemen. Dat geldt ook voor ambtenaren, wethouders en raadsleden. Het belang van participatie in onomstreden en de meerwaarde wordt door alle betrokkenen gezien. Uit de aanbevelingen blijkt dat planmatiger met participatie om kan worden gegaan. Een heldere afweging aan het begin van het traject over wie op welke wijze bij het traject betrokken worden. Participatie kan doelgerichter, zodat vooraf duidelijker is wat (capaciteit, expertise, tijd, voorzieningen) nodig is om die doelen te bereiken. Dit leidt naar verwachting ook tot minder verrassingen en bijstellen van plannen. Al blijft het nodig om flexibel in te spelen op gewijzigde inzichten en omstandigheden, waardoor plannen bijgesteld moeten worden.

Wij willen maximaal gebruik maken van de kennis en expertise van de inwoners en in spelen op de wensen en behoeften in wijken en dorpen. We willen een betere verbinding leggen tussen wat inwoners en organisaties inbrengen en hoe dit een plaats kan krijgen in de plannen van de gemeente. Daarvoor willen we het werken met gebiedsregisseurs vanaf 2020 invoeren. Gericht op het verder doorvoeren van integraal en opgabegericht werken. In dat verband zal ook de rol en functie van de wijkplatforms verder worden verduidelijkt, vooral bij participatieprocessen. Blijft onverlet dat wijkplatforms de “ogen en oren” van een wijk zijn. Dat willen wij faciliteren.

Public affairs

Om ontwikkelingen tot uitvoering te brengen is het steeds vaker nodig om deze te koppelen aan het beleid van andere overheden (regio, provincie en rijk), maar ook van private organisaties en instanties. Om die reden wordt het voeren van een strategische lobby steeds belangrijker om deze partijen te beïnvloeden. Doel hiervan is dat de gemeente voor de burger belangrijke projecten binnen haalt, dan wel via lobby beleid op een voor de inwoner gunstige wijze weet te beïnvloeden.

Strategische opgave Organisatieontwikkeling

Organisatieontwikkeling

De samenleving verandert in een netwerksamenleving. Dit betekent dat ook de rol van de organisatie, van de medewerkers, maar ook van het bestuur, verandert. We werken integraler, programmatischer en gebiedsgericht. Onze manier van werken en de diensten en producten die we leveren, krijgt steeds meer een digitaal karakter en worden steeds vaker door informatie en data gedreven. De organisatie is gastvrij, wendbaar, ondernemend en verbindend. We nemen initiatief, durven te experimenteren en los te laten. Daarnaast groeit de gemeente. We brengen in beeld welke organisatie en welk niveau van dienstverlening past bij de gewenste, te verwachten omvang van de gemeente.

Strategische opgave Dienstverlening

Dienstverlening

Nieuwe inzichten, nieuwe (technische) mogelijkheden, nieuwe verwachtingen en nieuwe wettelijke vereisten maken dat werkprocessen steeds verder verbeteren. We willen voor de inwoners zo kort mogelijke procedures, heldere beslissingen, zo snel mogelijk duidelijkheid en antwoord op vragen. Op termijn zal de inwoner zelf via zijn persoonlijke internetpagina lopende zaken met de gemeente kunnen beheren. Niet alleen aan digitaal. Ook fysiek, aan de balies, helpen wij de inwoners. Daarbij hanteren wij openingstijden die inspelen op de behoeften van de inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat zijn de speerpunten?

4.1 Bestuur

411 Raad

Speerpunt Verbetering van de (bestuurlijke) informatievoorziening en dienstverlening

Doel (lange termijn)	1. Waarborgen van een tijdige en volledige informatievoorziening richting college, raad en inwoners 2. Waarborgen van de vertrouwelijkheid en integriteit van gegevens, waaronder de gegevens van burgers (privacy). 3. Betere dienstverlening voor burgers, bedrijven en instellingen
Inhoud	<i>1. Waarborgen tijdelijke en volledige informatievoorziening richting college, raad en inwoners</i> Gegevens binnen de organisatie op orde houden en via digitaal werken overal eenduidig opvraagbaar laten zijn. Analoge informatie wordt indien gewenst digitaal gemaakt en beschikbaar gesteld. Substitutie mogelijk maken en daarbij uiteindelijk papierarm werken. Voorbereiden voor duurzame langdurige bewaring info, juist ook digitaal (E-depot). <i>2. Waarborgen van de vertrouwelijkheid en integriteit van gegevens, waaronder gegevens van burgers</i> De AVG is als continu aandachtspunt geborgd in de processen van de afdeling. De functies van privacy officer, Ciso en functionaris gegevensbescherming zijn hiervoor als ondersteuning aan de organisatie en inwoners is ingericht. <i>3. Betere dienstverlening voor burgers, bedrijven en instellingen</i> In 2020 op basis van 3 pijlers: 1. <i>Doorontwikkelen van multichannel naar omnichannel dienstverlening</i> Dienstverlening start bij de vraag en/of melding van onze inwoner; de klant. Deze vraag/melding zien we als zaak. Door centrale registratie en gebruik van zaakgegevens, persoonsgegevens, documenten, contactmomenten en procesgegevens, ontstaat er een integraal beeld van iedere inwoner met al haar lopende zaken. Iedere medewerker die deze inwoner bedient, heeft een volledig beeld en beschikt daarmee over de juiste informatie om de inwoner snel en eenduidig van dienst te zijn. Uiteraard met in achtname van privacy en veiligheidsaspecten rondom deze informatie. Doorlooptijden worden verkort en de kwaliteit van de communicatie met inwoners verbetert door zaakgericht te werken. Op termijn zal de inwoner ook zelf via zijn persoonlijke internet pagina zijn/haar lopende zaken met de gemeente kunnen beheren. Op basis van een integraal dienstverleningsconcept en onderzoek onder inwoners versterken we de bereikbaarheid en integraliteit van de klantinteractiekanaalen. De organisatie van de gemeentelijke dienstverlening maken we toekomstbestendig. 2. <i>Datagedreven werken in de dienstverlening</i> Voor een goede dienstverlening is het van belang dat we niet voor onze inwoner invullen hoe hij/zij bedient wil worden, maar dat we dit uitvragen. Vanuit klantreis richten we onze dienstverlening in. Door vooraf naar behoeftes en achteraf naar de ervaringen met onze dienstverlening te vragen en dit te combineren met gebruiksgegevens van kanalen, producten en diensten. Op basis van objectieve informatie kunnen we de ontwikkeling van de dienstverlening klantgericht vorm geven. 3. <i>Ontwikkelen programmatisch werken in de dienstverlening</i> Het integraal oppakken en aansturen van de ontwikkeling van de dienstverlening is belangrijk om tegemoet te kunnen komen aan de verwachtingen van de inwoner en daar adequaat op in te kunnen spelen. Dit vraagt om een iteratieve en doelgerichte werkwijze die de organisatie zich eigen moet maken.
Financiën	Voor dienstverlening is een beleidstoevoeging opgenomen.
Planning	1. Op basis van implementatieplan digitaal werken 2. Doorlopende activiteit via AVG-uitvoeringsplan en informatieveiligheidsplan. 3. Uitvoering programma Dienstverlening
Risico's	Onvoldoende capaciteit, onvoldoende middelen (de ambities zijn vele malen hoger dan beschikbaar budget en capaciteit), nieuwe technologie kan bij implementatie onverwachte technische uitdagingen bieden waarop vooraf niet te anticiperen is.

Speerpunt Participatie in een Netwerksamenleving

Doel (lange termijn)	Het vergroten van de betrokkenheid tussen inwoners, ondernemers en het bestuur
Inhoud	*Aanhaken bij en inspelen op initiatieven (waaronder right tot challenge) vanuit de samenleving is de basishouding. * De gemeente voert bij zowel de beleidsvoorbereiding als ook bij de realisatie van plannen en projecten zoveel als mogelijk participatiebeleid (co-creatie) , staat open voor experimenteren. * Participatie en communicatie zijn beiden zijden van dezelfde medaille en dragen bij aan een goed democratisch bestuur. * Gemeentelijke communicatie is betrouwbaar, begrijpelijk en klantgericht
Financiën	Binnen begroting
Planning	<i>Netwerksamenleving:</i> Uitvoering via plan van aanpak Participatie (met daarin mijlpalen) als uitvoering van de in 2019 vastgestelde aanbevelingen Participatie raads werkgroep. Periodieke rapportage aan de raad (via maandrapportage). <i>Gemeentelijke communicatie:</i> Uitvoering geven aan het in 2019 vastgestelde interne bedrijfsvoeringsdocument Vitamine C (communicatie): doorontwikkeling en borging van communicatie binnen de gemeentelijke organisatie. Periodieke rapportage aan de raad in combinatie met thema netwerksamenleving.
Risico's	Draagvlakverwerving en omslag binnen organisatie en bestuur, loslaten, nieuwe spelregels daadwerkelijk zich eigen maken t.a.v. eigen rol en daadwerkelijk willen en kunnen handelen volgens "van buiten naar binnen"-principe

412 B&W

Speerpunt Rechtmatigheid

Doel (lange termijn)	Zelf in-control-statement en rechtmatigheidsverklaring opleveren.
Inhoud	Over enkele jaren zullen gemeenten zelf hun in-control-statement en rechtmatigheidsverklaring moeten opleveren. Momenteel maken deze verklaringen onderdeel uit van de werkzaamheden van de externe accountant. De verwachting is dat deze wijzigingen vanaf 2021 van kracht zullen zijn. In 2020 zal de concerncontroller de verandering die gaande is verkennen en in beeld brengen wat nodig is om het doel te bereiken.
Financiën	Binnen begroting. Hiervoor is een beleidstoevoeging opgenomen.
Planning	2020: voorbereiding in afstemming met auditcommissie
Risico's	Onvoldoende capaciteit

4.2 Interne dienstverlening

422 Ondersteuning organisatie

Speerpunt Digitaal werken 2020-2022

Doel (lange termijn)	Een digitale informatievoorziening die een uitstekende dienstverlening en bedrijfsvoering ondersteunt. De informatievoorziening helpt de medewerkers bij het toepassen van de kernwaarden van de gemeente.
-----------------------------	--

Inhoud	Met de uitvoering van het driejarig beleid- en uitvoeringsplan "Samen werken aan de digitale verandering" geven we richting aan de wijze waarop we de digitale transformatie waarvoor we staan aanpakken. De digitale transformatie wordt langs vier sporen ingevuld: • spoor 1: versterken van de digitale dienstverlening met verbetering van de digitale bereikbaarheid en zaakgericht werken • spoor 2: digitaal samenwerken met inzet van Microsoft 365 • spoor 3: datagedreven werken inbedden in de organisatie waardoor we ons beleid kunnen ondersteunen met analyses van beschikbare data • spoor 4: basis op orde met een toekomstgerichte ICT-infrastructuur en architectuur en voorbereid op het common ground principe • randvoorwaarde 1: sturen en werken met I-Governance • randvoorwaarde 2: digitaal bewust en vaardig
Financiën	Dekking vindt gedeeltelijk plaats binnen de huidige begroting (beleidstoevoeging). Bij diverse speerpunten uit het plan zullen, door nadere uitwerking van de projecten en de keuzes die daarbij gemaakt worden, extra gelden gevraagd moeten worden (door een beleidstoevoeging bij de Kadernota of met een separaat raadsvoorstel).
Planning	Jaarlijks wordt het stappenplan voor het volgende jaar bepaald. Voor 2020 gaat het om: Spoor 1: vernieuwing digitale werkplek met vervanging en uitbreiding van devices. Dit in relatie tot de huisvestingvisie en Barneveld Verbonden. We gaan zaakgericht werken. Naast procesaanpassingen vernieuwing van applicatie. Digitaliseren en verbeteren van nog te benoemen werkprocessen. Spoor 2: adoptietraject Microsoft 365 uitvoeren. Spoor 3: experimenteren met datagedreven werken en blockchain. Spoor 4: versterken van werken onder architectuur. Randvoorwaarde 2: versterken van het digitale bewustzijn en de digitale vaardigheid
Risico's	Adequaat management (I-governance) is nodig om de veranderingen goed te laten verlopen. Goede prioritering van werkzaamheden, afstemming van beschikbare middelen, sturen op planning en evaluatie en uitdragen van genomen besluiten is onmisbaar. Vergroten van digitaal bewustzijn en digitale vaardigheid bij raadsleden, college en alle medewerkers is nodig om met alle digitale veranderingen goed te kunnen werken. De veranderende digitalisering vraagt nieuw bewustzijn op het gebied van ethische waarden, privacy en veiligheid. Ook zijn nieuwe vaardigheden nodig om met nieuwe of veranderende digitale oplossingen te kunnen werken. Dit vraagt de nodige tijd en aandacht van alle medewerkers.

Public Affairs

Speerpunt Public Affairs

Doel (lange termijn)	Structurele versterking van de positie van Barneveld
Inhoud	Het interactief opstellen van een public affairs actieplan voor de gemeente Barneveld met een focus op een aantal strategische dossiers.
Financiën	De uitvoering van het public affairs beleid zal zo veel mogelijk plaats vinden vanuit de bestaande budgetten.
Planning	Vaststelling beleid eind 2019 (t/k naar de raad), uitvoering vanaf 1 januari 2020
Risico's	N.v.t.

Speerpunt Organisatieontwikkeling

Doel (lange termijn)	Doorontwikkeling van de nieuwe organisatie (op basis van Blij met Barneveld)
-----------------------------	--

Inhoud	De groei van Barneveld, de herijking van de strategische visie en het doorontwikkelen van de organisatie conform 'Blij met Barneveld', vraagt een extra inspanning (in de zin van volume van werk of bijvoorbeeld het volgen van opleidingstrajecten), waarvan het niet realistisch is dat de organisatie 'dat er gewoon even bij doet'. Om de komende jaren extra menskracht in te kunnen zetten en/of specifieke (verander)expertise te kunnen inhuren wordt extra budget ingezet. Na de start van het opstellen van de Omgevingsvisie voor Barneveld brengen wij in beeld welke organisatie en welk niveau van dienstverlening bij de gemeente past. Zo nodig komen wij hiervoor met een beleidstoevoeging (vanaf 2023).
Financiën	Beleidstoevoeging van € 500.000 (2020-2022).
Planning	1e tot en met 4e kwartaal
Risico's	Uitval als gevolg van hoge werkdruk, ambities niet kunnen realiseren

4.3 Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Hiervoor zijn geen speerpunten opgenomen.

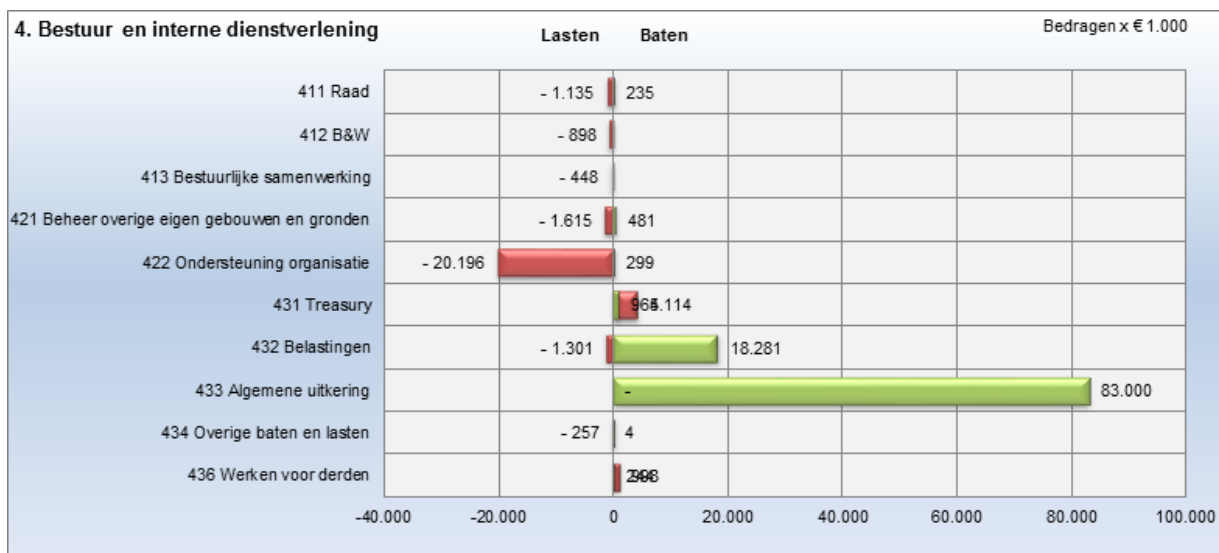
Wat gaat het kosten?

Financiële tabel

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en interne dienstverlening	Begroting 2020				
	Beleids toevoegingen		Overig		Saldo
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
Saldo van baten en lasten					
4.1 Bestuur	-	-	- 2.481	235	- 2.247
411 Raad	-	-	- 1.135	235	- 900
412 B&W	-	-	- 898	-	- 898
413 Bestuurlijke samenwerking	-	-	- 448	-	- 448
4.2 Interne dienstverlening	- 1.336	-	- 20.475	780	- 21.031
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden	-	-	- 1.615	481	- 1.135
422 Ondersteuning organisatie	- 1.336	-	- 18.860	299	- 19.897
4.3 Algemene dekkingsmiddelen	-	-	3.555	102.493	106.048
431 Treasury	-	-	4.114	965	5.079
432 Belastingen	-	-	- 1.301	18.281	16.980
433 Algemene uitkering	-	-	-	83.000	83.000
434 Overige baten en lasten	-	-	- 257	4	- 253
436 Werken voor derden	-	-	998	244	1.242
Saldo van baten en lasten	- 1.336	-	- 19.402	103.508	82.770
Mutatie reserves					
4.4 Resultaatbepaling	-	-	- 375	6.045	5.670
441 Mutaties reserves	-	-	- 375	6.045	5.670
Mutatie reserves	-	-	- 375	6.045	5.670
Resultaat	- 1.336	-	- 19.777	109.553	88.440

Lasten en baten per beleidsproduct

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

1.1 Inleiding

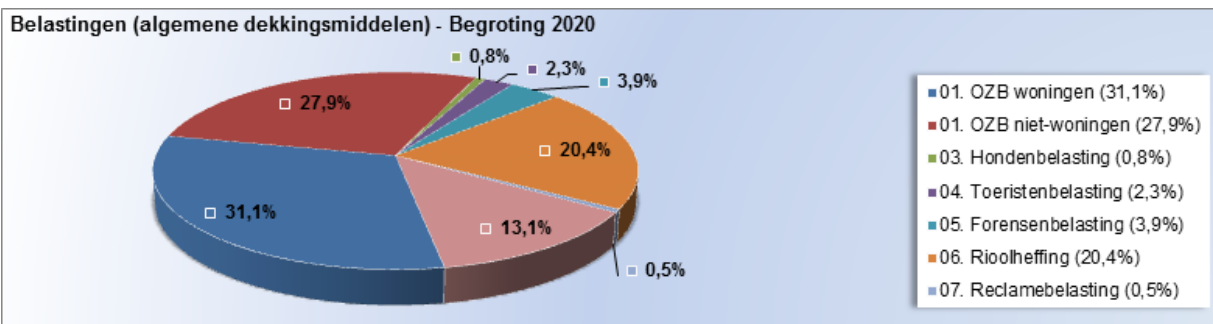
Na de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn de gemeentelijke heffingen (belastingen, leges en rechten) de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente. Deze heffingen zijn de enige inkomstenbronnen waarop de gemeenteraad invloed kan uitoefenen. Met name voor de zuivere belastingen, dit zijn de heffingen waar geen direct aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat, is er geen maximum bedrag of opbrengst aangegeven. Voor leges en andere betalingen voor overheidsdiensten is bepaald dat er geen winst mag worden gemaakt. De opbrengst van de heffing mag dan in totaliteit niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente moet maken om de diensten te verlenen.

De opbrengsten van de gemeentelijke heffingen zijn geraamd onder de verschillende producten. Het (meerjaren)beleid ten aanzien van de lokale belastingen is opgenomen in de op 16 december 2014 door de raad vastgestelde Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014. Voor zover het beleid van specifieke belastingen afwijkt van de in de nota opgenomen uitgangspunten is dat hieronder bij die belasting aangegeven.

In deze paragraaf komen de volgende zaken aan de orde:

- het beleid ten aanzien van de verschillende heffingen en de tarieven
- de lokale lastendruk
- gegevens over kwijtschelding

Diagram belastingsoorten

1.2 Beleid

Algemeen

Het beleid voor de lokale belastingen is vastgelegd in de verschillende verordeningen en in de Nota lokaal belastinggebied Barneveld 2014. Het tarievenbeleid wordt jaarlijks geformuleerd bij de vaststelling van de begrotingsuitgangspunten in de kadernota. Wij constateren dat de kosten van de gemeente zich wel ontwikkelen (o.a. door cao-afspraken) en dat mede hierdoor de verschillende heffingen niet volledig kostendekkend zijn. Net als voorgaande jaren wordt voorgesteld om de verschillende tarieven te verhogen. Voor 2020 komt de verhoging uit op 1% en komt overeen met het gemiddelde inflatiecijfer van de afgelopen vijf jaar (conform Kadernota 2018-2021) en geldt voor de onroerende-zaakbelastingen eigenaren woningen (exclusief groei), de afvalstoffenheffing, de hondenbelasting, de bedrijveninvesteringszone en de forensen- en de toeristenbelasting. Uitzonderingen zijn de rioolheffing (1,5% conform VGRP), de grafrechten (7%) en de reclame- en precariobelasting (beide 0,0%). Conform de eindevaluatie reclamebelasting wordt vastgehouden aan € 500 als belastingtarief. Het tarief van de precariobelasting mag niet worden verhoogd. Voor enkele producten van de leges burgerzaken gelden landelijke maximumtarieven (bijv. rijbewijs, paspoort). Deze zijn uitgesloten van de tariefsaanpassing.

Onroerende-zaakbelastingen

Voor de OZB is in de Kadernota 2018-2021 afgesproken dat deze trendmatig wordt aangepast met 1% (vijfjaarsgemiddelde inflatiecijfer). Aanvullend is in de Kadernota 2020-2023 is afgesproken voor 2020 een inhaalslag toe te passen voor de OZB van niet-woningen met 25%. Voor 2020 betekent dit, afgezien van de groei, een stijging van de opbrengst met 1% voor eigenaren woningen en 25% voor de eigenaren en gebruikers van niet-woningen. De groei betreft de toename van de waarde en daarmee de opbrengst door nieuw- en verbouw. Na het afronden van de hertaxatie zullen wij een voorstel doen waarbij de tarieven voor 2020 definitief worden vastgesteld, waarbij ook rekening wordt gehouden met de gemiddelde waardeontwikkeling van de objecten.

Afvalstoffenheffing

In de Programmabegroting 2019 is gesignaleerd dat de afvalstoffenheffing door verschillende kostenontwikkelingen onvoldoende kostendekkend was. De belangrijkste oorzaken van de toegenomen kosten waren de verhoogde service die we leveren (extra mini-containers, keuzevrijheid voor grootte ervan en extra openingstijden van de milieustraat) en de gestegen kosten van afvalverwerking. De gestegen kosten worden veroorzaakt deels door marktontwikkelingen (o.a. wisselende opbrengsten uit reststromen) en deels door belastingmaatregelen van de rijksoverheid.

In de Programmabegroting 2019 is voorgesteld om het tarief van de afvalstoffenheffing trapsgewijs te verhogen. In 2019 is het tarief met 5,4% verhoogd om daarmee naar een kostendekkendheid te komen van 92%. Wij stellen voor om in 2020 de volgende stap te maken door het tarief in 2020 met 5% te verhogen. Hiermee wordt bijna 100% kostendekkendheid bereikt.

Rioolheffing

In de VGRP is een jaarlijkse stijging met 1,5 % voorzien om kostendekkend te zijn.

Grafrechten

In de Programmabegroting 2018 hebben wij reeds geconstateerd dat de huidige tarieven niet de volledige kosten dekken, daarbij is aanvullend gesteld dat de tarieven naar volledige kostendekkendheid gefaseerd moeten groeien. Dit overeenkomstig het algemene uitgangspunt van "de gebruiker betaalt". Besloten is om vanaf 2019 de tarieven jaarlijks met 7% te verhogen om te komen tot kostendekkende tarieven gedurende een periode van zes jaar (2019-2024).

Bedrijveninvesteringszone (BIZ) de Briellaerd

Vanaf 2018 wordt een BIZ-heffing geheven voor het bedrijventerrein de Briellaerd. Voor deze heffing is een BIZ-verordening de Briellaerd vastgesteld met het daarbij behorende gebied. In het afgebakende gebied betalen alle gebruikers (van niet-woningen) een vast bedrag. Bij de vaststelling van de BIZ-verordening is bepaald dat het tarief jaarlijks wordt geïndexeerd met het gemiddelde inflatiecijfer. De gemeente Barneveld formaliseert de BIZ door een belastingaanslag op te leggen. De gemeente verstrekt daarna de opbrengsten in de vorm van een subsidie, na aftrek van de perceptiekosten, aan de Stichting BIZ de Briellaerd. Jaarlijks dient de Stichting de Briellaerd een subsidieverzoek in inclusief een begroting en een concreet activiteitenplan voor het BIZ-gebied. Dit verzoek zal worden beoordeeld door het college aan de hand van de verordening, uitvoeringsovereenkomst en het BIZ-plan. Aan de hand hiervan besluit het college over de hoogte van de subsidie en voor welke activiteiten deze bestemd is.

1.3 Tarieven en inkomsten

Tarieven begrotingsjaar

Tarieven lokale heffingen	2018	2019	2020
Onroerende zaakbelastingen			
- eigenaren woningen, in % van de waarde	0,1076	0,1026	0,1036
- eigenaren niet-woningen, in % van de waarde	0,1592	0,1594	0,1993
- gebruikers niet-woningen, in % van de waarde	0,1257	0,1258	0,1573
Afvalstoffenheffing			
- éénpersoonshuishoudens	€ 169,40	€ 178,50	€ 187,50
- meerpersoonshuishoudens	€ 282,30	€ 297,50	€ 312,50
Rioolheffing			
- vastrecht tot 350 m3 afvalwater	€ 174,00	€ 176,60	€ 179,25
Hondenbelastingen			
- voor de 1e hond	€ 42,00	€ 42,40	€ 42,80
- voor de 2e hond	€ 58,50	€ 59,00	€ 59,60
- voor elke volgende hond	€ 72,00	€ 72,70	€ 73,40
- kennels	€ 100,50	€ 101,40	€ 102,40
Toeristenbelasting			
- per overnachting	€ 0,91	€ 0,92	€ 0,93
- per seizoenplaats	€ 170,15	€ 172,05	€ 173,90
- per jaarplaats	€ 170,35	€ 172,25	€ 174,10
Forensenbelasting			
- bij een WOZ-waarde van € 70.000 of minder	€ 181,75	€ 183,50	€ 185,30
- bij een WOZ-waarde van meer dan € 70.000	€ 181,75	€ 183,50	€ 185,30
vermeerderd met 0,83% van het bedrag waarmee de heffings- maatstaf een bedrag van € 70.000 te boven gaat. Met dien verstande dat per woning een maximumbedrag geldt van:	€ 947,50	€ 956,50	€ 966,00
- voor woningen/onderkomens waarvoor geen waarde is vastgesteld op grond van de WOZ bedraagt het tarief:	€ 181,75	€ 183,50	€ 185,30

Inkomsten uit heffingen

bedragen x € 1.000			
Lokale heffingen	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)			
01. Onroerende zaakbelastingen woningen	6.605	6.785	7.020
02. Onroerende zaakbelastingen niet-woningen	4.780	4.934	6.292
03. Hondenbelasting	164	172	173
04. Toeristenbelasting	473	458	510
05. Forensenbelasting	933	889	890
06. Rioolheffing	4.519	4.611	4.711
06. Rioolheffing - kwijtschelding	- 115	- 115	- 120
07. Reclamebelasting	125	120	120
08. Precariobelasting	2.982	2.955	2.955
Totaal Belastingen (Algemene dekkingsmiddelen)	20.466	20.807	22.551
Rechten (Tariefsgebonden)			
09. Begravenisrechten	674	795	854
10. Afvalstoffenheffing	5.362	5.702	6.085
10. Afvalstoffenheffing - kwijtschelding	- 152	- 150	- 155
11. Parkeergelden	896	950	880
12. Parkeerboetes	64	100	100
13. Marktgelden	41	43	43
14. Leges burgerlijke stand	109	155	155
15. Leges dienstverlening	899	895	895
16. Leges Wabo vergunningen	3.046	2.160	1.966
17. Leges bestemmingsplannen	929	698	700
18. Overige leges	205	139	139
Totaal Rechten (Tariefsgebonden)	12.074	11.486	11.661

Totaal lokale heffingen	32.540	32.293	34.212
-------------------------	--------	--------	--------

1.4 Kostendekkendheid

Voor de afvalstoffenheffing, de rioolrechten wordt hieronder een uitgebreidere kostendekkendheid weergegeven.

Vanaf 2013 is gerekend met een vast percentage van 50% boven de salariskosten voor het toerekenen van de overhead.

In de verzameltabel is de kostendekkendheid van de verschillende leges op hoofdlijnen weergegeven en een totaal kostendekkendheidspercentage (rekeninghoudend met de in deze Programmabegroting voorgestelde tariefsaanpassingen).

Afvalstoffenheffing

bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroting 2019		Begroting 2020	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten				
Netto kosten product				
Kosten product	5.502	89%	5.245	86%
Inkomsten product, excl. heffingen	- 1.105	-18%	- 912	-15%
Netto kosten product	4.397	71%	4.333	71%
Toe te rekenen kosten product				
Overhead	666	11%	615	10%
Aandeel straatreiniging (75%)	456	7%	512	8%
BTW	666	11%	666	11%
Toe te rekenen kosten product	1.788	29%	1.793	29%
Totale kosten	6.185	100%	6.126	100%
Totale opbrengsten heffingen	5.702		6.085	
Tekort	- 484		- 41	
Dekkingspercentage opbrengsten		92%		99%

Rioolheffing

bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid rioolheffing	Begroting 2019		Begroting 2020	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten				
Netto kosten product				
Kosten product	3.879	86%	3.833	83%
Inkomsten product, excl. heffingen	- 58	-1%	- 58	-1%
Netto kosten product	3.821	84%	3.775	82%
Toe te rekenen kosten product				
Overhead	446	10%	563	12%
BTW	258		258	6%
Toe te rekenen kosten product	704	10%	821	18%
Totale kosten	4.525	94%	4.596	100%
Totale opbrengsten heffingen	4.496		4.591	
Tekort, te verrekenen met voorziening VGRP	- 29		- 5	
Dekkingspercentage opbrengsten		99%		100%

Leges en heffingen

bedragen x € 1.000

Kostendekkendheid heffingen	Lasten taakveld	Overhead incl. rente	BCF /BTW	Totaal lasten	Leges	Andere inkomsten	Dekkings %
-----------------------------	--------------------	-------------------------	-------------	---------------	-------	---------------------	---------------

Afvalstoffenheffing	5.245	1.127	666	7.038	6.085	912	99%
Rioolheffing	3.833	563	258	4.654	4.591	58	100%
Grafrechten	798	156	-	954	853	1	90%
Leges omgevingsvergunning	2.784	587	- 100	3.272	2.766	150	89%
Leges burgerzaken	961	251	-	1.212	1.078	-	89%
	13.622	2.684	824	17.130	15.372	1.121	96%

1.5 Lokale lastendruk

Om een indruk te hebben wat de "lokale lastendruk" is, wordt berekend wat de huishoudens aan belasting moeten betalen. Daarbij worden de voor huishoudens gebruikelijke heffingen betrokken bestaande uit de onroerend zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen wordt jaarlijks een atlas van de lokale lasten opgesteld. Deze atlas geldt voor de VNG als een officiële publicatie die de lokale lasten in beeld brengt.

De bruto woonlasten van meerpersoonshuishoudens lopen, volgens de COELO Atlas voor 2019, uiteen van € 511 tot € 1.446 per jaar. Uitgedrukt voor een gemiddeld huishouden in Barneveld bedroeg de stijging 3,1%. Landelijk gezien bevindt Barneveld zich op plaats 255 van de 372 gemeenten en is Barneveld nog altijd een gemeente met een gemiddelde lastendruk.

Tabel lokale lastendruk

Lokale lastendruk	2018	2019	Lasten- stijging (%)
- Barneveld	€ 752	€ 775	3,1%
Hoogste tarieven			
- Landelijk	€ 1.234	€ 1.446	17,2%
- Gelderland	€ 963	€ 975	1,2%
Gemiddelde tarieven			
- Landelijk	€ 721	€ 740	2,6%
- Gelderland	€ 733	€ 740	1,0%
Laagste tarieven			
- Landelijk	€ 505	€ 511	1,2%
- Gelderland	€ 539	€ 555	3,0%

Bron: COELO Atlas van de lokale lasten (www.coelo.nl/digatlas/index)

1.6 Kwijtschelding

Inwoners met een laag inkomen kunnen kwijtschelding krijgen voor de aanslag van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de onroerende-zaakbelasting. Bij de beoordeling van het verzoek vindt er een toets plaats naar inkomen en vermogen. De gemeente mag alleen kwijtschelding verlenen als het inkomen niet hoger ligt dan 100% van het bijstandsniveau. Mensen die duurzaam een laag inkomen hebben, hoeven geen verzoek om kwijtschelding in te dienen. Hun aanslagen worden automatisch kwijtgescholden.

Naar verwachting wordt er in 2019 ongeveer 650 keer kwijtschelding verleend tot een totaal bedrag van € 265.000. Voor 2020 is een lichte toename geraamd van de omvang van de kwijtschelding (€ 275.000).

Tabel ontwikkeling kwijtschelding

Kwijtscheldingen	bedragen x € 1.000		
	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	- 152	- 150	- 155
Kwijtschelding rioolheffing	- 115	- 115	- 120
Totaal	- 266	- 265	- 275

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen

2.1 Inleiding

Informatie over het weerstandsvermogen is van belang om te weten of en in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen. Deze tegenvallers kunnen incidenteel en structureel van aard zijn, maar hebben altijd invloed op de financiële positie van de gemeente. Hoe hoog het weerstandsvermogen zou moeten zijn, is niet exact aan te geven. De omvang is afhankelijk van de financiële risico's die de gemeente loopt en de kans dat de risico's daadwerkelijk effectief worden. De mate van flexibiliteit van de gemeentebegroting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het weerstandsvermogen: hoe snel kunnen tegenvallers worden opgevangen door ombuigingen van bestaand beleid al dan niet in combinatie met belastingverhogingen. Ook de omvang van de vrij aanwendbare reserves is daarbij van belang. Vanuit het provinciaal toezicht zijn geen directe normen voor het weerstandsvermogen aangegeven; wel wordt bewaakt dat de algemene reserve een bepaalde minimum omvang heeft.

Begrippenkader

Onder het weerstandsvermogen wordt een kengetal verstaan, namelijk de verhouding tussen de direct beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. Onder *benodigde weerstandscapaciteit* verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

2.2 Beleid

In januari 2016 is de Nota risicomanagement & weerstandsvermogen geactualiseerd en sindsdien zijn de hoofdlijnen van beleid als volgt.

Het weerstandsvermogen wordt concern-breed twee maal per jaar bepaald. Dit wordt uitgewerkt in paragraaf 2 (programmabegroting en jaarverslaggeving). Met ingang van de jaarverslaggeving 2015 wordt er in de risicolijs ook rekening gehouden met de post 'onvoorziene risico's grondexploitaties'. Risico's en reserves zijn continu aan verandering onderhevig, het weerstandsvermogen is dan ook een momentopname. Om schijnnaauwkeurigheid te voorkomen wordt daarom gewerkt met streefwaardes en bandbreedtes in plaats van exacte getallen.

Weerstandsvermogen	Effect	Maatregel
< 1,0	onder minimale streefwaarde	College neemt maatregelen om binnen twee jaar > 1,0 te komen. Deze zijn gericht op het verlagen van de benodigde weerstandscapaciteit en/of het verhogen van de beschikbare weerstandscapaciteit.
1,0 – 1,2	minimale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
1,2 – 1,6	optimale bandbreedte	n.v.t.
1,6 – 2,0	maximale streefwaarde	college maakt analyse en geeft de meerjarige verwachting aan.
> 2,0	boven maximale streefwaarde	n.v.t.

2.3 Beschikbare weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit geeft de mate aan waarin de gemeente zelf in staat is om niet-begrote

kosten te dekken door structurele middelen vrij te maken. Hierbij kan gedacht worden aan de mogelijkheden die er zijn tot het verhogen van de inkomsten (bijvoorbeeld via belastingverhoging).

Bij de incidentele weerstandscapaciteit gaat het om de aanwezigheid van vrij besteedbare middelen die eenmalig kunnen worden ingezet. In het kader van het weerstandsvermogen binnen deze paragraaf zullen wij slechts rekening houden met de incidentele weerstandscapaciteit.

In onderstaande tabel is een vergelijkend overzicht gegeven van de geprognoseerde weerstandscapaciteit per begin/einde van het boekjaar.

Tabel beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	Prognose 1 jan 2020	Prognose 31 dec 2020
a) Algemene reserves	30.822	27.887
b) Stille reserves	p.m.	p.m.
Totaal	30.822	27.887

Toelichting op Tabel berekening beschikbare weerstandscapaciteit

Algemene reserves (a)

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit worden alleen de vrij besteedbare reserves meegenomen. Deze vrij besteedbare reserves treffen wij aan bij de groep van algemene reserves. Voor de bestemmingsreserves geldt dat voor wijziging van de bestemming een raadsbesluit nodig is, en er dus geen sprake is van een vrij besteedbare reserve. Voorzieningen zijn niet vrij besteedbaar en behoren daarom niet tot de weerstandscapaciteit.

Stille reserves (b)

Stille reserve is het verschil tussen de hogere directe opbrengstwaarden bij verkoop en de boekwaarden van de diverse activa. Hierbij kan worden gedacht aan panden, aandelen en bedrijfsmiddelen. De directe opbrengstwaarde dient bekend te zijn en bovendien moeten de betreffende activa direct verkoopbaar of verhandelbaar zijn. Dit is met de gemeentelijke activa zelden het geval. Mede daarom zijn de stille reserves als een p.m. post opgenomen.

2.4 Benodigde weerstandscapaciteit

Alle risico's zijn onlangs geactualiseerd. Daarnaast zijn, waar mogelijk, maatregelen getroffen om het risico te beperken. Vervolgens is een risico simulatie uitgevoerd. Deze simulatie resulteert in een totaal risico bedrag van € 15,2 miljoen, en daarmee een stukje hoger dan de uitkomst van de simulatie van de jaarverslaggeving 2018 (14,2 miljoen). In de top 10 zijn er 1 nieuw risico: abonnementstarief WMO (nr 5 in de lijst hieronder). De uit de top 10 verdwenen risico's zijn niet zozeer vervallen maar door de nieuwe risico's op een lagere plaats terecht gekomen in de simulatie.

Risico's met een ingeschatte kans en omvang kunnen resulteren in een top tien risico. Het risico dat er allerlei toekomstige activiteiten stagneren, in verband met de natuurbescherming (stikstof/PAS), is nog niet opgenomen in een gekwantificeerd risico, omdat er nog veel onduidelijk is over de ontwikkelingen. Voor dit risico geldt dat het deel dat betrekking heeft op de grondexploitaties te scharen valt onder risico nummer 1 van de top tien risico's. Dit risico kan een substantiële impact hebben op de resultaten vanuit de grondexploitatie. Ter illustratie: voor project Bloemendal (met een boekwaarde van ca. € 32,4 miljoen per 1/1/'19) betekent één jaar vertraging extra rentekosten van zo'n € 713.000.

De belangrijkste tien risico's (mix van omvang/geld en kans), in volgorde van impact zijn :

1. onvoorziene risico's grondexploitaties (planfase 2 en 3);
2. kosten jeugd zijn hoger dan begroot;
3. niet of niet tijdig kunnen aantrekken van (kwalitatief) voldoende personeel;
4. faillissement ingeval van borgstelling/garanties;
5. abonnementstarief WMO, aanzuigende werking;

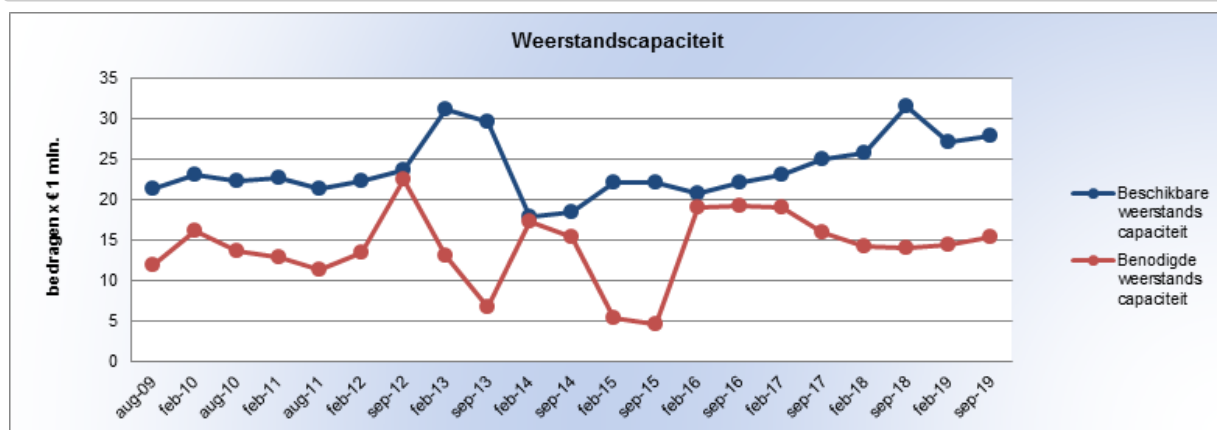
6. grens van 70.000 inwoners eerder bereiken dan verwacht;
7. geldkraan banken gaat dicht;
8. misbruik van informatie, diefstal, omkoping, fraude;
9. organisatie vraagt andere capaciteiten/competenties (a.g.v. organisatie ontwikkeling);
10. plotselinge en forse rentestijging.

Risico's zijn ook inzichtelijk bij (en integraal onderdeel van) alle speerpunten van de vier programma's. De risico's van verbonden partijen zijn in paragraaf 6 in beeld gebracht.

2.5 Weerstandsvermogen

Weerstandscapaciteit

De ontwikkeling van onze reserves (beschikbare weerstandscapaciteit) en risicobedrag (benodigde weerstandscapaciteit) sinds de invoering van risicomanagement ziet er als volgt uit:
(NB. beschikbare weerstandscapaciteit : de cijfers van augustus/september hebben betrekking op prognoses (begroting); die van februari geven de werkelijkheid weer (jaarverslaggeving)).

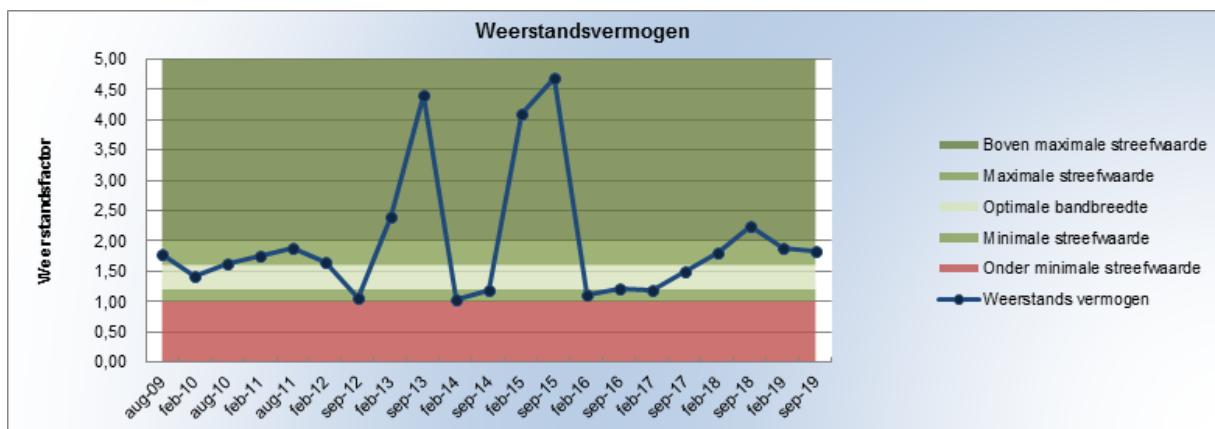

Weerstandsvermogen

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{27,9}{15,3} = 1,8$$

Het weerstandsvermogen is ten opzichte van de stand van een half jaar geleden (bij de jaarrekening 2018) afgenomen met 0,1 tot een waarde van 1,8. Daarmee komt het weerstandsvermogen op de maximale streefwaarde. De licht afname is als gevolg door een lichte afname van de algemene reserve en een lichte toename van de risico's.

Het weerstandsvermogen moet worden beoordeeld mede in het licht van desolvabiliteit. De beschikbare weerstandscapaciteit maakt hier onderdeel van uit. De solvabiliteit (zie paragraaf 2.6) bevindt zich boven de minimale streefwaarde, maar nog onder de optimale streefwaarde. Het is daarom verstandig geen specifieke besluiten te nemen die het weerstandsvermogen omlaag brengen.

2.6 Balansprognose en financiële kengetallen

Vanaf 2013 geeft de gemeente aandacht aan balansratio's in de P&C documenten. Dit zijn verhoudingsgetallen op basis van de balans en/of exploitatietotalen. Vanaf de begroting 2017 hebben wij een balansprognose en kengetallen opgenomen conform de voorgeschreven berekeningsstelsel.

Meerjarenbalans

bedragen x € 1.000

Prognose meerjarenbalans	Realisatie Ultimo 2018	Begroting Ultimo 2019	Begroting Ultimo 2020	MJR Ultimo 2021	MJR Ultimo 2022	MJR Ultimo 2023
Activa						
<u>Vaste activa</u>						
Immateriële vaste activa	599	579	559	539	519	499
Materiële vaste activa	224.316	230.316	235.816	241.066	248.316	252.816
Financiële vaste activa	14.904	13.904	13.404	12.904	12.404	11.904
Totaal vaste activa	239.819	244.799	249.779	254.509	261.239	265.219
<u>Vlottende activa</u>						
Voorraden	67.408	61.408	51.408	26.408	14.408	11.408
Vorderingen	17.318	17.318	17.318	17.318	17.318	17.318
Liquide middelen	2.482	2.482	2.482	2.482	2.482	2.482
Overlopende activa	9.081	9.081	9.081	9.081	9.081	9.081
Totaal vlottende activa	96.288	90.288	80.288	55.288	43.288	40.288
Totaal activa	336.107	335.087	330.067	309.797	304.527	305.507
Passiva						
<u>Eigen vermogen</u>						
Reserves	72.453	86.670	81.000	76.330	75.205	74.580
Onverdeeld resultaat	15.577	- 0	- 252	1.451	1.092	541
Totaal eigen vermogen	88.030	86.670	80.748	77.781	76.297	75.121
<u>Vreemd vermogen</u>						
Voorzieningen	14.735	13.746	13.100	13.100	12.900	12.700
Langlopende schulden	210.195	195.351	188.733	159.496	140.516	131.703
Totaal vreemd vermogen	224.931	209.098	201.834	172.597	153.417	144.404
<u>Vlottende passiva</u>						
Kortlopende schulden	18.823	34.996	43.162	55.096	70.490	81.659
Liquide middelen	0	-	-	-	-	-
Overlopende passiva	4.324	4.324	4.324	4.324	4.324	4.324
Totaal vlottende passiva	23.147	39.320	47.486	59.420	74.814	85.983
Totaal passiva	336.107	335.087	330.067	309.797	304.527	305.507

Toelichting meerjarenbalans

Als uitgangspunten voor de meerjarenbalansprognose hebben wij ons gericht op de belangrijkste en grootste posten. Daarbij hebben wij een aantal uitgangspunten gehanteerd ten aanzien van:

- de materiële vaste activa: hierin is een toename opgenomen op basis van de bestaande beleidstoevoegingen, vervangingsinvesteringen en een afname op basis van de vaste, toekomstige afschrijvingen;
- de financiële vaste activa: er is een inschatting gemaakt op basis van gemaakte afspraken en het historisch verloop van de portefeuille;
- de grondvoorraad (incl voorziening): is gebaseerd op het actuele Meerjarenplangrondexploitaties (MPG);
- de reserves: er is een inschatting gemaakt op basis van vaste en incidentele stortingen en onttrekkingen en daarbij ook 75% van de prognose van de winstnemingen grondexploitatie;
- de langlopende schulden: op basis van het verloop gebaseerd op de huidige vaste leningenportefeuille.

De post 'kortlopende schuld' is de sluitpost en geeft een indicatie voor de aan te trekken financiering in de betreffende jaren. Dit kan kortlopend danwel langlopend afgesloten worden.

Financiële kengetallen

Bij het beoordelen van de hoogte en de ontwikkeling van de ratio's moet gekeken worden naar de samenhang tussen ratio's en ontwikkeling ervan in de tijd. De uitkomst van een individuele ratio biedt een beperkt inzicht.

Netto schuldquote:

Netto schuld als aandeel van de inkomsten. Als streefwaarde hanteert de VNG een netto schuldquote van 130% als bovengrens, maar liever onder de 100%.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:

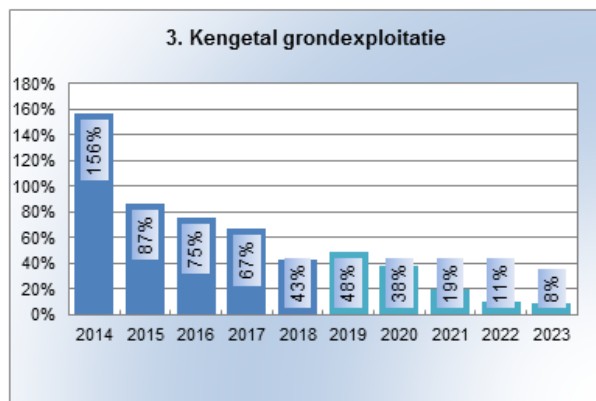
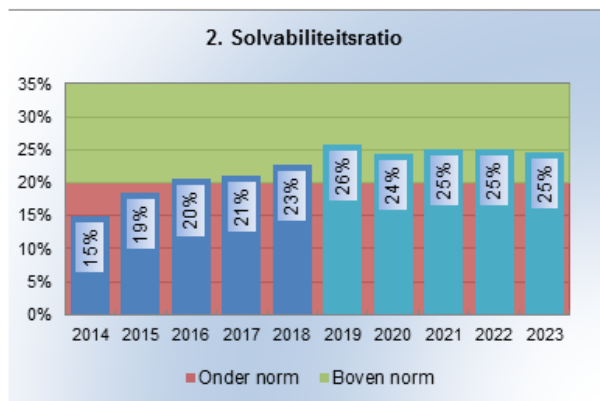
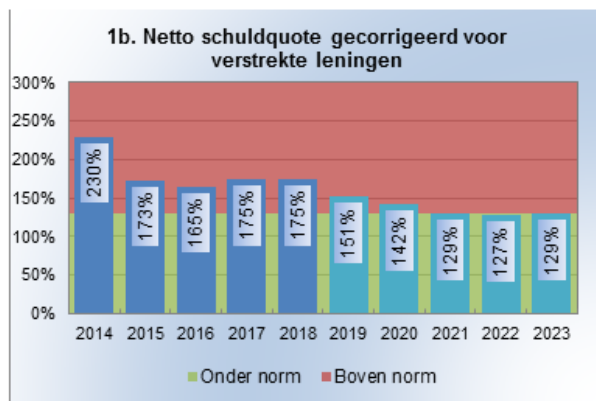
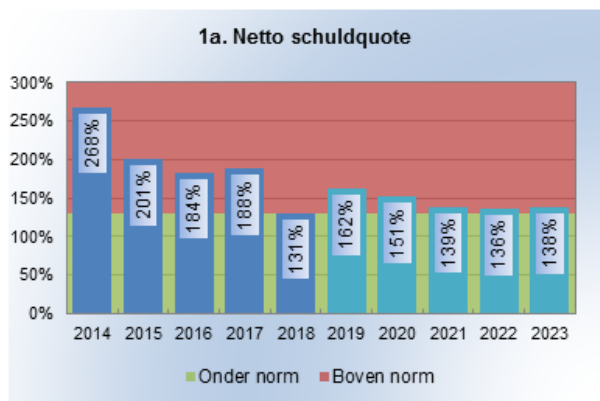
Netto schuld als aandeel van de inkomsten gecorrigeerd voor verstrekte leningen (dus exclusief de door de gemeente verstrekte leningen, zoals hypotheekleningen aan ambtenaren)

Solvabiliteit:

Het procentuele aandeel van het eigen vermogen op het totaal van het vermogen. Deze ratio geeft aan in hoeverre een organisatie aan de lange termijn financiële verplichtingen kan voldoen. Algemeen gehanteerde streefwaarde is minimaal 20% (eigen vermogen/totale vermogen), maar liever meer dan 30% (streefwaarde).

Grondexploitatie:

Het totaal van voorraad bouwgrond (in exploitatie genomen gronden en niet-in exploitatie genomen gronden) afgezet tegenover de inkomsten van de gemeente.

Kengetallen	Realisatie					Begroting		MJR		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto schuldquote	268%	201%	184%	188%	131%	162%	151%	139%	136%	138%
Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	230%	173%	165%	175%	175%	151%	142%	129%	127%	129%
Solvabiliteitsratio	15%	19%	20%	21%	23%	26%	24%	25%	25%	25%
Grondexploitatie	156%	87%	75%	67%	43%	48%	38%	19%	11%	8%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	1%
Gemeentelijke belastingcapaciteit	101%	101%	101%	103%	104%	105%	106%	105%	104%	103%

Toelichting financiële kengetallen

Toelichting

In deze begroting ontwikkelen de balansratio's zich op een vrij constant positief. In het meerjarenbeeld daalt de schuldquote verder door en stijgt de solvabiliteit. Dit heeft ondermeer te maken met de afbouwende voorraad bouwgrond en de toenemende inkomsten. De positieve ontwikkeling zal zich de komende jaren moeten bestendigen. Onze ambities gaan gepaard met investeringen, hierdoor zullen de balansratio's de komende jaren wellicht nog fluctueren voordat zij op of onder de normwaarde gaan uitkomen.

1a Netto schuldquote

De verbetering van de schuldquote wordt veroorzaakt door een daling van de omvang van de schuld (lang en kort). Deze ontwikkelt zich naar verwachting van € 220 miljoen in 2020 naar € 202 miljoen in 2023, door ondermeer een verdere verkleining van de grondvoorraad. Tegelijkertijd zien we, als gevolg van diverse investeringen, de materiële vaste activa oplopen waardoor de netto schuldquote zich niet nog sneller verbetert. In de noemer zijn de inkomsten van de gemeente gestegen van € 126 miljoen in 2019 naar € 137 miljoen vanaf 2020.

1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal geeft het effect aan als alle aan derden verstrekte leningen buiten beschouwing worden gelaten. In 2020 is dit verschil ca. 10% (152% versus 142%). De grootste component in de verstrekte leningen betreft de hypotheekleningen aan ambtenaren. De portefeuille is in enkele jaren flink gedaald en zal naar verwachting

de komende jaren niet snel verder dalen.

2 Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio heeft zich negatief ontwikkeld in de periode van 2011 (27%) tot 2013/2014 (15%) voornamelijk als gevolg van het treffen van de verliesvoorziening voor de grondexploitatie ten laste van de reserves. Na een stijging tot bijna 27% in 2019 als gevolg van het positieve jaarrekeningresultaat 2018, neemt de solvabiliteit enigszins af tot ruim 25% in 2020 en verwachten wij dat dit de komende jaren rond de 25% blijft.

3 Grondexploitatie

Dit kengetal is te lezen als een verbijzondering van de balansratio '1 Netto schuldquote'. In dit kengetal worden de bouwgronden (in exploitatie + niet in exploitatie) gedeeld door de totale inkomsten van de gemeente. Dit kengetal verbetert zich van 38% in 2020 naar 8% in 2023 vanwege de ontwikkeling van de voorraad bouwgrond: van € 51 miljoen in 2020 naar ca. € 11 miljoen in 2023.

4 Structurele exploitatieruimte

In deze begroting is ook de structurele exploitatieruimte procentueel weergegeven. Dit houdt rekening met het structurele resultaat (zie meerjarenprognose in de financiële begroting) en de structurele stortingen en onttrekkingen in de reserves.

5 Gemeentelijke belastingcapaciteit

De gemeentelijke belastingcapaciteit laat de ontwikkeling van de lokale belastingen en heffingen voor een gemiddeld gezin zien afgezet tegenover de gemiddelde belastingdruk van gemiddeld Nederland. Bij een score onder de 100% dan is de belastingdruk lager dan gemiddeld Nederland.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

3.1 Inleiding

Het onderhoud van de kapitaalgoederen legt een beslag op een aanzienlijk deel van de financiële middelen. Kapitaalgoederen zijn verdeeld naar de categorieën wegen, water en gebouwen. In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, de beheerplannen en de financiële consequenties.

In de beheerplannen legt de gemeenteraad de kaders vast voor de uitvoering van het onderhoud aan de kapitaalgoederen. Het niveau van het onderhoud en de kwaliteit van de kapitaalgoederen zijn bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Met de vaststelling van de programmabegroting machtigt de raad het college van burgemeester en wethouders om de uitgaven ten laste van de betreffende onderhoudsvoorzieningen te doen.

Deze voorzieningen worden gevuld door een jaarlijkse storting vanuit de diverse programma's. De kosten van het onderhoud worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

3.2 Wegen

Beleidskader

De gemeente heeft op dit moment ongeveer circa 4,1 miljoen m² aan wegen, fiets- en voetpaden in beheer en eigendom. De gemeente is, als wegbeheerder, verantwoordelijk voor deze verhardingen.

De, in mei 2016 door de gemeenteraad vastgestelde, beleidsvisie Beheer en Onderhoud wegen gemeente Barneveld 2017-2026 geeft hiervoor de juiste kaders. Vanaf de Kadernota 2017-2020 is het hieraan gerelateerde benodigde onderhoudsbudget opgenomen.

Kwaliteitsniveau verhardingen

Door de raad is besloten dat het totale verhardingsareaal binnen de gemeente dient te voldoen aan kwaliteitsniveau 'Basis'. Op dit moment kent het areaal aan asfaltverhardingen een onderhoudsachterstand. De huidige kwaliteit van de asfaltverhardingen is lager dan het ambitieniveau. Wel laat het kwaliteitsniveau, over de afgelopen jaren, een lichte stijgende lijn zien. De elementenverhardingen voldoen wel aan het ambitieniveau.

Jaarlijks wordt het kwaliteitsniveau bemeten middels een wegininspectie. De resultaten hiervan zijn opgenomen in de 'Rapportage kwaliteitsontwikkeling'. Deze rapportage wordt door het college vastgesteld en ter informatie verstrekt aan de raad.

Meerjarige onderhoudsplanung

De meerjarige onderhoudsplanung van het wegenonderhoud wordt jaarlijks geactualiseerd. Tevens schuift de planperiode een jaar door (van 2019-2023 naar 2020-2024). De meerjarige onderhoudsplanung van het wegenonderhoud vormt, samen met de planningen van de andere vakdisciplines, de input voor de integrale meerjarige planning.

Integrale meerjarige planning (IMP)

Een Integrale Meerjarige Planning (IMP) maakt vroegtijdige afstemming mogelijk, zodat er een stevige basis ontstaat voor het integraal, project- en planmatig werken. Om die reden is de ambitie om, op een zo kort mogelijke termijn, te komen tot een integraal (gedragen) meerjarige planning.

In 2019 zijn de eerste resultaten van de IMP ingezet bij het bepalen, prioriteren en plannen van de integrale projecten en andere werkzaamheden binnen het fysiek domein. Daarmee is de verkennende fase afgerond. In 2020 wordt een projectleider aangesteld met als taak de IMP verder te professionaliseren en te ontwikkelen.

Uitvoeringsplan wegonderhoud

Jaarlijks wordt een uitvoeringsplan opgesteld. Hierin zijn de onderhoudslocaties voor het komende jaar opgenomen, inclusief een financiële onderbouwing. Daarnaast wordt verslag gedaan van de resultaten van het voorgaande jaar. Het uitvoeringsplan wordt door het college vastgesteld en gaat ter kennisname naar de raad.

Contractvorm

Momenteel wordt een raambestek gebruikt als contractvorm met de aannemer die het wegonderhoud uitvoert. Dit houdt in dat vrijwel alle voorkomende onderhoudsmaatregelen in het bestek zijn opgenomen. In deze contractvorm is niet vastgesteld op welke wegen onderhoud wordt uitgevoerd. Daardoor is de gemeente vrij in het bepalen van de wegen waarop onderhoud wordt uitgevoerd en welke onderhoudsmaatregelen worden toegepast. Hierdoor heeft de gemeente een grote flexibiliteit om te anticiperen op ontwikkelingen, waardoor het wegenonderhoud efficiënter en effectiever wordt.

Voorziening groot onderhoud wegen

bedragen x € 1.000				
Voorziening Groot onderhoud wegen	Begroting 2020	MJR 2021	MJR 2022	MJR 2023
Stand per 1 januari	672	704	595	613
Toevoeging	3.532	2.391	2.518	2.761
Onttrekking	- 3.500	- 2.500	- 2.500	- 2.600
Stand per 31 december	704	595	613	774

3.3 Water

Beleidskader

Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) en vigerende beleidsplannen

Het GRP 2016-2019 is op 2 maart 2016 vastgesteld door de gemeenteraad. In het plan worden de activiteiten aangegeven, die nodig zijn om de doelstellingen van het GRP te verwezenlijken. Naast de kosten is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van de inkomsten, de rioolheffing.

In 2020 wordt een nieuw plan voorgelegd aan de gemeenteraad voor de volgende periode. Dit nieuwe plan moet passen in de structuur van de omgevingswet. In het nieuwe plan worden onderdelen van het vigerende waterplan (november 2005), grondwaterbeleidsplan (juli 2013) en hemelwaterplan (juli 2017) opgenomen en wordt rekening gehouden met nieuwe kaders van waterschap, provincie en rijk.

De uit het GRP 2016-2019 voortkomende maatregelen zijn opgenomen in een uitvoeringsplanung en in jaarplannen. Het jaarplan en de uitvoeringsplanung 2019 zijn in april 2019 door het college vastgesteld en ter kennisname aan de gemeenteraad aangeboden. Het uitvoeringsplan 2020 wordt in maart 2020 vastgesteld. 2020 is een zogenaamd overgangsjaar waarin de activiteiten uit het GRP 2016-2019 worden afgerond en waarin wordt gezien waar de aandacht de komende jaren naar toe zou moeten gaan. Eind 2020 wordt het

nieuwe Rioleringsplan ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Platform Water Vallei & Eem (PWVE).

Onder het motto 'Samen naar een duurzame afvalwaterketen' werken de 16 gemeenten in Vallei en Eem samen met Waterschap Vallei & Veluwe en drinkwaterbedrijf Vitens aan een doelmatige waterketen.

Met alle partners wordt gestreefd naar structurele jaarlijkse kostenverlaging van minimaal 12,7 miljoen euro ten opzichte van de prognose van 2010. Er wordt vanuit de samenwerking bekeken waar het beter en slimmer kan en waar de kwetsbaarheid binnen het waterbeheer kan worden verminderd. Onder andere met het Meten en monitoring Afvalwaterketen; doorontwikkeling naar vergelijken werkelijk - / gemeten systeemgedrag met berekend systeemgedrag uit rioolmodellen.

Wat steeds actueler en uitdagender wordt, zijn de gevolgen van klimaatverandering. Als gemeenten en waterschap ondervinden we daar steeds meer hinder van en bereiden we ons daar op voor. Hiertoe hebben zevenentwintig gemeenten, de provincies Gelderland en Utrecht, Vitens, Rijkswaterstaat én het Waterschap Vallei & Veluwe op 7 december 2017 het Regionaal Manifest Ruimtelijke Adaptatie ondertekend om in de regio samen met bedrijven en particulieren te werken aan een klimaatbestendige toekomst.

Medio 2019 is begonnen met het opstellen van een aanpast Parapluplan waarin de koers van het Platform en de daarvoor benodigde organisatie opnieuw wordt gezien met als doel ook de komende jaren toekomstbestendig te zijn. Daarnaast is een onderzoek uitgevoerd naar de gewenste governance van de uitvoeringsorganisatie (UVO). Afronding hiervan is voorzien eind 2019.

Financiële consequenties

De genoemde inkomsten en uitgaven komen overeen met de bedragen genoemd in het GRP 2016-2019. De meerjarenbegroting in het GRP geeft een prognose tot het jaar 2095, waarbij er vanuit wordt gegaan dat de voorziening voldoende op peil is om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren.

Tot 2018 is een egaliseriereserve gebruikt om de financiële lasten van het GRP te egaliseren. Vanaf 2019 wordt hiervoor - wegens gewijzigde BBV-regels- gebruik gemaakt van een voorziening. Hiervoor verwijzen wij u naar de Nota reserves en voorzieningen 2018.

Voorziening riolering GRP

bedragen x € 1.000				
Voorziening riolering GRP	Begroting 2020	MJR 2021	MJR 2022	MJR 2023
Stand per 1 januari	1.883	1.878	1.850	1.798
Toevoeging	4.591	4.660	4.730	4.801
Onttrekking	- 4.596	- 4.688	- 4.782	- 4.877
Stand per 31 december	1.878	1.850	1.798	1.721

3.4 Gebouwen

Beleidskader

De uitgangspunten voor de uitvoering van het planmatig onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen zijn opgenomen in de rapportage planmatig onderhoud 2019 - 2038. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke structurele onderhoudswerkzaamheden noodzakelijk zijn, gekoppeld aan de toekomstvisie voor het gebruik en het beheer van de gebouwen. Daarnaast zijn mutaties op het gebouwenbestand en de meest omvangrijke werkzaamheden toegelicht. Het efficiënt uitbesteden van planmatige onderhoudswerkzaamheden is een doorlopend aandachtspunt.

Door maatschappelijke en economische ontwikkelingen wordt er steeds meer gekeken naar de mogelijkheden van duurzame oplossingen binnen het vastgoed. Niet alleen bij nieuwbouw, maar juist bij bestaande bouw worden strengere eisen gesteld. Het opstellen van een duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) is een goed moment voor het beoordelen van de verduurzaming van het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. In plaats van het huidige MJOP uit te voeren, wordt een duurzame afweging en een aanpak per gebouwelement of installatie gemaakt. Hierbij wordt de impact op de exploitatiekosten, het milieu en de investering beoordeeld om te komen tot een DMJOP. Momenteel wordt inzichtelijk gemaakt welke investeringen de komende jaren benodigd zijn om het gemeentelijk ambitieniveau, ten aanzien van duurzaamheid en energiereducering, tot

uitvoering te brengen. In 2019 worden deze investeringen voor de komende jaren berekend, waarna besluitvorming door het college plaatsvindt.

De verdere professionalisering van de organisatie rondom Vastgoed wordt in 2020 voortgezet. Stapsgewijs worden kosten en inkomsten van vastgoed transparant en wordt het accommodatie- en vastgoedbeleid (aanbod) verder uitgewerkt.

Beheer en onderhoudsplan

Het meerjarig onderhoudsplan gebouwen wordt jaarlijks door het college vastgesteld. De gemeente Barneveld heeft ongeveer 85 gemeentelijke gebouwen waarop planmatig onderhoud plaatsvindt. Dit varieert van huisvesting van gemeentelijke diensten, kleedruimten op sportcomplexen, opstallen bij begraafplaatsen, monumentale kerktorens, parkeergarage Transferium Noord, brandweergarages, waaronder het hulpverleningscentrum tot overige eigendommen, zoals woningen.

De objecten worden periodiek geïnspecteerd op de onderhoudsconditie volgens de NEN 2767. De verwachting is dat er geen noemenswaardige kostenverhogende gebreken bij de objecten zullen worden geconstateerd. De huidige gemiddelde staat van onderhoud van de objecten is tenminste conditiescore 3; wat wil zeggen sober, maar doelmatig. Wel worden er op middellange termijn grotere uitgaven verwacht. Gelet op de huidige onderhoudsplanung zal de eerste 12 jaar de dotatie in de onderhoudsvoorziening voor bestaande gebouwen niet aangepast hoeven te worden. Op basis van mutaties in de accommodatie / objectenlijst, zoals nieuwbouw, sloop of aan/verkoop van accommodaties, kan het wel voorkomen dat de dotatie in de onderhoudsvoorziening aangepast moet worden.

Sinds 1 januari 2015 zijn de binnensportaccommodaties, zwembaden en de Veluwehal in exploitatie aan de firma Optisport overgedragen. Op basis van een overeengekomen demarcatielijst worden deze accommodaties planmatig door de gemeente Barneveld onderhouden.

Financieel verloop voorzieningen

De onttrekkingen komen overeen met de bedragen genoemd in het onderhoudsplan gebouwen 2019-2038. Op basis van deze meerjarenbegroting is de voorziening voldoende op peil om de benodigde maatregelen uit te kunnen voeren. Voorzien is dat vanaf 2020 de onttrekkingen oplopen, waarmee het bestaan van de voorziening gerechtvaardigd is.

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

bedragen x € 1.000				
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Begroting 2020	MJR 2021	MJR 2022	MJR 2023
Stand per 1 januari	2.421	2.463	2.505	2.547
Toevoeging	1.442	1.442	1.442	1.442
Onttrekking	- 1.400	- 1.400	- 1.400	- 1.400
Stand per 31 december	2.463	2.505	2.547	2.589

Onderhoud scholencomplexen

De gemeente participeert nog als verhuurder van de kinderopvang in het onderhoud van de scholencomplexen.

Daarnaast heeft de gemeente het onderhoud voor tijdelijke huisvesting, zoals de noodlokalen bij de Burgthof (Kleine Burgt).

Voorziening onderhoud primair onderwijs

bedragen x € 1.000				
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	Begroting 2020	MJR 2021	MJR 2022	MJR 2023
Stand per 1 januari	180	170	160	150
Toevoeging	-	-	-	-
Onttrekking	- 10	- 10	- 10	- 10
Stand per 31 december	170	160	150	140

Paragraaf 4 Financiering

4.1 Inleiding

Onder financiering wordt het aantrekken van geldleningen verstaan. Behalve voor investeringen wordt er geld aangetrokken (of uitgezet) voor de exploitatie. Als de inkomsten van de gemeente (vanuit de algemene uitkering en de belastingen) niet gelijk lopen met de uitgaven wordt er zogenaamd *kort geld* aangetrokken. Dit zijn geldleningen met een looptijd korter dan één jaar. In de meeste gevallen wordt een kasgeldlening met een looptijd van één of enkele maanden aangetrokken.

Conform het treasurystatuut worden in deze paragraaf de kansen en risico's rond financiering in beeld gebracht. Om de financieringsbehoefte zo goed mogelijk in te schatten wordt een liquiditeitsprognose gemaakt die periodiek wordt geactualiseerd.

4.2 Beleid

Algemeen

In 2018 is het treasurystatuut uit 2014 geactualiseerd. De actualisatie betroffen wijzigingen vanuit gewijzigde wet- en regelgeving en daarbij aan te sluiten bij de actuele inrichting van de treasury organisatie.

Een algemeen uitgangspunt voor de treasury is om het renterisico te beheersen en de rentekosten zo laag mogelijk te houden. Uiteraard passend binnen de kaders die in het treasurystatuut staan, die weer gebaseerd zijn op o.a. de Wet Fido.

Bij het aantrekken of uitzetten van geld is het van belang dat slechts beperkt risico wordt genomen bij het oversluiten (consolideren) van kasgeldleningen. Daarom worden vaste geldleningen voor (grote) investeringen aangetrokken op momenten dat de rente gunstig is en wordt het tijdelijk overschot aan liquide middelen zo beperkt mogelijk gehouden. De treasuryklankbordgroep overlegt periodiek en geeft mandaat voor het aantrekken van geldleningen. Voor het liquiditeitsbeheer zijn afspraken met de bank gemaakt voor het dagelijkse afkomen van overbodige saldi op de rekeningen couranten bij de bank.

4.3 Financiële aspecten

Financieringsbehoefte

In de onderstaande grafiek is het verwachte verloop van de liquiditeitspositie weergegeven. Begin 2019 wordt gestart met een financieringstekort van ca. € 15 miljoen. Gedurende het jaar 2019 fluctueert de financieringsbehoefte, maar zal richting jaareinde toenemen tot ca. € 20 miljoen (cumulatief). Voor een belangrijk deel zal dit kort gefinancierd worden in verband met de zeer lage stand van de korte rente (actueel rond de 0,0% tot -0,4%). Ook vanwege de te verwachten inkomende kasstroom vanuit de grondexploitaties.

Ontwikkeling financieringsbehoefte

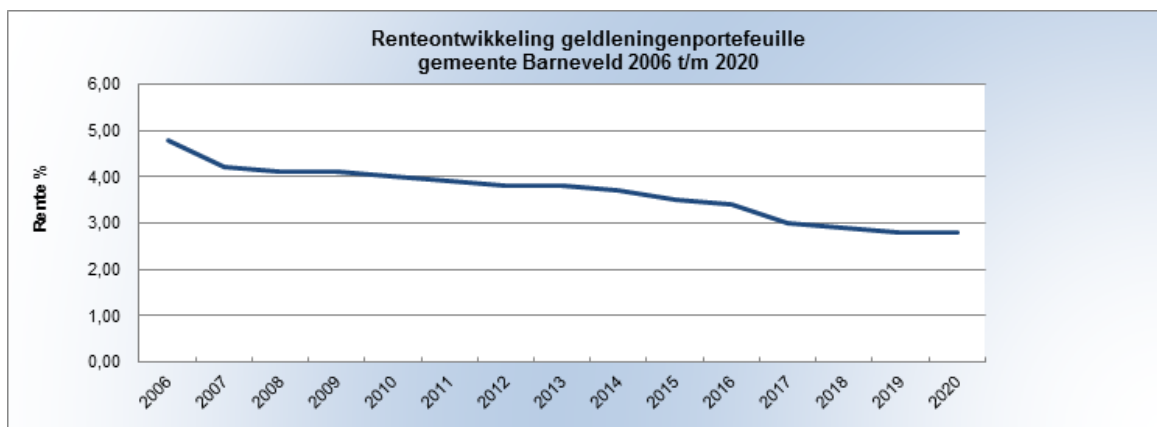
Renteontwikkeling / rentevisie

De rentevisie is gebaseerd op de actuele ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de renteprognose en berichtgeving van een aantal banken. In 2019 is er sprake van, net als voorgaande jaren, zeer lage rentequotes op de kapitaalmarkt. Ondanks de landelijk positieve economische ontwikkeling blijven de rentestanden aanhoudend laag. Dit is te verklaren door de onzekere tijden binnen en buiten de eurozone en het potentiële risico van recessie in eurolanden. De ECB heeft haar monetaire beleid onlangs weer verruimd en de ECB-rente verder verlaagd. Onze verwachtingen zijn dat de rente vooralsnog rond dit lage niveau aanhoudt. Een stijging van het renteniveau zal niet eerder dan in de tweede helft van 2020 gaan doorzetten.

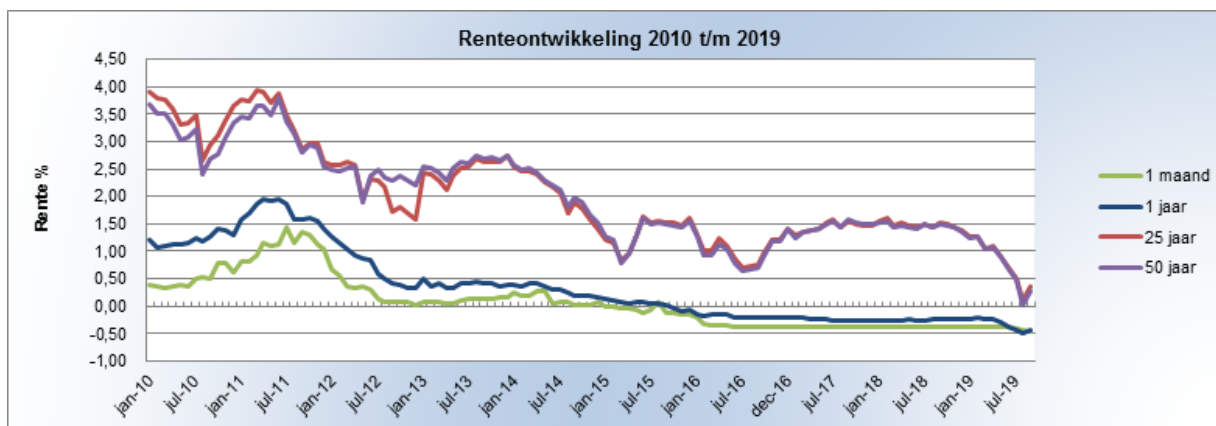
Het gemiddelde gewogen rentepercentage van de langlopende leningen zal in 2020 ca. 2,8% zijn op basis van de huidige leningenportefeuille en wordt ook als omslagrente gebruikte. In 2019 is hetzelfde percentage gehanteerd.

In de markt zijn momenteel zeer lage rentequotes voor leningen, waarbij er in sommige gevallen zelfs sprake is van negatieve rente. Onze leningenportefeuille is opgebouwd uit verschillende leningen die voor het overgrote deel in het verleden zijn afgesloten met veelal langere looptijden (bijv. 10, 15 tot zelfs 50 jaar). Dit betekent dat ons gemiddelde rentepercentage niet zo snel mee gaat met renteontwikkelingen in de markt, positief, danwel negatief. Daarbij komt dat wij een afnemende liquiditeitsbehoefte hebben vanwege een afnemende portefeuille met grondexploitaties. Per saldo betekent dit dat de ontwikkelingen vanuit de markt zich op de lange termijn vertalen in het gemiddelde rentepercentage van de gemeente.

Renteontwikkeling van de vaste leningportefeuille

Renteontwikkeling van de markt meerjarig

Financieringsbehoefte

bedragen x € 1.000

Financieringsbehoefte		Begroting 2020
Stand van de opgenomen leningen per 1 jan.		195.351
Aflossingen in de loop van het jaar		- 21.618
Aan te trekken nieuwe leningen		15.000
Stand van de opgenomen leningen per 31 dec.		188.733

4.4 Risicobeheer

In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm). Renterisico's kunnen ook met behulp van derivaten afgedekt worden, de gemeente Barneveld maakt hier geen gebruik van. Daarnaast kan nog sprake zijn van een kredietrisico van aan derden verstrekte leningen.

Renterisiconorm

Op grond van de Wet Fido is voor gemeenten de zogenaamde renterisiconorm ingesteld. Doel hiervan is, dat gemeenten hun leningenportefeuille zodanig spreiden, dat de renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid ingeval van herfinanciering en renteherziening van geldleningen. De renterisiconorm geeft een aanwijzing voor de gevoeligheid van de gemeente voor veranderingen in de rente.

De renterisiconorm wordt afgezet tegen de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen. De renterisiconorm bedraagt in 2020 € 29 miljoen en moet afgezet worden tegen onze aflossingen van bijna € 22 miljoen. Dit betekent dat onze gemeente in 2020 binnen de norm blijft. Desondanks zullen wij, zonodig, reeds in 2019 anticiperen door een gedeeltelijke herfinanciering van deze verplichte (toekomstige) aflossingen.

Kasgeldlimiet

Om het risico van kortlopende financiering te beperken is in de Wet Fido de kasgeldlimiet vastgesteld. De kasgeldlimiet is een vastgesteld percentage berekend over de lastenkant van de begroting. Zodra de kortlopende financiering (rekening-courant en kasgeldleningen) boven dit bedrag uitkomt dient de gemeente over te gaan tot consolidatie. De kortlopende schuld kan dan omgezet worden in een langlopende geldlening (zodat de rente alsnog komt 'vast te staan').

Het verwachte financieringstekort in 2020 loopt op tot ca. € 12 miljoen en blijft daarmee binnen de kasgeldlimiet van € 12 miljoen. Gedurende het jaar verwachten wij wel fluctuaties in de stand. Mede afhankelijk van het verwachte verloop van de financieringsbehoefte op middellange termijn en de rente ontwikkeling wordt het bedrag in 2020 (deels) geconsolideerd. In de begroting is gecalculeerd met een conservatief rentepercentage van 1,5% om aan nieuwe financieringsbehoefte te voldoen, daarmee loopt de gemeente slechts een beperkt risico. De huidige markt voor het kasgeld is dusdanig dat het lonend is om de kasgeldpositie niet overhaast te consolideren op de duurdere kapitaalmarkt. Door dagelijks de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt te monitoren kan, in geval van een stijgende rente, snel gehandeld worden.

Onderstaand is de berekening weergegeven van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

bedragen x € 1.000

Renterisiconorm		Begroting 2020
Omvang begroting 2020 (=grondslag)		142.830
Renterisiconorm (in % van de grondslag)		20%
Toegestane renterisiconorm		28.566

Kasgeldlimiet

bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet		Begroting 2020
Omvang begroting 2020 (=grondslag)		142.830
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)		8,5%
Toegestane kasgeldlimiet		12.141

4.5 Garantieverplichtingen

De gemeente verstrekt geen garanties, tenzij de gemeenteraad besluit om hiervan af te wijken. Dit kan zij doen om een publiek doel te dienen, waarbij aan randvoorwaarden wordt voldaan. De mogelijkheden om deze garanties af te geven, bepaald in wet Fido en het treasurystatuut, zijn beperkt. In 2010 is in de nota 'Garantstellingen' uitgewerkt welke beleidsregels hierbij gehanteerd worden.

Ontwikkeling garantstellingen

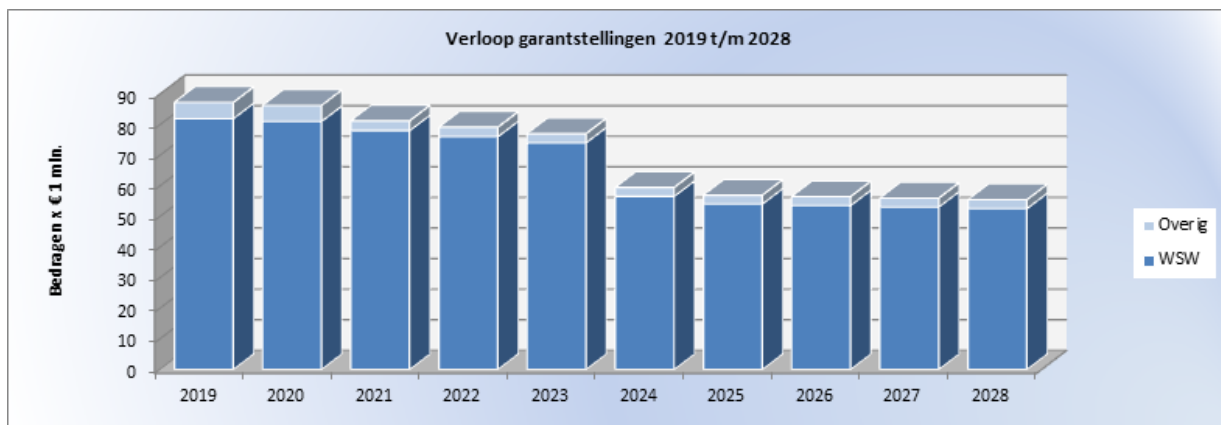
Per 2020 staat de gemeente Barneveld garant voor een bedrag van € 82 miljoen euro en zal de omvang hiervan gedurende het jaar aflopen naar € 80 miljoen. Deze daling wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de aflossingen op de garantstellingen WSW. Op een termijn van 5 jaar lopen 5 van de 12 garantstellingen af en heeft de staat van garantstellingen een omvang van ca. € 60 miljoen. Hierin is opgenomen de in 2019 verstrekte borgstellingen t.a.v. JFC en Voorthuizen duurzaam.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw

De achtervangpositie van de gemeente in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw vormt, samen met het aandeel van het Rijk, de derde zekerheid in de achtervangstructuur. De zekerstellingen zijn namelijk als volgt georganiseerd: de eerste zekerheid is de financiële middelen van de woningbouwcorporatie zelf. De tweede zekerheid bestaat uit de borgstellingreserve van het waarborgfonds. En als derde en laatste staan dus de overheden garant.

Onderstaand is in grafiekvorm het globale verloop van de garantstellingen weergegeven voor de komende jaren. Uiteraard is deze grafiek een momentopname, omdat (zeker vanuit de Waarborgfonds Sociale Woningbouw) de kans aanwezig is, dat er nieuwe garantstellingen zullen ontstaan.

Verloop garantstellingen

Paragraaf 5 Grondbeleid

5.1 Inleiding

In de huidige Nota Grondbeleid zijn de kaders gesteld waarbinnen de gemeente werkt. Actief en behoedzaam zijn daarin de kernbegrippen. De afgelopen jaren zijn belangrijke projecten verder ontwikkeld en in uitvoering genomen, zoals onder andere Harselaar Zuid, Thorbeckelaan Zuid (o.a. Midden NL hallen), De Burgt, Veller, Holzenbosch (o.a. Wikselarse Eng) en diverse inbreidingslocaties/herontwikkelingen (o.a. Valkhof en Schoutenstraat). Het grondbeleid is een belangrijk instrument bij het bereiken van doelstellingen die bij elk van de projecten in het kader van ruimtelijk en economisch beleid zijn geformuleerd. De projecten worden in verschillende vormen van samenwerking met marktpartijen tot uitvoering gebracht.

Er is sprake van economisch hoogconjunctuur en een grote vraag naar bouwgrond. Dat is duidelijk te merken aan het uitgiftetempo van gronden. Waar mogelijk zullen plannings (nog) meer naar voren worden gehaald om zodoende tijdig te voorzien in de toegenomen vraag. Een mogelijke tegenbeweging vormt de stikstofuitspraak van de Raad van State. Of en de mate waarin deze uitspraak effect heeft op de lopende grondexploitaties is punt van studie maar voornamelijk onbekend. Op moment van de begroting is in de lopende grondexploitaties hier nog geen rekening mee gehouden. Toch is het voorstelbaar dat enkele projecten hierdoor worden getroffen en prognoses (bijv. met betrekking tot voortgang en fasering) moeten worden

bijgesteld.

Het actieve maar behoedzame grondbeleid van de afgelopen jaren heeft de gemeente mogelijkheden verschaft om actief sturing te geven op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is de gemeente hierdoor gevoeliger voor economische ontwikkelingen. Als gevolg van deze ontwikkelingen heeft de gemeente zoals bekend in 2012 een voorziening getroffen voor de totale grondportefeuille van in totaal € 31,4 miljoen. Hiermee hebben we de grondexploitaties toekomstbestendig gemaakt. De totale omvang is de afgelopen jaren sterk afgenomen. Dit beeld zal in 2019 niet wijzigen. Via periodieke rapportages wordt regelmatig gerapporteerd over het verloop van deze voorziening op het niveau van de afzonderlijke complexen. De voorzieningen zullen tevens periodiek worden herzien op basis van bijgestelde actualisaties van de grondexploitaties. Bijstelling vindt minimaal één keer per jaar plaats. Met de totstandkoming van de MeerjarenPrognose Grondexploitaties (MPG) hebben wij sinds de jaarrekening 2015 een verdere stap gezet in de optimale beheersing en aansturing van de grondportefeuille van de gemeente.

Om sturing te kunnen geven aan de gewenste invulling van projecten en waar mogelijk te kunnen delen in de revenuen van ontwikkelingen, blijven eigen grondposities voor de gemeente van belang. Vanzelfsprekend wordt hierbij ook in deze tijd uiterste behoedzaamheid betracht. De baten en lasten van de grondexploitatie worden verantwoord onder programma 2 en 3 (respectievelijk Bedrijvigheid en Bereikbaarheid en Woon- en leefomgeving).

Het projectmatige karakter van de grondexploitatie is duidelijk afwijkend ten opzichte van de rest van de gemeentelijke exploitatie. De baten en lasten worden geactiveerd en hebben als zodanig geen invloed op het resultaat in het betreffende jaar. Deze activering wordt zichtbaar op de balans van de gemeente, onder 'voorraden'. Als complexen worden afgesloten dan worden de resultaten zichtbaar en verantwoord in de jaarrekening. Daarnaast is het mogelijk dat er tussentijds winstnemingen of verliezen worden genomen, voorafgaand aan het afsluiten van een project. Sinds 2018 worden prognoses hieromtrent per kwartaal gerapporteerd in de maandrapportages om deze, na gebleken realisatie, uiteindelijk op te nemen in de jaarrekening van de gemeente en deze te verantwoorden. Hiermee wordt beoogd dat reeds in een vroeg stadium zicht is op de financieringsbehoefte van de gemeente voor de komende periode.

5.2 Beleid

Zoals opgemerkt voert de gemeente op dit moment in alle projecten – in De Burgt via de CV – een actief maar behoedzaam grondbeleid.

Een actief grondbeleid betekent kort gezegd dat de gemeente de benodigde gronden verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. In dit beleid zijn een actief grondaankoopbeleid, het vestigen van het voorkeursrecht en het zo nodig toepassen van de onteigening de uitvoeringsinstrumenten. Conform het coalitieakkoord 2018-2022 (Dynamisch-Duurzaam-Verbonden) zetten wij blijvend in op de uitvoering van een actief woningbouwprogramma. Het concept faseren en doseren van woningbouwontwikkelingen wordt voortgezet. We onderzoeken of het aanbod voldoende aansluit bij de behoefte, waarbij we ook rekening houden met woningtrends. De resultaten worden meegenomen in de nieuwe Woonvisie Barneveld en doorvertaald naar de prestatieafspraken met Woningstichting Barneveld. In de komende periode zetten wij ook in op de huisvesting van kwetsbare groepen, starters en senioren met een accent op sociale huur en middeldure huur. We betrekken hierbij ook de demografische ontwikkelingen, inclusief de (toekomstige) vraag naar mantelzorgwoningen in en buiten de bebouwde kom. Jongeren en ouderen willen graag in de eigen gemeente kunnen blijven wonen; we bouwen primair om te voorzien in de eigen woningbehoefte.

Daarnaast richten we ons, als het om bedrijventerreinen gaat, gelet op de blijvende dynamiek en de vraag van de markt, op een versnelde ontwikkeling van de bedrijventerreinen Harselaar-Zuid Fase 1b, Voorthuizen (Verbindingsweg) en Stroe. Bovenstaande houdt tevens in een samenwerking met marktpartijen, daar waar dat gewenst c.q. noodzakelijk is. Randvoorwaarde bij dit beleid is dat zeer terughoudend wordt aangekocht in gebieden waarvoor nog geen bestemmingsplanprocedure is gestart, tenzij sprake is van een strategische noodzaak. Deze noodzaak dient achteraf expliciet aan de raad te worden verantwoord. Een actief grondbeleid maakt sturing door de gemeentelijke overheid van realisatie, de categorie woningen en de wijze van exploiteren van terreinen en gebouwen eenvoudiger. Bovendien is de mogelijkheid tot het verhalen van alle gemaakte kosten in dat geval beter mogelijk.

Bij een passief (= faciliterend) grondbeleid laat de gemeente de gewenste ruimtelijke ontwikkeling over aan de markt. Een actief grondbeleid maakt sturing door de gemeentelijke overheid van realisatie, de categorie woningen en de wijze van exploiteren van terreinen en gebouwen eenvoudiger. Bovendien is de mogelijkheid tot het verhalen van alle gemaakte kosten in dat geval beter mogelijk. Sinds 1 juli 2008 beschikt de gemeente op elk beleidsterrein, op het gebied van de ruimtelijke inrichting en de kwaliteit van realisatie, over een instrumentarium, waarbij ook een exploitatieplan als publiekrechtelijke basis voor kostenverhaal kan worden ingezet. Daarnaast is de nota bovenwijkse investeringen vastgesteld waardoor specifiek kostenverhaal voor dit type investeringen is geborgd in een beleidsdocument. Deze nota wordt periodiek geactualiseerd.

Sinds jaren hanteerde de gemeente onderstaande berekeningsmethodiek om de tussentijdse winst van de doorlopende grondexploitaties te bepalen:

- de opbrengsten van het complex overstijgen op de balansdatum de kosten;
- er dient hierbij rekening te worden gehouden met nog te maken kosten;
- het overblijvende saldo moet minstens € 50.000,- bedragen.

Een en ander is vastgelegd in het gemeentelijke grondbeleid. Inmiddels, per maart 2018, heeft de BBV de berekeningsmethode voor de tussentijdse winst nader omschreven. Hiermee is niet langer ruimte voor verschil in interpretatie. Deze methode wordt opgelegd, mede om de resultaten van gemeenten onderling vergelijkbaar te maken. De methode staat bekend als de 'percentage of completion' (POC)-methode. De tussentijdse winst wordt berekend door: gerealiseerde kosten/totale kosten te vermenigvuldigen met gerealiseerde opbrengsten/totale opbrengsten en deze fractie (%) te vermenigvuldigen met de geprognostiseerde eindwaarde (resultaat), voor zover sprake is van een winstgevend project. Volgens de BBV voldoet ook deze, voor Barneveld nieuwe, methode aan het 'voorzichtigheidsprincipe'.

Wanneer voor een, door ons, vastgesteld plan een verlies op eindwaarde wordt voorzien, wordt hiervoor direct een verliesvoorziening getroffen (het zogeheten voorzichtigheidsprincipe).

5.3 Financiële aspecten

Jaarlijks worden bij het opmaken van de jaarrekening en de meerjarenprognose grondexploitaties (MPG) de definitieve resultaten vanuit de grondexploitatie opgemaakt, verwerkt en vastgesteld. In de maandrapportages worden periodiek de te verwachten resultaten opgenomen. Op basis van de laatste inzichten, zoals gerapporteerd in september jongstleden, worden in 2019 onderstaande projecten (complexen) afgesloten. Omdat voor de verlieslatende projecten (thans Briellaerd Noord, Veller I en Schoutenstraat) reeds het volledige bedrag van het te verwachten verlies is opgenomen als (verlies)voorziening bij de jaarrekening 2018, is het verwacht resultaat de som van de winstgevende projecten. Deze is voor 2019 geprognostiseerd op €1,5 miljoen. Binnenkort, voorafgaand aan de besluitvorming inzake de jaarrekening 2019, zal op basis van nacalculatie en de actuele boekwaarden (geboekte kosten en opbrengsten) het definitieve eindresultaat van deze projecten in een separaat raadsvoorstel worden aangeboden aan de raad. Hierbij zal ook een voorstel worden gedaan voor de resultaatsbestemming.

In 2019 af te sluiten (afgesloten) en gereedgekomen projecten			
Complex (bouwgrond in exploitatie)	Eindwaarde	Beschikbare voorziening	Resultaat
800008 Briellaerd Noord	€ -968.978	€ 968.978	€ -
800010 Veller I	€ -3.087.847	€ 3.087.847	€ -
800012 Voorzieningenstrook Lunterseweg	€ 194.321	€ -	€ 194.321
800026 Harselaar-Driehoek West	€ 592.818	€ -	€ 592.818
800033 Puurveen	€ 22.592	€ -	€ 22.592
800036 Schoutenstraat	€ -948.161	€ 948.161	€ -
800079 Stroe VI	€ 715.003	€ -	€ 715.003
Subtotaal A : resultaat 2019 afgesloten gereedgekomen projecten			€ 1.524.734

Zoals aangekondigd in de 'meerjarenprognose grondexploitaties 2018' is er een aantal Fase 1 projecten waarvoor een uitwerking van functies, grondgebruik en programma ontbreekt. In onderstaande tabel zijn de projecten weergegeven waarvan de verwachting is dat deze benodigde invulling er in 2019 ook niet gaat komen. Middels een separaat raadsvoorstel zal binnenkort gevraagd worden om deze gronden niet langer te beschouwen als een lopende grondexploitatie maar deze toe te voegen aan materieel vast actief (MVA). Hierop kunnen dan geen kosten meer geboekt worden en zal daarover niet langer worden gerapporteerd. Hiermee is de ontwikkeling van deze gronden niet van de baan. Zodra uitgewerkte plannen

gereed zijn zal de raad alsdan gevraagd worden om hiermee in te stemmen en zal de bijbehorende grondexploitatie (opnieuw) worden geopend. De geboekte kosten op deze projecten zijn in alle gevallen lager dan de waardering van de gronden (die van warme bouwgrond of die past bij de huidige functie en bestemming) met uitzondering van de agrarische gronden aan de Puurveenseweg (4,5 hectare). Voor deze locatie moet volgens de BBV een (geringe) afwaardering plaatsvinden tot het niveau die daarbij past.

In 2019 tijdelijk af te sluiten projecten (overgang van BIE naar MVA)			
Complex (bouwgrond in exploitatie)	Eindwaarde	Beschikbare voorziening	Resultaat
800018 Herontwikkeling stortlocatie Hessenweg	€ -	€ -	€ -
800050 Herontwikkeling Scherpenzeelseweg	€ -	€ -	€ -
800061 Herontwikkeling Eendrachtstraat	€ -	€ -	€ -
800075 Herontwikkeling Lijsterstraat	€ -	€ -	€ -
800082 Herontwikkeling Zonnebloemstraat	€ -	€ -	€ -
800083 Puurveenseweg	€ -31.737	€ -	€ -31.737
Subtotaal B : resultaat 2019 tijdelijk af te sluiten projecten			€ -31.737

Daarnaast zijn er diverse projecten die voortvarend en met een batig saldo vorderen. Voor deze projecten geldt dat er tussentijds - voorafgaand aan het afsluiten - een winstneming wordt gedaan. Deze projecten zijn in onderstaande tabel weergegeven. Het resultaat is geprognoseerd op - afgerond- €4,8 miljoen. Deze zullen als onderdeel van de jaarrekening, nadat alle boekingen zijn verwerkt, worden genomen en verantwoord.

Eind 2019 (jaarrekening) tussentijds te nemen winst (doorlopende projecten)			
Complex (bouwgrond in exploitatie)			Resultaat
800024 Holzenbosch I			€ 1.069.869
800029 Harselaar Zuid Fase 1A			€ 3.101.524
800074 De Enk (Valkhof)			€ 505.824
800084 Wikselarse Eng (Holzenbosch III)			€ 164.046
Subtotaal C : tussentijdse winstnemingen 2019			€ 4.841.263

Ook de getroffen verliesvoorzieningen, zoals vastgesteld bij de jaarrekening 2018, zullen worden geactualiseerd. De geprognoseerde mutaties zijn in de onderstaande tabel samengevat. In een aantal gevallen kan deze naar beneden worden bijgesteld en valt het verschil tussen de getroffen voorziening en de geactualiseerde voorziening vrij. Bij het opmaken van de jaarrekening 2019 komen wij met een voorstel tot aanpassing van de voorzieningen, conform de lijn van de afgelopen jaren.

Eind 2019 (jaarrekening) aan te passen verliesvoorzieningen			
Complex (bouwgrond in exploitatie)	Eindwaarde	Beschikbare voorziening	Resultaat
800003 Thorbeckelaan Zuid	€ -328.418	€ 231.415	€ -97.003
800011 Veller II	€ -1.078.613	€ 1.381.913	€ 303.300
800020 Harselaar Centraal (Columbizpark)	€ -14.611.109	€ 14.639.715	€ 28.606
800044 Thorbeckelaan Noord	€ -407.408	€ 407.408	€ -
800045 Verbindingsweg	€ -3.894.433	€ 3.894.433	€ -
800047 Tolnegenweg	€ -1.017.389	€ 1.113.530	€ 96.141
800072 Wildzoom	€ -120.535	€ 247.146	€ 126.611
Subtotaal D : resultaat aan te passen verliesvoorzieningen 2019			€ 457.655

Het totale jaarresultaat voor de grondexploitaties over 2019 komt hiermee op een totaal bedrag van €6,8 miljoen (som van subtotaal A+B+C+D).

Totaal resultaat grondexploitaties 2019 (A+B+C+D)		€ 6.791.915
--	--	--------------------

In de loop van 2020 kunnen naar verwachting de hieronder genoemde projecten worden afgesloten. Hierbij wordt een positief resultaat verwacht van € 0,3 miljoen. Een doorkijk met betrekking tot tussentijdse winstnemingen en het actualiseren van de verliesvoorzieningen voor eind 2020 is niet opportuun. Hiervoor zijn er teveel onduidelijkheden en onzekerheden waardoor een prognose weinig waarde heeft.

In 2020 af te sluiten projecten			
Complex (bouwgrond in exploitatie)	Eindwaarde na aftrek tussentijdse winst(en)	Beschikbare voorziening	Resultaat
800011 Veller II	€ -1.078.613	€ 1.078.613	€ -
800020 Harselaar Centraal (Columbizpark)	€ -14.611.109	€ 14.611.109	€ -
800031 Harselaar West West	€ -44.038	€ -	€ -44.038
800072 Wildzoom	€ -120.535	€ 120.535	€ -
800074 De Enk (Valkhof)	€ 73.270	€ -	€ 73.270
800081 Achterveldseweg	€ 31.121	€ -	€ 31.121
800084 Wikselaaarse Eng (Holzenbosch III)	€ 287.535	€ -	€ 287.535
Totaal resultaat 2020			€ 347.888

We constateren een blijvende hoge verkoop van gronden (vergelijkbaar met vorig jaar). Zowel de woningbouw als de bedrijventerreinen laten een doorgaand herstel zien. In de begroting 2020 houden wij in het begrotingsresultaat geen rekening met de af te sluiten projecten. In de meerjarenbalans (paragraaf 2.6) houden wij, als toevoeging aan de reserves, rekening met 75% van het in 2019 te verwachten resultaat op de grondexploitatie op de af te sluiten projecten en tussentijdse winstnemingen.

5.4 Risicomanagement

In het kader van risicomanagement is een gemeentebreed weerstandsvermogen bepaald, waar de grondexploitatie onderdeel van uitmaken. Dit is opgenomen in paragraaf 2.

Twee keer per jaar wordt aan de hand van een herziene risico-inventarisatie het benodigde weerstandsvermogen bepaald. De risico's in de grondexploitatie vormen onderdeel van deze periodieke inventarisatie.

Bovendien stelt de MeerjarenPrognose Grondexploitatie (MPG) ons in staat om de grondportefeuille nog beter te sturen op zowel het niveau van de afzonderlijke complexen als op dat van de totale grondportefeuille.

5.5 Kaderstelling / beslispunten

Het grondbeleid is uitgewerkt in de Nota Grondbeleid. Dit beleid is door de raad op 14 december 2016 opnieuw vastgesteld. De gemeente voert een actief maar behoedzaam grondbeleid.

Kort daarvoor heeft de raad op 9 november 2016 de 'Kaders procesgang grondexploitatie 2016' vastgesteld. Hierin zijn de fasen van grondexploitatie beschreven alsmede het proces van vaststelling en hoe er geacteerd wordt bij een te verwachten onder- of overschrijding. Dit naar aanleiding van wijzigingen in het BBV – ingaande per 2016.

Samenvattend zijn er twee beslispunten die het college machtigen tot uitgaven:

1. Voorbereidingskredieten (Kaders Procesgang grondexploitatie 2016)

Het College wordt door de Raad gemandateerd om in het jaar 2020 voorbereidingskredieten in te stellen tot een maximum van € 500.000 per complex. Het gaat hierbij om complexen die op de nominatie staan om binnen korte tijd in exploitatie te worden genomen.

2. Strategische grondaankopen (Grondbeleid 2016)

Het College wordt door de Raad gemachtigd om in het jaar 2020 grond aan te kopen tot een bedrag van maximaal € 5 miljoen ten behoeve van strategische verwervingen buiten de in de Structuurvisie aangewezen zoekgebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen.

Overigens is het college, op grond van de gemeentewet (artikel 160), bevoegd tot het plegen van aankopen binnen de in de Structuurvisie aangewezen zoekgebieden voor woningbouw en bedrijventerreinen. In 2013 is de gemeente gaan werken met de maandrapportage als onderdeel van de P&C cyclus. In deze maandrapportage wordt tevens over de grondexploitatie gerapporteerd. Ook is in deze rapportage het verwachte resultaat op eindwaarde (kader) per grondexploitatie vermeld. Deze eindwaarden betreffen de door de raad vastgestelde grondexploitatie.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

6.1 Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in derde rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én waarmee financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen dienen een publiek belang. De raad ziet erop toe dat de verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen in de programma's. De functie van de paragraaf verbonden partijen is dat inzicht te bieden.

Definities

Verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Als geen sprake is van bestuurlijke zeggenschap, worden eventuele risico's in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Financieel belang: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Als de financiële relatie uitsluitend bestaat uit inkomens- en/of vermogensoverdrachten (subsidies), is geen sprake van een financieel belang. Deze relaties worden niet in deze paragraaf beschreven. Als daartoe vanuit de kaderstellende rol aanleiding is, worden deze relaties direct bij de programma's beschreven.

Als er sprake is van financiële risico's, dan worden deze in de paragraaf weerstandsvermogen beschreven.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:

1. Publiekrechtelijk: de gemeenschappelijke regeling. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;
2. Privaatrechtelijk: rechtspersoon, zoals een vennootschap (BV, NV of CV), stichting en vereniging.

6.2 Beleid

De gemeente wil de beoogde doelen, zoals geformuleerd in Kadernota en Programmabegroting, optimaal realiseren. In de meeste gevallen betekent dit dat de gemeente zelfstandig taken en resultaten kan realiseren. In een aantal gevallen is samenwerking met derden zinvol.

De gemeente kan een relatie met een verbonden partij aangaan, indien de voordelen van de samenwerking opwegen tegen de nadelen. Mogelijke voor- en nadelen van verbonden partijen staan beschreven in de nota 'Verbonden Partijen' (2018).

De visie en kaders van verbonden partijen moeten geen harnas zijn, maar een werkbaar en helder instrument. De afweging van voor- en nadelen is tenslotte slechts beperkt in cijfers uit te drukken. De beoordeling en weging van factoren is iets dat bij elke verbonden partij opnieuw zorgvuldig dient te gebeuren. Voor het aangaan van een verbonden partij zijn kaders in de nota 'Verbonden Partijen' geformuleerd.

6.3 Verbonden partijen

Inzicht in verbonden partijen

Om het college en de raad te ondersteunen bij de besturing, rangschikken we onze verbonden partijen bij elke programmabegroting en jaarverslaggeving naar de volgende 3 relevante criteria:

- zeggenschap – de mate waarin de gemeente Barneveld een reële of verwaarloosbare invloed heeft op de verbonden partij (het gaat hierbij niet zozeer om een hard percentage);
- beleidsintensiteit – de mate waarin sprake is veel en/of veranderende beleidskaders;

Reële zeggenschap		Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
	Financieel belang/risico/kans: Laag	O-Gen Parkeerservice Regio de Vallei	Regio Food Valley
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	GBO MTB OddV PPS de Burgt	VGGM
Verwaarloosbare zeggenschap		Beleidsintensiteit: Laag	Beleidsintensiteit: Hoog
	Financieel belang/risico/kans: Laag	Alliander BNG Leisurelands Veluws Bosbrand Comité	
	Financieel belang/risico/kans: Hoog	SVn	

Verbonden partijen ingedeeld naar zeggenschap, beleidsintensiteit en financieel belang/risico/kans

De volgende mutaties ten opzichte van de vorige rapportage (jaarverslaggeving 2017) zijn in het overzicht verwerkt:

- Per verbonden partij is waar mogelijk informatie opgenomen over het verwachte eigen en vreemd vermogen alsmede het begrote financiële resultaat voor 2019.
- Per verbonden partij zijn de ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2019 benoemd. Ook is het financieel belang bijgewerkt. Waar nodig zijn risico's of overige teksten geactualiseerd.

De gemeente Barneveld is per september 2018 verbonden aan onderstaande organisaties, in volgorde van de vier programma's.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Realisatie van bovengemeentelijke en/of specialistische taken zoals opgedragen in de Wet veiligheidsregio's en de Wet Publieke Gezondheid en zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en/of overdrachtsovereenkomst.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	In de begroting 2020 zijn de volgende beleidswijzigingen opgenomen: Vastgesteld beleid na opstellen van de begroting 2019: - Intensivering van bevolkingszorg - Rijksvaccinatieprogramma Ambities volgend op gewijzigde wet- en regelgeving: - Omgevingswet - Nieuwe meldkamer Oost Nederland Ambities uit nog niet vastgesteld beleid: - Versterking afdeling Onderzoek, Informatie en Advies Daarnaast is een compensatie van de loon- en prijsbijstelling verwerkt in overeenstemming met de vastgestelde systematiek. Dit bedrag is opgenomen in de begroting.

Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Begroot resultaat: nihil want begroting is in evenwicht. EV: Algemene reserve € 1,5 miljoen. Bestemde reserves € 5,9 miljoen. VV: Leningen € 10 miljoen. Voorzieningen € 3,3 miljoen.
Risico's en weerstandsvermogen	Weerstandsvermogen in de vorm van algemene bedrijfsreserve is laag. Dat is een bewuste keuze. Bij problemen valt de gemeenschappelijke regeling terug op de deelnemers.
Programma	1. Participatie en Ondersteuning 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	1.2 Sociale en vitale samenleving 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	3.2.1. Wet Veiligheidsregio's en Besluit Veiligheidsregio's.
Beslissingsbevoegd orgaan	College van B&W (gemeenteraad kan zienswijze indienen).
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (de medewerkers die de JGZ 0-4 jaar uitvoeren (consultatiebureau) en van Veilig Thuis zijn ondergebracht in een stichting).
Bestuurlijk belang	Portefeuillehouders Openbare orde & veiligheid en Volksgezondheid zitten in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling en het stichtingsbestuur.
Financieel belang	De bijdrage 2020 is begroot op € 3,6 miljoen voor het deel brandweer en rampenbestrijding en € 1,9 miljoen voor het deel volksgezondheid/GGD.
Contracteinde	Onze relatie met de VGGM is een verplichte op grond van de wet. De regeling wordt opgeheven wanneer ter vergadering van het algemeen bestuur blijkt dat colleges van ten minste twee-derde van de deelnemende gemeenten tot opheffing hebben besloten.

Coöperatie Parkeerservice UA

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ondersteuning bij het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van parkeerbeleid, zonder winstoogmerk; De deelnemende gemeenten (leden) zorgen samen voor inkoopkracht, schaalvoordeel en bundeling van kennis.
Ontwikkelingen & Beleidsvoornemens 2020	De ontwikkeling van de organisatie is in 2018 ingezet. Ondanks goede intenties is deze ontwikkeling in 2019 nog niet geheel afgerond. De verdere digitalisering van de parkeerbeheerproducten en betaalmogelijkheden (zogenaamde gemakmaatregelen) staat voor 2020 op de agenda met de aankoop van een nieuw digitaal parkeerrechtensysteem.
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	In de Kaderbrief 2020 heeft ParkeerService opgenomen dat de begroting ook in 2020 sluitend is, zoals in 2019.
Risico's en weerstandsvermogen	Uitgangspunt voor ParkeerService is om kostendekkend te opereren. Er wordt gewerkt met een jaarlijks geupdate uitvoeringsovereenkomst.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (inclusief goede bereikbaarheid) en bieden van parkeergelegenheid
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid Deelname als lid van de coöperatie (alleen gemeenten kunnen lid worden).
Bestuurlijk belang	Wethouder vertegenwoordigt gemeente in de Algemene Ledenvergadering

Financieel belang	Verwachte bijdrage 2020 is circa € 230.000 exclusief het onderhoud apparatuur van straatparkeren en slagboomterreinen (afsluiten raamcontract) en exclusief nacalculatie geleverde diensten (begroot in GVVP) of als gevolg van schadeherstel (naar verwachting lager dan € 45.000).
Contracteinde	Het lidmaatschap van de coöperatie duurt doorgaans 5 jaar en loopt tot 31-12-2021. Tussentijdse uittreding is mogelijk, er is dan sprake van een nader te berekenen vergoeding van de beheerskosten voor ParkeerService.

Leisurelands

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het op een maatschappelijk en economisch verantwoorde wijze aanbieden van een recreatief aanbod dat past bij de eisen en wensen van de recreant.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	De onderneming verder verduurzamen, het verbeteren van de kwaliteit van het aanbod en daardoor het marktaandeel vergroten.
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Het eigen vermogen van de holding bedraagt per 31-12-2016 € 56.279.000 (2015 -> € 55.004.000, 2014 -> 52.383.000, 2013 € 49.903.000). Het eigen vermogen is in 2018 gegroeid naar € 57.556.000. Resultaat in 2017 was € 1.277.000.
Risico's en weerstandsvermogen	Niet van toepassing
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	Gemeenteraad
Overgedragen bevoegdheden	College treedt namens raad op bij aandeelhoudersvergaderingen e.d.
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Bestuurlijk belang	Via aandeelhouderschap
Financieel belang	De gemeente Barneveld heeft op basis van haar inwoneraantal 4,6% van de aandelen in bezit met een intrinsieke waarde van € 1,6 miljoen.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. De "lock-up" periode waarin de aandelen niet vervreemdt konden worden is per 1 januari 2015 afgelopen.

Gebiedscoöperatie O-gen

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het verbinden van maatschappelijke organisaties, overheden, terreineigenaren, ondernemers, bedrijven en particulieren om samen te werken aan een sterk, vitaal en gezond buitengebied in de in de Gelderse Vallei, Heuvelrug en Kromme Rijnstreek. Om zo innovaties tot stand te brengen, de economie te stimuleren en ons gebied aantrekkelijk te maken om te wonen, te werken en te ondernemen. O-gen is een kennisnetwerk, waar tevens projecten worden gefaciliteerd en georganiseerd, onder meer in opdracht van de (FoodValley-)gemeenten.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	- Organiseren en faciliteren Stuurgroep / ledenwerkgroep Vrijkomende Agrarische Bebouwing - Participatie in Ambtelijk Overleg RO FoodValley - Organisatie leden-gebiedsexcursies en netwerk-/ontwikkelingsbijeenkomsten - Inzet voor projecten als opdrachtnemer, i.c. betreft dat onder meer: * coördinatie/projectleiding ondernemersbegeleiding agrariërs * secretariaat Spiegelgroep Salentein en hosting 'Salentein-loket'

Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Schatting op basis van cijfers 2018: Geschat eigen vermogen 2020 - € 1.100.000 Geschat vreemd vermogen 2020 - € 1.100.000 Geschat financieel resultaat - € 0,=
Risico's en weerstandvermogen	In theorie kunnen de leden van O-gen tot een democratisch besluit komen waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan. Gezien de historie van de samenwerking is dat niet waarschijnlijk en de gemeente kan in dat geval besluiten niet aan het betreffende project deel te nemen en in het uiterste geval het lidmaatschap op te zeggen. Dit geeft geen financieel risico, omdat deelname aan projecten waar de gemeente Barneveld niet achter kan staan, niet verplicht is.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat (incl. goede bereikbaarheid) 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College. Binnen O-gen is sprake van een vrijwillige samenwerking van de leden.
Overgedragen bevoegdheden	n.v.t.
Juridische vorm	Coöperatie
Bestuurlijk belang	Geen direct bestuurlijk belang (wethouder De Kruijf zit namens Regio FoodValley in Gebiedsraad)
Financieel belang	Bijdrage voor 2020 € 20.000
Contracteinde	Het lidmaatschap van de gebiedscoöperatie is jaarlijks opzegbaar

P

Gemeente Barneveld Ontwikkeling

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Participeren in gebiedsontwikkelingen
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	Instandhouding t.b.v. in ieder geval nog deelgebied Woudse Erven I van de Burgt.
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	De huidige berekeningen laten een te verwachten positief resultaat zien op de grondexploitaties van Woudse Erven I.
Risico's en weerstandvermogen	GBO is 100% "dochter" van gemeente en dient slechts als hulpstructuur tot participatie. Voor de financiële risico's heeft de gemeente een voorziening getroffen welke jaarlijks muteert op basis van de resultaten van GBO BV.
Programma	2. Bedrijvigheid en Bereikbaarheid 3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	Ontwikkelen wijk De Burgt tot in ieder geval Woudse Erven I
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	De aandeelhoudersrechten binnen GBO worden uitgeoefend door het college. Bestuur wordt op dit moment gevormd door wethouders De Kruijf en Van Daalen. Ex-wethouder Tijmens is eveneens bestuurslid van GBO gebleven.
Overgedragen bevoegdheden	Geen. Het betreft participatie in een privaatrechtelijke context.
Juridische vorm	Besloten vennootschap waarbij alle aandelen berusten bij de gemeente.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder en bestuurder

Financieel belang	De gemeente heeft een geldlening uitstaan op GBO BV. Deze is grotendeels afgelost. Er staat nog voor € 0,4 miljoen uit. Daarnaast heeft de gemeente kosten middels een rekening courant verhouding met GBO BV voorgeschoten. Deze vordering op GBO BV is momenteel € 2,1 miljoen. Over beide bedragen wordt een rente in rekening gebracht aan GBO BV. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 90.000; hiervan is € 18.151 geplaatst en vol gestort. Voor de financiële resultaten wordt binnen de gemeente een voorziening aangehouden die jaarlijks muteert met het vaststellen van de jaarrekening van GBO BV.
Contracteinde	Na afronding van Woudse Erven I van de woonwijk De Burgt.

PPS De Burgt

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Ontwikkeling van nieuwbouwwijk De Burgt
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	Afronding deel gebied Eilanden-Oost. Opstart ontwikkeling resterende deelgebieden.
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	De resultaten van PPS de Burgt komen terug in het uiteindelijke resultaat van GBO BV. De huidige grondexploitatie De Burgt laat een positief resultaat zien.
Risico's en weerstandsvermogen	Vertraging in realisering woningen, inclusief middengebiet, dat niet in eigendom bij de CV De Burgt is.
Programma	3. Leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)
Indicator(en)	3.1.1. Toename woningen in goedkope/middeldure/dure sector, % goedkope nieuwe woningen en % senioren voor senioren 3.1.2 Toename woningvoorraad
Beslissingsbevoegd orgaan	Vaststelling bestemmingsplan: raad Zeggenschap in rechtspersonen: college via GBO BV
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Besloten vennootschap / commanditaire vennootschap
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder en bestuurder van de beherende vennoten
Financieel belang	De gemeente heeft geen direct financieel belang. Het financiële belang - deelnemingen en verstrekte leningen - loopt via GBO BV. De financiële resultaten vertalen zich jaarlijks in de jaarrekening van GBO BV.
Contracteinde	Na afronding van woonwijk De Burgt.

Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor de verbetering van de kwaliteit van de volkshuisvesting en de gebouwde omgeving in brede zin. Doelstelling wordt nagestreefd door het verstrekken van leningen. Gemeente heeft via SVn lopen: - garantstelling Woningstichting Barneveld. - VROM Starterslening - Duurzaamheidslening/Toekomstbestendig wonen
--	---

Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	Inzet zal zijn dat we de starterslening continueren, gezien de vraag vanuit de samenleving, met name gericht op starters die willen kopen. Gaat om maximaal 30 revolverende leningen per jaar. De duurzaamheidslening /Toekomstbestendig wonen (verduurzaming, asbest, woningaanpassing) zal ook doorgaan in 2020. De garantstelling WsB loopt verder af, vanwege het aflossingsschema, ons aandeel wordt hier dus steeds kleiner in.
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Op basis van maximaal 30 nieuwe startersleningen is na aftrek van gelden die revolverend terugvloeien door aflossingen, additioneel een budget van € 500.000 nodig. Door de uitbreiding van de duurzaamheidsregeling in 2019 met Toekomstbestendig Wonen (waarvoor in 2019 een krediet van € 4 miljoen euro beschikbaar is gesteld voor meerdere jaargangen) is voor 2020 geen aanvullend budget noodzakelijk.
Risico's en weerstandsvermogen	Het risico dat we lopen is dat huishoudens hun lening niet kunnen aflossen. Het risico dat de leninghouder niet aflost dan wel geen rente betaalt is reëel. De eerste hypotheek en de Starterslening voldoen echter beide aan de voorwaarden van NHG. SVn betaalt de 10% eigen risico die NHG op de geldverstrekker verhaalt. Daarmee is de terugbetaling van de voorfinanciering van de gemeente gedekt.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief); toegang koopwoningmarkt voor starters en verduurzaming woningvoorraad
Indicator(en)	3.1.1.Toename woningen in goedkope sector, % goedkope nieuwe woningen
Beslissingsbevoegd orgaan	Gemeenteraad
Overgedragen bevoegdheden	Toetsing financiële gegevens bij aanvragen om Starterslening en duurzaamheidslening/toekomstbestendig wonen. Uitkeren van door gemeente toegewezen Starterslening en Duurzaamheidslening.
Juridische vorm	Stichting
Bestuurlijk belang	Lidmaatschap van gemeente
Financieel belang	Het saldo van de uitstaande duurzaamheids- en startersleningen is naar verwachting per eind 2019 totaal € 4,4 miljoen voor Starters- en Duurzaamheidsleningen, waarvan ruim € 2,4 miljoen voor circa 350 startersleningen en € 1,9 miljoen voor 325 duurzaamheidsleningen. In 2019 is er (ten opzichte van 2018) door een groter aantal huishoudens extra afgelost op beide leningen. Door de sterke toename van met name het aantal nieuwe duurzaamheidsleningen is het saldo van beide leningen iets gestegen (van € 4,1 naar € 4,4 miljoen). Garantstelling van € 0,578 miljoen voor Woningstichting Barneveld (stand eind 2019). Dit bedrag daalt jaarlijks.
Contracteinde	De overeenkomst is voor onbepaalde tijd. De opzegtermijn is 1 jaar, tenzij anders wordt overeengekomen.

Veluws Bosbrand Comité

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het voorkomen, beperken en bestrijden van bos- en natuurbranden op de Veluwe door vroegtijdige ontdekking uit de lucht. Het verrichten van alle verdere werkzaamheden, die met het vorenstaande verband houden.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	Op basis van het gemiddelde van de afgelopen 7 jaar is het aantal vluchtdagen voor 2020 vastgesteld op 13.

Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	n.v.t. (maakt deel uit van de begroting VGGM).
Risico's en weerstandsvermogen	Als er meer vluchten zijn ten gevolge van langere droogte met hoge indexwaarden, worden de meerkosten via de deelnemende gemeenten verrekend.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Stichtingsvorm vanuit overheidsbelang.
Bestuurlijk belang	Aansluiting via kanalen Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.
Financieel belang	De bijdrage in de exploitatielasten voor 2020 is opgenomen in de bijdrage van de VGGM.
Contracteinde	Er is geen contracteinde vastgesteld.

Regio de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Door de oprichting van de Regio Foodvalley is de regio De Vallei als intergemeentelijk samenwerkingsverband grotendeels overbodig geworden en zou kunnen worden opgeheven. De regio wordt nog uitsluitend in stand gehouden voor de contractuele verplichtingen van de 5 deelnemende gemeente in de regio De Vallei (de Gelderse gemeenten in de regio FoodValley) met betrekking tot de verwerking van huishoudelijk afval door ARN. Gelet op het overgebleven takenpakket van de Regio Vallei zal DB regio De Vallei onderzoeken of er een lichtere samenwerkingsvorm - in plaats van de huidige GR-regeling - kan worden ingevoerd. Regio De Vallei blijft wel contractpartner van ARN Weurt.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	Het bestuur van regio De Vallei heeft d.d. 17 april 2019 ingestemd met de verkoop van de aandelen in ARN Weurt, de vuilverbrander van huishoudelijk restafval, voor een bedrag van € 1.020.185. De verkoop van de aandelen levert de gemeente Barneveld een bedrag op van € 202.684,06. Hiervan wordt een bedrag van € 176.000 (na afboeking van de boekwaarde voor deelname in het aandelenkapitaal van ARN Weurt van € 27.000) toegevoegd aan de incidentele begrotingsruimte 2019. Het onderzoek naar de lichtere samenwerkingsvorm moet duidelijkheid bieden over de toekomst van regio De Vallei. Dit onderzoekstraject leidt mogelijk tot frictiekosten. De huidige hoogte van de Algemene Reserve Regio De Vallei is vooralsnog voldoende. Een extra dotatie door de regiogemeenten aan de Algemene Reserve moet niet geheel worden uitgesloten. Na afronding van dit onderzoek vindt nadere besluitvorming plaats over het contractbeheer voor de verwerking van huishoudelijk afval. Afhankelijk daarvan wordt bepaald of de gemeenschappelijke regeling Regio De Vallei kan worden opgeheven.
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Eigen vermogen € 438.714 vreemd vermogen € 374.869 Begroot resultaat nihil.
Risico's en weerstandsvermogen	Gelet op de beperkte taakstelling van de regionale samenwerking is het risico beperkt. De regio heeft een risicofonds van € 125.000

Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College en raad
Overgedragen bevoegdheden	Ja, vaststelling bijdrage deelnemende gemeenten
Juridische vorm	Door raad ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging van college en raad in resp. DB en AB
Financieel belang	Bijdrage Barneveld 2020 aan Regio De Vallei € 15.327
Contracteinde	Ultimo 2020. In de GR is voorzien in de mogelijkheid van uittreding. Daartoe moet het college een uittredingsplan opstellen en de regio moet worden gecompenseerd voor het nadeel dat de andere deelnemende gemeenten lijden door het uittreden van een lid. De raad moet het uittredingsplan goedkeuren.

Omgevingsdienst de Vallei

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	De Omgevingsdienst de Vallei (OddV) voert voor de gemeente de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht uit met als doel een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	De OddV is een uitvoeringsdienst, die primair tot taak heeft om voor de gemeente de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving uit te voeren overeenkomstig het jaarlijks door het college vast te stellen uitvoeringsprogramma.
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Het geprognosticeerd eigen vermogen is op 1-1-2020 € 600.000 en op 31-12-2020 € 463.000 Vreemd vermogen wordt niet verwacht. Het begrote financiële resultaat bedraagt € 0.
Risico's en weerstandsvermogen	Bij de oprichting van de OddV is gekozen om geen weerstandsvermogen op te nemen bij de inbreng door de latende organisaties, maar te bepalen dat de OddV zelf weerstandsvermogen opbouwt.
Programma	3. Woon- en leefomgeving
Doelstelling(en)	3.2 Aantrekkelijke leefomgeving
Indicator(en)	geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in het bestuur (burgemeester J.W.A. van Dijk).
Financieel belang	Bijdrage 2020 is € 3.611.156.
Contracteinde	In de Gemeenschappelijke Regeling OddV (GR) is opgenomen dat uittreding onder voorwaarden mogelijk is, op zijn vroegst 5 jaar na inwerkingtreding van de GR.

Muziektheater Barneveld

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Het beschikbaar stellen van vastgoed om openbaar toegankelijke culturele voorstellingen en evenementen mogelijk te maken.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	Op 27 september 2017 heeft de gemeenteraad ingestemd met een wijziging van de organisatiestructuur rond het theater. MTB BV wordt geplaatst tussen de gemeente en Schaffelaartheater BV. Met ingang van 1 januari 2018 wordt het subsidie voor de instandhouding van het theater verstrekt via MTB BV.
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	MTB BV heeft per 31-12-2017 een eigen vermogenspositie van € 53mln en bestaat uit het geplaatste aandelenkapitaal en loopt af naar mate het gebouw afgeschreven wordt. MTB BV heeft geen langlopende schulden. Het verwachte resultaat, exclusief afschrijvingen, is nihil.
Risico's en weerstandsvermogen	MTB BV heeft één huurder, te weten Schaffelaartheater BV. De mate waarin de huurder zijn huur kan betalen is een risico. MTB BV beschikt over een liquiditeitsbuffer bedoeld voor onderhoud van het vastgoed en zo nodig voor liquiditeitssteun aan de huurder.
Programma	3. Leefbaarheid
Doelstelling(en)	3.3 Adequate voorzieningen
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College
Overgedragen bevoegdheden	Het onderhoud van het vastgoed en de doorbetaling van subsidie aan Schaffelaartheater BV en toezicht op Schaffelaartheater zijn overgedragen aan MTB BV
Juridische vorm	Besloten vennootschap
Bestuurlijk belang	College van B&W is samen met Stichting Fonds 1845 eigenaar van het theatergebouw. Beiden maken deel uit van de Algemene vergadering van aandeelhouders MTB BV.
Financieel belang	Deelneming in geplaatst maatschappelijk kapitaal van € 7,2 miljoen. Het aandeel van de gemeente is 78,25%. De exploitatie van het Muziektheater is in handen van MTB BV. De theaterproductie is in handen van Schaffelaartheater BV.
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Het aandelenkapitaal zou vervreemd kunnen worden. In dat geval dienen de aandelen eerst aan de medeaandeelhouders te worden aangeboden.

Regio FoodValley

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Een regio zijn, die de belangen en ontwikkelingskansen van het gebied in relatie tot de Agenda Food Valley 2020 krachtig onder de aandacht kan brengen van belangrijke spelers op diverse terreinen.
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	De regio bevindt zich in een doorontwikkeling, waarbij de aandacht van rijk en provincie groter wordt en daarmee nieuwe mogelijkheden om de ambities waar te maken. Het bestuur herijkt de rol en positie van de regio in relatie tot de triple helix partners en start met het opstellen van een nieuwe strategische agenda. Daarbinnen wordt ook de capaciteit van de uitvoeringsorganisatie en de huisvesting van het regiokantoor heroverwogen.
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Eigen vermogen € 1.790.280. (inclusie bestemmingsreserve mobiliteitsfonds); vreemd vermogen € 2.463.172. Het begrote financiële resultaat is nihil.
Risico's en weerstandsvermogen	De regio beschikt over een toereikende algemene reserve om eventueel risico's op te vangen.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.1 Bestuur
Indicator(en)	Geen
Beslissingsbevoegd orgaan	College

Overgedragen bevoegdheden	Geen
Juridische vorm	Door college ingesteld openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Bestuurlijk belang	Ja, vertegenwoordigd in het bestuur
Financieel belang	De bijdrage in 2019 bedraagt € 182.000. (exclusief bijdrageValleihopper), op basis van een bedrag van € 3,17 per inwoner exclusief projecten.
Contracteinde	Het samenwerkingsverband is aangegaan voor onbepaalde tijd. In de GR is voorzien in de mogelijkheid van uittreding. Daartoe moet het college een uittredingsplan opstellen en de regio moet worden gecompenseerd voor het nadeel dat de andere deelnemende gemeenten lijden door het uittreden van een lid. De raad moet het uittredingsplan goedkeuren.

BNG Bank

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Lage tarieven, dividend en overige bancaire faciliteiten
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	Met financiering het ondersteunen van klanten om hun duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren. Het rapporteren over de klimaatimpact van de financieringen en het formuleren van actieplannen die bijdragen aan een vermindering van de uitstoot van CO ₂ is een strategisch speerpunt. Daarnaast het proactief inspelen op klantbehoeftes en optimale klantbediening door verdere digitalisering van processen
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Over het eerste halfjaar 2019 daalde de nettowinst in de verslagperiode met 38% naar EUR 128 miljoen. Het renteresultaat over 2020 zal naar verwachting uitkomen binnen een bandbreedte van EUR 400 tot EUR 440 miljoen. Door de volatiliteit op de financiële markten is het niet mogelijk een gefundeerde uitspraak te doen over de ongerealiseerde resultaten binnen het resultaat financiële transacties. Vooral daarom acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst over 2020.
Risico's en weerstandsvermogen	De Common Equity Tier 1-ratio en de Tier 1-ratio van de bank bleven nagenoeg onveranderd op 32% respectievelijk 38%. Door de toename van het balanstotaal daalde de leverage ratio van de bank ten opzichte van ultimo 2018 naar 3,4% (dit is boven de Europese minimums van 3%). In mei zijn de aanpassingen van de Europese regelgeving inzake kapitaalvereisten gepubliceerd. De belangrijkste wijziging voor BNG bank is dat promotional loans uitgesloten mogen worden van de berekening van de leverage ratio. Hierdoor zal vanaf medio 2021 de leverage ratio van de bank naar verwachting minimaal verdubbelen.
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	4.3 Algemene dekkingsmiddelen
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	College van B&W
Overgedragen bevoegdheden	n.v.t.
Juridische vorm	Naamloze vennootschap
Bestuurlijk belang	Stemrecht door college
Financieel belang	24.570 aandelen van een totaal van 55.690.720 aandelen, i.c. 0,04%. Het te verwachten dividend in 2020 bedraagt € 50.000
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Onder voorwaarden zou het aandelenbezit vervreemd kunnen worden.

Visie, meerjarig kader en doelstellingen	Zorgen voor een betrouwbaar en bestendig netwerk t.b.v. transport energie
Ontwikkelingen & beleidsvoornemens 2020	Alliander zet zich in voor een betrouwbare energievoorziening om wonen, werken en reizen ook in de toekomst mogelijk te maken. Daarom onderzoekt en ontplooit Alliander nieuwe bedrijfsactiviteiten, om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het nieuwe energiesysteem.
Voor 2020 verwachte eigen & vreemd vermogen en begrote financiële resultaat	Per 30-6-2019 bedraagt het eigen vermogen € 4,1 miljard van de € 8,8 miljard aan totale activa. H1 2019 laten een resultaat na belastingen zien van € 121 miljoen voordelig.
Risico's en weerstandsvermogen	Solvabiliteit per 30-6-2019: 46%
Programma	4. Bestuur en interne dienstverlening
Doelstelling(en)	n.v.t.
Indicator(en)	n.v.t.
Beslissingsbevoegd orgaan	Raad
Overgedragen bevoegdheden	College treedt namens raad op bij aandeelhoudersvergaderingen e.d.
Juridische vorm	NV
Bestuurlijk belang	Ja via aandeelhouderschap
Financieel belang	557.962 aandelen in bezit. Het te verwachten dividend in 2020 bedraagt € 500.000
Contracteinde	Als aandeelhouder is er geen sprake van een gespecificeerde contractduur. Onder voorwaarden zou het aandelenbezit vervreemd kunnen worden.

Bijlagen

Bijlage 1. Reserves en voorzieningen

Overzicht reserves

bedragen x € 1.000				
Reserves	Saldo 1-1-2020	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve				
Reserve Algemene reserve	30.822		- 2.935	27.887
Totaal Algemene reserve	30.822	-	- 2.935	27.887
Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)				
Reserve Bovenformatieven	559	375	- 663	271
Reserve Co-financiering Food Valley	224		- 63	161
Reserve bovenwijkse voorzieningen	8.913			8.913
Reserve Evenementenhal	75		- 75	-
Reserve Verkeersmaatregelen	1.074		- 200	874
Reserve Sociaal Domein	1.000		- 500	500
Reserve precariobelasting (opheffen per 31/12/'19)				
Totaal Bestemmings reserve (bestedingsfunctie)	11.845	375	- 1.501	10.719
Bestemmings reserve (inkomensfunctie)				
Reserve Nuon gelden (bespaarde rente)	27.979			27.979
Reserve egalisatiefonds rentedoorbelasting grondexploitatie	1.117		- 609	508
Totaal Bestemmings reserve (inkomensfunctie)	29.096	-	- 609	28.487
Bestemmings reserve (lasten activa)				
Reserve Kapitaallasten	15.906		- 1.000	14.906
Totaal Bestemmings reserve (lasten activa)	15.906	-	- 1.000	14.906
Totaal	87.669	375	- 6.045	81.999

Toelichting

In het overzicht van het verloop van de reserves zien we de verwachte stand per 1-1-2020, de mutaties en de verwachte stand per 31-12-2020.

In de stand per 1-1-2020 zijn de mutaties in 2019 verwerkt, inclusief:

- de toevoeging van het jaarrekeningresultaat 2018 ad € 15,4 miljoen (conform besluitvorming jaarverslaggeving 2018);
- de onttrekking van de algemene reserve ad € 20 miljoen ten gunste aan het stamkapitaal, zijnde de reserve Nuon gelden (conform besluitvorming Kadernota 2020);
- de toevoeging van het saldo van de reserve Precariobelasting ad € 7,8 miljoen aan de algemene reserve (vooruitlopend op het besluit bij deze Programmabegroting).

Overzicht voorzieningen

bedragen x € 1.000				
Voorzieningen	Saldo 1-1-2020	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2020
Voorzieningen (egalisatie lasten)				
Voorziening Groot onderhoud wegen	672	3.532	- 3.800	404
Voorziening Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.421	1.442	- 1.400	2.463
Voorziening Onderhoud primair onderwijs	180	-	- 10	170
Voorziening ontwikkelingsfonds platteland	594	88	- 60	622
Totaal Voorzieningen (egalisatie lasten)	3.867	5.062	- 5.270	3.659
Voorzieningen (verplichting risicos)				
Voorziening De Burgt	1.258			1.258
Voorziening WAO	290	120	- 100	310
Voorziening Permar	459		- 200	259
Voorziening afwaardering activa	229		- 229	-
Voorziening Bovenwijkse investeringen	5.760	-	-	5.760
Totaal Voorzieningen (verplichting risicos)	7.996	120	- 529	7.587
Voorzieningen (egalisatie lasten heffingen)				
Egalisatievoorziening riolering VGRP	1.883		- 5	1.878
Totaal Voorzieningen (egalisatie lasten heffingen)	1.883	-	- 5	1.878
Totaal	13.746	5.182	- 5.804	13.124

Bijlage 2. Beleidstoevoegingen 2020-2023

Structurele beleidstoevoegingen

bedragen x € 1.000

Beleids­toevoegingen Structureel	Beleids­toevoegingen				Meerjarenraming			
	Termijn		Jaar		Investering		Jaren	
			bruto	netto	2020	2021	2022	2023
1. Participatie en ondersteuning			-	-	- 251	- 50	- 50	-
Activiteiten ter voorkoming van relatiebreuken c.q. het beperken van de gevolgen ervan	2019-2020				- 25			
Stimuleringsregeling sportieve en culturele initiatieven (in brede zin)	2019-2021				- 50	- 25		
Teamleider Sociaal domein	2020				- 99			
Suite sociale regie	2020				- 52			
Stelpost Maatschappelijke zorg o.a. aanpak verwarde personen; uitvoering manifest waardig ouder worden	2020-2022				- 25	- 25	- 50	
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid			29.171	9.633	- 287	- 124	- 522	- 32
Dorpspromotie	2020				- 35			
Upgrade centrumgebieden (incl. stationsgebied)	2021						- 150	
Bovenwijkse investeringen								
Barneveld Noord	20	2018-2020	11.900	3.570	- 103	- 52		

Holzenbosch II en III	20	2018-2019	5.700	1.710	- 102			
Thorbeckelaan Noord	20	2020-2022	6.310	1.893		- 32	- 32	- 32
Verbindingsweg	20	2018-2019	3.960	1.188	- 33			
OW Harselaar Zuid naar Baron van Nagelstr.: wegvak 6b	20	2019	101	72	- 4			
Uitvoeringsprogramma GVVP	15	2020	600	600		- 40		
Uitvoeringsprogramma GVVP	15	2021	600	600			- 40	
Verhoging budget klompenpaden		2020			- 10			
Verkeersmaatregelen Voorthuizen		2021	pm	pm				
<i>Stelpost Infrastructurele maatregelen</i> o.a. westelijke rondweg; ongelijkvloerse spoorse doorsnijding Nijkerkerweg; fietsverbindingen		2022					- 300	
3. Woon- en leefomgeving			18.167	18.167	- 408	- 533	- 711	- 273
Transparante info over waardevolle bomen(structuren)		2020			- 10			
Huisvesting primair onderwijs 2020	40	2020	3.125	3.125		- 78		
Huisvesting primair onderwijs 2021	40	2021	4.146	4.146			- 154	
Huisvesting primair onderwijs 2022	40	2022	5.332	5.332				- 126
Huisvesting primair onderwijs 2023	40	2023	1.620	1.620				
Gymlokalen Van Lodenstein College	33	2020	2.376	2.376		- 76		
<u>Sportcomplexen</u>								
Roeleneng		2020	435	435		- 7		
Overbeek		2022	75	75			- 4	
Grondaankoop sportpark overbeek		2022	33	33				
(a) Accommodatie voor diverse sportactiviteiten	40	2022	615	615				- 15
Ledverlichting sportparken	25	2020	410	410		- 16		
Toekomstbestendige buurthuizen, - kamers, dorps- huizen (incl. huisvesting voedselbank)		2021	pm	pm			- 140	
Drainage en uitbreiding de Plantage (kredieten verleend)		2021					- 120	
Intensivering groot onderhoud wegen incl. areaal uitbreiding		2017-2023			- 243	- 243	- 243	- 138
Digitaal stelsel Omgevingswet		2020			- 18	- 63		6
Auteursrechten beeldbank gemeentearchief		2020			- 37			
<i>Stelpost Opgave duurzaamheid</i> o.a. regionale voedselvisie en circulaire economie; asbestdaken; CO2 prestatieladder; Energieloketten					- 100	- 50	- 50	
4. Bestuur en interne dienstverlening			-	-	- 25	- 40	- 130	-
Wijk- en gebiedsregisseur (ondersteuning wijken en dorpen)		2022					- 80	
Realisatie organisatievisie en organisatiewikkeling		2022				pm	- 50	pm
Office365 (incl. veiligheidsmaatregelen)		2020-2021			- 10	- 40		
<i>Stelpost Overig</i> o.a. dorpsplannen; verbinding station-kampstraat-nieuwstra dienstverlening					- 15			
Totaal structurele beleidstoevoegingen			47.338	27.800	- 971	- 747	- 1.413	- 305

Incidentele beleidstoevoegingen

bedragen x € 1.000

Beleidsstoevoegingen Incidenteel	Beleidsstoevoegingen				Meerjarenraming			
	Termijn	Jaar	Investering		Jaren			
			bruto	netto	2020	2021	2022	2023
1. Participatie en ondersteuning			-	-	- 500	- 500	- 242	-
Transformatie en innovatieprojecten Jeugdhulp/WMO/particip		2019-2022			- 500	- 500	- 242	
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid			-	-	- 564	- 314	- 29	- 29
Barneveld tomorrow		2018-2021			- 35	- 35		

Citymarketing - marketing en promotie	2018-2020		- 50			
Innovatieregeling	2019-2021		- 25	- 25		
Dorpsevenementen	2019-2021		- 25	- 25		
Fietsparkeermaatregelen Kapteijnstraat - dekking reserve ve	2020		pm			
Parkeerproblematiek in de kernen - dekking reserve verkeers	2020		pm			
Poultry expertise centre	2020-2023		- 29	- 29	- 29	- 29
Barneveldse techniek opleiding	2020		- 200			
Uitvoeringsprogramma GVVP - planvoorbereiding *	2020-2021		- 200	- 200		
3. Woon- en leefomgeving		-	-	- 3.504	- 1.011	- 848 - 7
Huisvesting onderwijs 2020			- 100			
Huisvesting onderwijs 2021						
Huisvesting onderwijs 2022					- 500	
Huisvesting onderwijs 2023						
Stimulering vergroening schoolpleinen	2019-2021		- 20	- 20		
Intensivering groot onderhoud wegen	2017-2021	-	- 1.500	- 116		
Uitvoering Manifest Gezonde leefomgeving **	2018-2021		- 23	- 8		
Toekomstbest. Recreatiesector - vitale vakantieparken **	2018-2021		-	-		
Toekomstbest. Veehouderij **	2018-2021		- 30	- 30		
Vrijkomende Agrarische Bebouwing	2018-2021		PM			
Aanpak ondermijning	2019-2021		- 85	- 85		
Vorbereiding omgevingswet	2019-2021		- 150	- 25		
Pilot woningabonnement	2020		- 90			
CO-2 prestatieladder	2020		- 200			
Projectleiding warmtevisie	pm		pm			
Digitaal stelsel omgevingswet	2020-2023		- 144	- 92	- 13	- 7
Projecten OddV	2020		- 251			
Extra plancapaciteit	2018-2021		pm			
Opstellen (updaten) strategische visie	2020		- 100			
75jaar bevrijding	2020		- 25			
Pluimveemuseum	2021			- 200		
Wijziging IBS/GGZ	2020-2022		- 35	- 35	- 35	
Kosten opruimen drugsdumping	2020		pm			
Renovatie asfaltpaden begraafplaatsen	2020		- 288			
Regiodeal Foodvalley	2019-2022		- 400	- 400	- 300	
(n) Groene slinger Voorthuizen (Zuidelijke koppelaar)	2020		- 63			
<i>* deze beleidstoevoegingen worden naast de weergegeven lasten gedeeltelijk bekostigd uit het Ontwikkelingsfonds platteland (€75.000) en reserve regio Foodvalley (€ 188.000) voor de jaren 2019 tm 2021</i>						
4. Bestuur en interne dienstverlening		-	-	- 1.160	- 980	- 980 -
Digitalisering naar 2020	2018-2020		- 80			
Basisregistratie ondergrond	2019-2022		- 30	- 30	- 30	
Dienstverlening	2020-2022		- 375	- 375	- 375	
Realisatie huisvestingsvisie	2020		- 100pm			
Organisatie ontwikkeling	2020-2022		- 500	- 500	- 500	
Implementatie rechtmatigheidsverklaring	2020-2022		- 75	- 75	- 75	
Incidentele beleidstoevoegingen programma's		-	-	- 5.728	- 2.805	- 2.099 - 36

Bijlage 3. Berekening EMU-saldo

EMU saldo

				bedragen x € 1.000				
Berekening EMU-saldo via exploitatie en balans (volgens EMU-enquête)				Begroting 2019	Begroting 2020	MJR 2021	MJR 2022	MJR 2023
1.	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).		- 5.135	- 5.922	1.451	1.092	541
2.	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa		5.980	5.480	5.230	7.230	4.480
3.	(+)	Mutatie voorzieningen		- 989	- 646	-	- 200	- 200

4.	(-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	- 6.000	- 10.000	- 25.000	- 12.000	- 3.000
5.	(-)	Boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	-	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo			- 6.104	- 2.048	21.221	5.662	- 1.139

Bijlage 4. Overzicht programma's en producten

Programma 1

bedragen x € 1.000

1. Participatie en ondersteuning			Begroting 2020		
			Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten					
1.1 Zelfredzame inwoners			- 9.946	1.231	- 8.715
111 Lokaal onderwijsbeleid			- 3.780	1.211	- 2.570
6159 Lokaal onderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		- 18	3	- 15
6163 Leerlingenvervoer	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		- 1.477	11	- 1.466
6164 Uitvoeren van de leerplicht	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		- 377	61	- 316
6165 Onderwijsachterstanden	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		- 1.833	1.135	- 698
6168 Educatie en Beroepsonderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		14	-	14
6178 Gebouwen Peuterspeelzaalwerk	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		- 90	-	- 90
112 Reïntegratie			- 1.431	20	- 1.411
6140 Stimulering werkgelegenheid	6.5 Arbeidsparticipatie		- 84		- 84
6143 Re-integratie	6.5 Arbeidsparticipatie		- 1.347	20	- 1.327
113 Maatschappelijke zorg			- 4.735	-	- 4.735
6147 Maatschappelijke dienstverlening	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		- 587	-	- 587
6149 Ondersteuning vrijwilligerswerk en mantelzorg	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		- 569		- 569
6146 Maatschappelijk Werk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		- 828		- 828
6148 Welzijnswerk inwoners met beperkingen	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		- 2.414		- 2.414
6227 Schulddienstverlening	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		- 337		- 337
1.2 Sociale en vitale samenleving			- 6.441	-	- 6.441
121 Sportstimulering			- 270		- 270
6169 Sportbeleid en stimulering	5.1 Sportbeleid en activering		- 270		- 270
122 Sociaal-cultureel werk			- 1.534	-	- 1.534
6144 Sociaal-cultureel werk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		- 644	-	- 644
6179 Jeugd- en jongerenwerk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		- 890	-	- 890
6183 Wijkverenigingen	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		-		-
123 Volksgezondheid en preventie			- 4.637		- 4.637
6150 Volksgezondheid	7.1 Volksgezondheid		- 1.258		- 1.258
6180 Jeugdgezondheidszorg	7.1 Volksgezondheid		- 1.346		- 1.346
6181 Preventief jeugdbeleid	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		- 2.034		- 2.034
1.3 Gemeentelijk vangnet			- 44.987	10.809	- 34.178
131 Inkomensvoorziening			- 10.365	7.937	- 2.428
6137 Bijstandsverlening	6.3 Inkomensregelingen		- 8.791	7.597	- 1.193
6138 Bijstandverlening aan zelfstandigen	6.3 Inkomensregelingen		- 618	335	- 283
6139 Bijzondere bijstand & minimaregelingen	6.3 Inkomensregelingen		- 956	5	- 951
132 Voorzieningen inwoners met beperking			- 34.622	2.872	- 31.750
6142 WRV voorzieningen	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)		- 1.698	26	- 1.672
6145 Sociale werkvoorziening	6.4 Begeleide participatie		- 3.273	448	- 2.825
6212 Wmo vangnetvoorziening pgb	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		- 559		- 559
6213 Wmo vangnetvoorziening natura	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		- 7.578	2.200	- 5.378
6214 Eigen bijdrage vangnetvoorzieningen	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		-	199	199
6216 Jeugd vangnetvoorziening PGB	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-		- 945		- 945
6217 Jeugd vangnetvoorziening natura	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-		- 20.568	-	- 20.568
Saldo van baten en lasten			- 61.374	12.040	- 49.334
Resultaat			- 61.374	12.040	- 49.334

Programma 2

bedragen x € 1.000

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid			Begroting 2020		
			Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten					
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat			- 1.445		- 1.445
211 Promotie economie			- 1.445		- 1.445

6008 Bevordering toerisme	3.4 Economische promotie	- 281		- 281
6012 Promotie economische bedrijvigheid	3.4 Economische promotie	- 1.163		- 1.163
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden		- 149	47	- 102
221 Economisch structuurbeleid		- 149	47	- 102
6092 Evenementen/volksfeesten	3.4 Economische promotie	- 25	4	- 21
6114 Warenmarkten	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 49		- 49
6115 Exploitatie markthal	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 75		- 75
6116 Opbrengsten warenmarkt	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		43	43
222 Grondexploitatie bedrijventerreinen		-	-	-
6201 Grondexploitatie bedrijventerreinen	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-
2.3 Bereikbaarheid		- 3.584	981	- 2.603
231 Verkeer		- 3.052	-	- 3.052
6058 Verkeer beleid en maatregelen	2.1 Verkeer en vervoer	- 3.052	-	- 3.052
232 Parkeren		- 532	981	449
6013 Parkeertoezicht	1.2 Openbare orde en veiligheid	- 89		- 89
6015 Opbrengst parkeerboetes	0.63 Parkeerbelasting		100	100
6059 Parkeren Transferium	2.2 Parkeren	- 122		- 122
6061 Parkeren	2.2 Parkeren	- 321		- 321
6062 Opbrengst parkeergelden	0.63 Parkeerbelasting	-	881	881
Saldo van baten en lasten		- 5.177	1.027	- 4.149
Resultaat		- 5.177	1.027	- 4.149

Programma 3

bedragen x € 1.000

3. Woon- en leefomgeving	Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten			
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	- 359	3	- 357
311 Volkshuisvesting	- 359	3	- 357
6069 Volkshuisvesting	- 287	-	- 287
6141 Huisvesting statushouders	- 20	-	- 20
6151 Urgentiecommissie woningzoekenden Barneveld	- 52	3	- 50
312 Grondexploitatie woningen	-	-	-
6053 Grondexploitatie woningen	-	-	-
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 33.588	15.539	- 18.048
321 Veiligheid	- 5.187	149	- 5.038
6010 Uitvoering bijzondere wetten	- 222	87	- 135
6044 Regionale aangelegenheden	- 3.703	25	- 3.678
6045 AED netwerk	- 6		- 6
6049 Beheer en onderhoud gebouw brandweer	- 198		- 198
6011 Veiligheid en toezicht	- 1.058	37	- 1.021
322 Groen	- 3.382	15	- 3.367
6074 Groen algemeen	- 857	-	- 857
6075 Bomen	- 470	15	- 455
6076 Beplanting	- 1.285		- 1.285
6089 Straatmeubilair	- 88	-	- 88
6101 Wijkbeheer	- 70		- 70
6129 Gazon	- 215		- 215
6130 Ruw gras en bermen	- 396		- 396
323 Begraven	- 707	854	147
6052 Uitvaartcentrum	- 3	-	- 3
6078 Opbrengsten grafrechten		854	854
6080 Kosten begraafplaatsen	- 644		- 644
6125 Tractie begraafplaatsen	- 60		- 60
324 Afvalinzameling en -verwerking	- 5.245	6.998	1.753
6102 Afval algemeen	- 653		- 653
6104 Restafval	- 1.310	1	- 1.309
6105 Groente-, fruit- en tuinafval	- 300	-	- 300
6106 Grofvuil	- 17	2	- 15
6107 Glas	- 8	35	27
6108 Textiel	- 1	2	2
6109 Regeling inzameling oud papier	- 142	150	8
6110 Wit- en bruingoed en oud ijzer	-	100	100
6111 Klein chemisch afval	- 24	3	- 22

6112 Milieustraat	7.3 Afval	- 950	4	- 946
6117 Opbrengst afvalstoffenheffing	7.3 Afval	- 155	6.085	5.930
6118 Inzameling kunststof verpakkingsmateriaal	7.3 Afval	- 887	617	- 271
6121 Garage en wagenpark	7.3 Afval	- 256		- 256
6122 Tractie afvalverwerking	7.3 Afval	- 543	-	- 543
325 Riolering & water		- 3.554	4.649	1.095
6060 Beleid Riolering en Water	7.2 Riolering	- 303	-	- 303
6077 Sloten, vijvers en watergangen	7.2 Riolering	- 210		- 210
6093 Rioolonderhoud	7.2 Riolering	- 2.327	7	- 2.320
6094 Rioolaansluitingen	7.2 Riolering	- 68	50	- 18
6095 Drukriolering	7.2 Riolering	- 546	-	- 546
6100 Opbrengst rioolheffing	7.2 Riolering		4.591	4.591
6124 Tractie riool	7.2 Riolering	- 79		- 79
6096 Riolering algemeen incl. openbare toiletten	7.2 Riolering	- 20	1	- 19
326 Milieu & ruimtelijke ordening		- 7.972	2.816	- 5.156
6057 Landmeten	8.1 Ruimtelijke ordening	- 102	-	- 102
6065 Vergunningen Wabo	8.3 Wonen en bouwen	- 3.799		- 3.799
6067 Leges vergunningen wabo	8.3 Wonen en bouwen		1.966	1.966
6068 Algemeen milieubeleid	7.4 Milieubeheer	- 951	-	- 951
6070 Bezwaar en beroep omgevingsrecht	8.3 Wonen en bouwen	- 178		- 178
6071 Juridische handhaving omgevingsrecht	8.1 Ruimtelijke ordening	- 40		- 40
6072 Bestemmingsplannen	8.1 Ruimtelijke ordening	- 2.834	850	- 1.984
6113 Bestrijding ongedierte	7.4 Milieubeheer	- 68		- 68
327 Wegen		- 6.663	58	- 6.605
6081 Openbare verlichting	2.1 Verkeer en vervoer	- 567	47	- 520
6088 Verkeersmeubilair	2.1 Verkeer en vervoer	- 234	5	- 228
6090 Verkeersregelinstallaties	2.1 Verkeer en vervoer	- 39		- 39
6098 Gladheidsbestrijding	2.1 Verkeer en vervoer	- 199	5	- 194
6128 Tractie wegen	2.1 Verkeer en vervoer	- 251		- 251
6134 Belijning en figuratie	2.1 Verkeer en vervoer	- 55		- 55
6082 Onderhoud wegen (voorheen Asfaltverharding)	2.1 Verkeer en vervoer	- 5.178	1	- 5.178
6086 Civiele kunstwerken	2.1 Verkeer en vervoer	- 141		- 141
328 Reiniging en vuilbeheersing		- 878	-	- 878
6097 Straatreiniging	2.1 Verkeer en vervoer	- 548		- 548
6099 Onkruidbeheersing	2.1 Verkeer en vervoer	- 196		- 196
6123 Tractie straatreiniging	2.1 Verkeer en vervoer	- 135	-	- 135
3.3 Adequate voorzieningen		- 20.044	3.240	- 16.804
331 Publiekszaken		- 1.177	1.078	- 99
6193 Gegevensbeheer bevolking	0.2 Burgerzaken	- 273	-	- 273
6194 Naturalisatie	0.2 Burgerzaken	- 20	28	8
6195 Verkiezingen	0.2 Burgerzaken	- 68		- 68
6196 Burgerlijke stand	0.2 Burgerzaken	- 107	155	48
6197 Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	- 708		- 708
6198 Leges Dienstverlening	0.2 Burgerzaken		895	895
332 Huisvesting onderwijs		- 6.963	-	- 6.963
6158 Huisvesting openbaar basisonderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	- 220		- 220
6160 Huisvesting bijzonder basisonderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	- 6.356	-	- 6.356
6161 Huisvesting bijzonder speciaal onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	- 16	-	- 16
6162 Huisvesting bijzonder voortgezet onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	- 157	-	- 157
6166 Gymlokalen, sportzalen en sporthallen	4.2 Onderwijshuisvesting	- 215		- 215
6185 Exploitatie scholencomplex valkhof	4.2 Onderwijshuisvesting	-		-
6190 Noodlokalencomplex De Burgt	4.2 Onderwijshuisvesting	2	-	2
333 Bibliotheek		- 1.041	-	- 1.041
6154 Bibliotheek	5.6 Media	- 1.041	-	- 1.041
334 Kunst en cultuur		- 2.145	34	- 2.111
6040 Gemeentearchief	5.4 Musea	- 220	0	- 220
6064 Cultureel erfgoed	5.5 Cultureel erfgoed	- 215	20	- 195
6155 Cultuur	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en c	- 706		- 706
6156 Museum Nairac	5.4 Musea	- 348	13	- 335
6157 Muziekschool	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en c	- 617	-	- 617
6204 Kerktoren	5.5 Cultureel erfgoed	- 39		- 39
335 Sportaccommodaties		- 6.965	2.128	- 4.837
6127 Tractie openbaar groen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 238	-	- 238
6133 Tractie sportcomplexen	5.2 Sportaccommodaties	- 75		- 75
6171 Sportcomplexen	5.2 Sportaccommodaties	- 1.386	-	- 1.386
6172 Natuurgras sportvelden	5.2 Sportaccommodaties	- 269		- 269
6131 Kunstgras sportvelden	5.2 Sportaccommodaties	- 37		- 37
6222 Exploitatie zwembaden en binnensportaccommodatie	5.2 Sportaccommodaties	- 4.960	2.128	- 2.832

336 Overige accommodaties		- 1.016	-	- 1.016
6182 Gebouwen voor sociaal cultureel werk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 219	-	- 219
6205 Dorpshuis 't Trefpunt	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	-	-
6205 Dorpshuizen	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 797		- 797
337 Speelvoorzieningen		- 739		- 739
6079 Speelvoorzieningen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 739		- 739
Saldo van baten en lasten		- 53.991	18.782	- 35.209
Resultaat		- 53.991	18.782	- 35.209

Programma 4

		bedragen x € 1.000		
		Begroting 2020		
4. Bestuur en interne dienstverlening		Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten				
4.1 Bestuur		- 2.481	235	- 2.247
411 Raad		- 1.135	235	- 900
6002 Raad	0.1 Bestuur	- 959		- 959
6005 Rekenkamercommissie	0.1 Bestuur	- 176	235	59
412 B&W		- 898		- 898
6003 B&W	0.1 Bestuur	- 871		- 871
6006 Millenniumdoelen	0.1 Bestuur	- 28		- 28
413 Bestuurlijke samenwerking		- 448		- 448
6007 Bestuurlijke samenwerking	0.1 Bestuur	- 448		- 448
4.2 Interne dienstverlening		- 21.811	780	- 21.031
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden		- 1.615	481	- 1.135
6054 Overige eigendommen (btw belast)	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 679	427	- 251
6203 Overige eigendommen (100% BCF)	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 33		- 33
6051 Snippergroen en volkstuinen	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 72	54	- 18
6230 Exploitatie scholencomplex Lijsterstraat	4.2 Onderwijshuisvesting	-	-	-
6229 Vastgoed	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 832		- 832
422 Ondersteuning organisatie		- 20.196	299	- 19.897
6001 Directie	0.4 Overhead	- 829	-	- 829
6009 Communicatie	0.4 Overhead	- 632	2	- 630
6033 Financiële economische dienstverlening	0.4 Overhead	- 1.347	25	- 1.322
6036 Gezondheidsmanagement	0.4 Overhead	- 117		- 117
6037 Personeel- en organisatorische ondersteuning	0.4 Overhead	- 1.740	-	- 1.740
6038 I&A beheer	0.4 Overhead	- 4.735	35	- 4.700
6041 Catering	0.4 Overhead	- 541	83	- 458
6043 Overige facilitaire dienstverlening	0.4 Overhead	- 1.621	18	- 1.603
6063 Afdeling V&I	0.4 Overhead	- 841	-	- 841
6119 Afdeling BOR	0.4 Overhead	- 1.011	21	- 989
6120 Gemeentewerf	0.4 Overhead	- 274	1	- 273
6126 Tractie BOR	0.4 Overhead	- 13		- 13
6132 Tractie algemeen	0.4 Overhead	- 72	-	- 72
6206 Hulpverleningscentrum	1.2 Openbare orde en veiligheid	- 423	-	- 423
6211 WW uitkeringen en bovenformatieven	0.8 Overige baten en lasten	- 693	-	- 693
6223 Bedrijfsvoering algemeen	0.4 Overhead	- 242		- 242
6016 Bestuur en Dienstverlening	0.4 Overhead	- 1.508	1	- 1.507
6073 Afdeling RO	0.4 Overhead	- 827	-	- 827
6153 Afdeling Sociaal Domein	0.4 Overhead	- 1.051	113	- 938
6199 Team Publiekszaken	0.4 Overhead	- 126	-	- 126
6192 Team KCC	0.4 Overhead	- 312		- 312
6228 Nuval	0.4 Overhead	-	-	-
6042 Gemeentehuis	0.4 Overhead	- 1.243	1	- 1.242
4.3 Algemene dekkingsmiddelen		3.555	102.493	106.048
431 Treasury		4.114	965	5.079
6018 Beleggingen	0.5 Treasury	- 8	550	542
6032 Financiering	0.5 Treasury	4.122	415	4.537
432 Belastingen		- 1.301	18.281	16.980
6019 Kosten belastingen	0.64 Belastingen overig	- 813	55	- 758
6026 Opbrengst hondenbelasting	0.64 Belastingen overig		173	173
6027 Opbrengst toeristenbelasting	3.4 Economische promotie		510	510
6028 Opbrengst forensenbelasting	3.4 Economische promotie		890	890
6029 Opbrengst reclamebelasting	0.64 Belastingen overig		120	120
6221 Precariobelasting	0.64 Belastingen overig		2.955	2.955
6224 Gemeentelijke samenwerking BGT-BSLW	0.4 Overhead	- 488	226	- 262

6225 Opbrengst OZB woningen	0.61 OZB woningen		7.020	7.020
6226 Opbrengst OZB niet woningen	0.62 OZB niet-woningen		6.292	6.292
6232 BIZ (Bedrijven investerings zone)	0.64 Belastingen overig		40	40
433 Algemene uitkering		-	83.000	83.000
6020 Algemene uitkeringen	0.7 Algemene uitkering en overige uitkering	-	83.000	83.000
434 Overige baten en lasten		- 257	4	- 253
6004 Friciekosten	0.8 Overige baten en lasten	-		-
6022 Stelposten	0.8 Overige baten en lasten	- 257	4	- 253
6034 Bijzondere baten lasten	0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
436 Werken voor derden		998	244	1.242
6014 Huisuitzettingen	8.3 Wonen en bouwen	- 5	5	- 0
6087 Gebruik openbare gronden	2.1 Verkeer en vervoer		-	-
6091 Aanleg kabels en leidingen	2.1 Verkeer en vervoer	- 82	239	157
6210 Kosten ten behoeve van investeringen	0.4 Overhead	597		597
6056 Salariskosten grondexploitatie	0.4 Overhead	488	-	488
Saldo van baten en lasten		- 20.738	103.508	82.770

Bijlage 5. Kerngegevens & indicatoren

Overzicht kerngegevens

Kerngegevens	Werkelijk 2018	Raming 2019	Raming 2020	In maand- rapportage
1. Participatie en ondersteuning				
Unieke ontvangers vangnetvoorziening Participatiewet				
• IOAW	23	32	34	
• IOAZ	1	2	2	
• WWB	547	537	530	
• Totaal	571	571	566	ja
Unieke ontvangers vangnetvoorziening Jeugd	1.850	1.900	2.150	ja
Unieke ontvangers vangnetvoorziening WMO	1.940	2.000	2.000	ja
Leerlingen in het voortgezet onderwijs	5.028	4.916	4.768	
3. Woon- en leefomgeving				
• Gebruikte hoeveelheid energie (kwh)	1.194.166	1.176.200	1.155.400	
• Oppervlakte (ha)	17.595	17.595	17.595	
• Aantal woonruimten	25.649	25.949	26.524	
• Oppervlakte verharde wegen (miljoen m2)	3,6	3,9	4,1	
• Lengte vrij verval riolering (km)	385,9	389,7	398,8	
4. Bestuur en interne dienstverlening				
Aantal inwoners per 1-1	57.339	57.971	58.900	ja
• 0 - 18 jaar	14.600	14.961	15.000	
• 18 - 64 jaar	33.525	33.523	34.413	
• 65 jaar en ouder	9.214	9.487	9.487	

* De rubricering 0-20 is per 2019 vervangen naar 0-18. Het getal voor 2018 betreft een raming.

Overige gegevens maandrapportage

Overige gegevens maandrapportage

Daarnaast worden de volgende gegevens in de maandrapportage opgenomen. Deze maken geen deel uit van de ramingen in de begroting. Wel maken prognoses t.a.v. te verkopen grond deel uit van de grexen, waarover in de maandrapportage wordt gerapporteerd.

De aangekochte grond wordt onder programma 3 gerapporteerd. Hier wordt namelijk geen onderscheid gemaakt naar waar de grond voor gebruikt gaat worden (bedrijven of woningen/scholen).

1. Participatie en ondersteuning

Participatie

Gesprekken (cumulatief aantal)
 % Gesprekken dat niet tot Aanvraag leidt (cumulatief aantal)
 Bezwaren (cumulatief aantal)
 Unieke ontvangers vangnetvoorziening (cumulatief aantal)

Jeugd

Gesprekken (cumulatief aantal)
% Gesprekken dat niet tot Aanvraag leidt (cumulatief aantal)
Bezwaren (cumulatief aantal)

Wmo

Gesprekken (cumulatief aantal)
% Gesprekken dat niet tot Aanvraag leidt (cumulatief aantal)
Bezwaren (cumulatief aantal)

2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid

Werkloosheidscijfer (niet werkende werkzoekenden)
Verkochte m2 grond (niet geleverd)
Verkochte en geleverde m2 grond
Intern geleverde m2 grond

3. Woon- en leefomgeving

Verkochte grond (niet geleverd)
Verkochte en geleverde grond
Intern geleverde m2 grond
Aangekochte m2 grond
Aangekochte en geleverde m2 grond
Verkochte m2 tuingrond

Indicatoren

Vanaf deze programma nemen wij een directe link op naar het portaal 'waar staat je gemeente'. Met behulp van deze link kunt u de vaste set aan indicatoren raadplegen.

[Dashboard BBV - waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarmaaktje.nl)